

warta.

TUnŻ „WARTA” S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

na dzień 31 grudnia 2022 roku i za rok
obrotowy kończący się tego dnia

Spis treści

Podsumowanie	5
A. Działalność i wyniki operacyjne	9
A.1. Działalność	9
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	12
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej).....	14
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	17
A.5. Wszelkie inne informacje.....	18
B. System zarządzania	19
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania.....	19
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	29
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności	32
B.4. System kontroli wewnętrznej.....	40
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	45
B.6. Funkcja aktuarialna	46
B.7. Outsourcing.....	49
B.8. Wszelkie inne informacje	51
C. Profil ryzyka.....	52
C.1. Ryzyko aktuarialne	56
C.2. Ryzyko rynkowe	58
C.3. Ryzyko kredytowe	60
C.4. Ryzyko płynności.....	61
C.5. Ryzyko operacyjne.....	62
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	64
C.7. Wszelkie inne informacje.....	66
D. Wycena do celów wypłacalności	67
D.1. Aktywa.....	68
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	73
D.3. Inne zobowiązania.....	77
D.4. Alternatywne metody wyceny	81
D.5. Wszelkie inne informacje	85
E. Zarządzanie kapitałem	86
E.1. Środki własne	86
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	89
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	92
E.4. Różnice pomiędzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	92
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności.....	92

E.6. Wszelkie inne informacje.....	92
Zastosowane definicje i skróty	94
Spis rysunków i tabel	98
Załączniki	99

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2022 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia

Podstawa sporządzenia

Niniejsze Sprawozdanie zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Rozporządzenia delegowanego oraz Wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109).

Pozycje finansowe zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, podlegają wycenie zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy założeniu kontynuacji działalności (zgodnie z Art. 7 Rozporządzenia delegowanego).

Sprawozdanie składa się z pięciu podstawowych części, w których:

A. Działalność i wyniki operacyjne – scharakteryzowano profil działalności Spółki, opisano i skomentowano osiągnięte w bieżącym i poprzednim roku wyniki finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem wyników z działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej.

B. System Zarządzania – zaprezentowano podstawowe informacje na temat systemu zarządzania w Spółce z uwzględnieniem stosowanych wymogów odnośnie kompetencji i reputacji oraz scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

C. Profil ryzyka – dokonano charakterystyki ryzyka, w podziale na poszczególne jego rodzaje, wpływającego na działalność Spółki oraz opisano sposoby zarządzania tym ryzykiem.

D. Wycena do celów wypłacalności – przedstawiono przyjęte przez Spółkę zasady wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pozostałych zobowiązań zgodnie z wymogami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także wskazano różnice w stosunku do zasad wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.

E. Zarządzanie kapitałem – przedstawiono założenia przyjęte przez Spółkę w zakresie kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych zgodnie z wymogami przedstawionymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także dokonano analizy wyników kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych na dzień 31 grudnia 2022 roku.

W niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w tysiącach złotych (dalej tys. PLN).

Jarosław Parkot
Prezes Zarządu

Jarosław Niemirowski
Wiceprezes Zarządu

Anna Świdarska
Wiceprezes Zarządu

Jarosław Piątkowski
Wiceprezes Zarządu

Paweł Bednarek
Wiceprezes Zarządu

Rafał Stankiewicz
Wiceprezes Zarządu

Grzegorz Bielec
Wiceprezes Zarządu

Katarzyna Kołodziej
Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Hubert Mordka
Wiceprezes Zarządu

Tomasz Kołodziejczyk
Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną

Warszawa, 27 marca 2023 roku

Podsumowanie

Podstawowym celem Sprawozdania jest ułatwienie odbiorcy zrozumienia prowadzonej przez Spółkę działalności, poprzez opisanie jej systemu zarządzania, pozycji kapitałowej oraz zidentyfikowanych ryzyk.

Sprawozdanie opisuje w szczególności metody i założenia użyte przy wyliczeniu pozycji kapitałowej Spółki. Integralną częścią Sprawozdania są formularze sprawozdawcze przedstawiające podstawowe mierniki finansowe, w tym kalkulację pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi.

Nieodzownym elementem oceny sytuacji kapitałowej Spółki jest ocena jej wyników w świetle bieżących realiów jej działalności, w szczególności sytuacji gospodarczej kraju oraz zmienności otoczenia makroekonomicznego czy obecnych napięć o charakterze geopolitycznym. W 2022 roku sektor ubezpieczeń życiowych, podobnie jak cała gospodarka, był pod wpływem dużej zmienności i niepewności co do dalszego rozwoju rynku. W pierwszej połowie 2022 roku Polska doświadczyła wyraźnego spowolnienia wzrostu PKB, osiągając 4,9% w 2022 roku, w stosunku do 6,8% rok wcześniej. Głównymi przyczynami osłabienia krajowej koniunktury było istotne pogorszenie konsumpcji oraz stopniowe wygaszanie pozytywnej kontrybucji zapasów. Jednocześnie, w polskiej gospodarce miało miejsce narastanie presji inflacyjnej. Wskaźnik cen dóbr i usług konsumpcyjnych w ujęciu średniorocznym wzrósł w 2022 roku do 14,4% z 5,1% rok wcześniej. Istotnym czynnikiem, który przyczynił się do wzrostu inflacji był wzrost cen surowców energetycznych na rynkach światowych w następstwie wojny w Ukrainie oraz sankcji gospodarczych wobec Rosji. Zgodnie z danymi GUS w 2022 roku ceny nośników energii wzrosły o 32,5% a ceny paliw o 25,2%. Utrzymująca się wysoka presja inflacyjna spowodowała, że w 2022 roku Rada Polityki Pieniężnej kontynuowała cykl podwyżek stóp procentowych. Stopa referencyjna NBP wzrosła w tym okresie do 6,75%, czyli najwyższego poziomu od 2002 roku.

W obliczu środowiska wysokich stóp procentowych, z pozytywnym wpływem na rentowność dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu lecz ze zdecydowanie silniejszym negatywnym wpływem na środki własne w związku ze spadkiem wyceny aktywów finansowych, pogorszeniu uległa pozycja kapitałowa sektora.

KLUCZOWE ELEMENTY MODELU BIZNESOWEGO I STRATEGII BIZNESOWEJ

TUnŻ „WARTA” S.A., zgodnie z przyjętą strategią, konsekwentnie realizuje długoterminowy cel rentownego wzrostu. Podstawowymi elementami tej strategii są:

- kontynuacja silnego wzrostu ubezpieczeń ochronnych ze składką regularną, w szczególności grupowych i indywidualnych,

- dalsza poprawa sprawności operacyjnej i efektywności kosztowej, wiedzona m.in. nowymi rozwiązaniami technologicznymi,
- rozwijanie standardów i dobrych praktyk zarządzania ryzykiem.

Spółka realizuje swoją strategię przy utrzymaniu i usprawnieniu zróżnicowanej sieci dystrybucji, w ramach której:

- istnieć będzie sieć agentów dedykowanych do sprzedaży wyłącznie produktów życiowych,
- funkcjonować będzie nadal model współpracy z siecią agentów majątkowo–życiowych, dzięki której oferta skierowana do klientów Warty jest kompleksowa i wspiera przywiązanie klienta do Warty poprzez rozszerzenie zakresu ubezpieczeniowego o nowe ryzyka czy zupełnie nowe produkty np. zawarcie umowy ubezpieczenia indywidualnego na życie przez osobę posiadającą ubezpieczenie komunikacyjne w TUiR „WARTA” S.A.,
- zakłada się utrzymanie współpracy z bankami, choć kanał ten traci swoje znaczenie.

Spółka zwiększa efektywność funkcjonowania poprzez wykorzystywanie innowacji technologicznych jako środka wspierającego w szczególności: elastyczność i efektywność procesów sprzedażowych, doskonalenie praktyk underwritingowych oraz sprawność operacyjną.

W zakresie działalności lokacyjnej Spółka będzie kontynuowała politykę konserwatywnego profilu lokat, której wyznacznikiem jest dominujący udział dłużnych papierów skarbowych i jednostek samorządu terytorialnego w ogólnym portfelu lokat. Składnikiem uzupełniającym, a jednocześnie poprawiającym dochodowość portfela będzie ekspozycja na ryzyko korporacyjne. Inwestycje w aktywa o podwyższonym ryzyku, np. w akcje, podejmowane będą taktycznie i na niewielką skalę.

Spółka będzie kontynuowała strategię zarządzania ryzykiem i kapitałem zorientowaną na zapewnienie długoterminowej wypłacalności na poziomie co najmniej 150% tj. znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne i jednocześnie sprzyjającym utrzymaniu wysokiego ratingu kredytowego.

Poza konsekwentną realizacją celów statutowych Spółki, Zarząd oraz pracownicy TUnŻ „WARTA” S.A. realizują wiele działań o charakterze społecznym wpisując się z pomocą w bieżące potrzeby kraju. W minionym roku działania Spółki w całości skierowane były na wsparcie Ukrainy w związku z napaścią zbrojną Rosji. Kierownictwo jak i pracownicy Spółki byli niezwykle wstrząśnięci tym wydarzeniem, a w ramach solidarności przygotowano szereg inicjatyw mających na celu wsparcie obywateli napadniętego kraju.

Grupa Kapitałowa TUiR „WARTA” S.A. przygotowała plan pomocy obywatelom Ukrainy i utworzyła na ten cel specjalny

fundusz w wysokości 11 mln PLN. Chcąc zapewnić obywatelom Ukrainy realną i efektywną pomoc fundusz uwzględnił działania bezpośrednie, w które zaangażowali się pracownicy Spółki jak i wsparcie za pośrednictwem instytucji. Część środków została przekazana pręźnie działającym organizacjom non profit, które od lat są znane z niesienia efektywnej pomocy. Wsparcie otrzymały m.in. Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce, Polska Akcja Humanitarna, Fundacja Ocalenie czy Polska Misja Medyczna. Grupa Kapitałowa TUiR „WARTA” S.A. współpracuje również z organizacjami państwowymi. We współpracy z Urzędem Marszałkowskim zorganizowała m.in. zaopatrzenie pociągów humanitarnych Warszawa – Ukraina – Warszawa w artykuły spożywcze dla dzieci. Natomiast we współpracy z Miastem Stołecznym Warszawa zaopatruje uchodźców w niezbędne do życia środki. Stworzony został także specjalny program umożliwiający zatrudnienie w TUnŻ „WARTA” S.A. obywateli Ukrainy.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki – zaprezentowane poniżej, a także rozpisane szczegółowo w części A niniejszego Sprawozdania – są zgodne z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Wyniki finansowe wypracowane przez TUnŻ „WARTA” S.A. w 2022 roku potwierdzają silną kondycję finansową Spółki.

Przypis składki brutto z działalności ubezpieczeniowej w 2022 roku wyniósł 1178 474 tys. PLN i utrzymał się na podobnym poziomie w stosunku do roku poprzedniego (wzrost o 15 512 tys. PLN, tj. 1%), co nastąpiło w wyniku silnego wzrostu sprzedaży produktów ze składką regularną, zarówno grupowych (o 15%) jak i indywidualnych (o 10%) przy jednoczesnym ograniczeniu sprzedaży ubezpieczeń ze składką jednorazową (spadek o 90%).

Wynik techniczny ukształtował się na poziomie 73 318 tys. PLN, co oznacza znaczny wzrost (o 89%) w stosunku do roku poprzedniego. Na poziom wyniku technicznego wpływ miał wzrost sprzedaży ze składką regularną oraz silna poprawa rentowności, co widoczne jest w postaci:

- spadek zmiany innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych o 183 112 tys. PLN,
- wzrost składki zarobionej na udziale własnym o 14 125 tys. PLN,
- wzrost wartości odszkodowań i świadczeń na udziale własnym o 20 980 tys. PLN,
- wzrost kosztów działalności ubezpieczeniowej o 41 824 tys. PLN,
- spadek wyniku na działalności lokacyjnej o 97 149 tys. PLN.

Efektywność techniczna mierzona relacją wyniku technicznego do składki przypisanej brutto uległa polepszeniu o 3 pp., osiągając w 2022 roku poziom 6% wobec 3% w 2021 roku. Na silną poprawę wyniku technicznego w relacji do składki znaczący wpływ miała normalizacja szkodowości po obserwowanym w 2021 roku wysokim poziomie zdarzeń z ryzyka

zgonów, w związku z wysoką śmiertelnością notowaną w okresie pandemii COVID-19.

W 2022 roku TUnŻ „WARTA” S.A. wygenerowała zysk netto w wysokości 51 926 tys. PLN. Oznacza to wzrost w stosunku do poprzedniego roku (o 27 832 tys. PLN, tj. o 116%) i wiedzione jest wzrostem wyniku technicznego.

ISTOTNE LINIE BIZNESOWE I OBSZARY GEOGRAFICZNE, GDZIE PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ

Spółka prowadzi działalność w zakresie ubezpieczeń życiowych na terenie Polski i nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne. Szczegółowe dane wskazujące na strukturę geograficzną sprzedaży zostały zaprezentowane w rozdziale A.2 niniejszego Sprawozdania.

Przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń życiowych objętych Działem I Załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W swojej ofercie Spółka posiada szeroki zakres produktów ubezpieczeniowych o charakterze ochronnym (ryzyko zgonu, utraty zdrowia) jak również o charakterze oszczędnościowym z elementami ochronnymi.

W celu efektywnego zarządzania tak zróżnicowanym portfelem Spółka grupuje produkty według jednorodnego rodzaju ryzyka. Powstała w ten sposób segmentacja biznesowa jest wykorzystywana na potrzeby związane zarówno z zarządzaniem strategicznym jak i kontrolowaniem wyników Spółki na poziomie operacyjnym.

Na potrzeby sprawozdania statutowego i zgodnie z Załącznikiem do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Spółka klasyfikuje produkty wg grup ustawowych.

Do celów raportowania zgodnie z zasadami Wypłacalność 2, Spółka klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

- ubezpieczenia z udziałem w zyskach,
- ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK,
- pozostałe ubezpieczenia na życie,
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów,
- ubezpieczenia zdrowotne.

Szczegółowy opis najważniejszych linii został zaprezentowany w rozdziale A.1 niniejszego Sprawozdania.

KLUCZOWE ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania Spółki został ustanowiony i wdrożony w taki sposób, aby na każdym jego poziomie zapewniona była realizacja określonych celów Spółki, przy jednoczesnym zachowaniu zasady prawidłowości i ostrożności, spójnie z zasadami Wypłacalności 2.

W szczególności Spółka posiada strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio

podzielone, a właściwa komunikacja na wszystkich jej szczeblach jest zapewniona dzięki skutecznemu systemowi przekazywania informacji.

W ramach systemu zarządzania Spółka dba o to, aby osoby faktycznie zarządzające Spółką lub pełniące funkcje kluczowe spełniały wymogi kompetencji i reputacji – proporcjonalnie do wykonywanych czynności – zgodnie z zasadami Wypłacalność 2. System wynagradzania, w tym w szczególności osób zarządzających Spółką, został sformułowany w taki sposób, aby zapobiegać praktykom podejmowania nadmiernego ryzyka, tj. wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część wynagrodzenia całkowitego.

Spółka nie poddaje w outsourcing zwykłego zarządu nad Spółką, ani nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie realizacji funkcji kluczowych jest zabronione. Jednak za zgodą Zarządu Spółki możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot zewnętrzny wymogów Wypłacalności 2 w zakresie kompetencji i reputacji.

Spółka dopuszcza również zlecenie na zewnątrz czynności podstawowych lub ważnych, do których należą:

- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

Nieprzerwaną działalność Spółki zapewnia funkcjonujący System Zarządzania Kryzysowego, którego elementami są corocznie aktualizowane i testowane: Plan Ciągłości Działania (BCP) oraz Plan Odtworzenia Awaryjnego (DRP).

Spółka raz do roku dokonuje przeglądu systemu zarządzania pod kątem adekwatności do skali i złożoności ryzyk. Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła funkcjonowanie systemu zarządzania Spółki zarówno w 2022 roku jak i w roku poprzednim.

KLUCZOWE RYZYKA

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej Spółki, są ryzyka aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych i ubezpieczeniach życiowych. Ich łączny udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 77%, z czego 40 pp. stanowiło ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach życiowych, 37 pp. – ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych. Kolejne 12 pp. stanowiło ryzyko operacyjne. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności oraz uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

Pozostałe, wpływające istotnie na działalność Spółki, ryzyko objęte formułą standardową to ryzyko rynkowe, którego udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 11%.

Poniższy wykres obrazuje profil ryzyka Spółki na koniec okresu sprawozdawczego w głównych jego modułach.

Rysunek 1. Profil ryzyka Spółki – główne moduły

Poza ww. ryzykami Spółka rozpoznaje również jako istotne: ryzyka indywidualne zidentyfikowane w ramach procesu ORSA oraz zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

Szczegółowy opis ryzyk, w tym ryzyk zidentyfikowanych w ramach procesu ORSA w 2022 roku oraz podczas przygotowywania Planu Biznesowego, wraz z procesem zarządzania tymi ryzykami został zaprezentowany w części C niniejszego Sprawozdania.

WYPŁACALNOŚĆ SPÓŁKI NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU

Współczynnik wypłacalności S2 stanowi relację dopuszczonych środków własnych w wysokości 610 720 tys. PLN do kapitałowego wymogu wypłacalności w kwocie 279 080 tys. PLN.

Wartość dopuszczonych środków własnych, opisana szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania, stanowi nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 567 882 tys. PLN, powiększoną o wartość pożyczki podporządkowanej wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego, tj. 49 622 tys. PLN oraz pomniejszoną o podatek od aktywów w kwocie 6 784 tys. PLN przypadający do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 567 882 tys. PLN stanowi różnicę pomiędzy aktywami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 1 554 413 tys. PLN a zobowiązaniami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 986 531 tys. PLN. Szczegółowe informacje na temat metod i założeń przyjętych do wyceny aktywów i zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych znajdują się w części D niniejszego Sprawozdania.

Kapitałowy wymóg wypłacalności w kwocie 279 080 tys. PLN oraz minimalny wymóg kapitałowy w kwocie 125 586 tys. PLN zostały obliczone za pomocą formuły standardowej i zaprezentowane szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania.

Współczynnik wypłacalności Spółki na koniec 2022 roku na poziomie 219% istotnie przewyższa wymogi ustawowe oraz poziom docelowy (150%) określony w Polityce Zarządzania Kapitałem Spółki, opisanej w części E niniejszego Sprawozdania.

W perspektywie Planu Biznesowego przewiduje się utrzymanie współczynników pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności na poziomie znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne.

ZDARZENIA MAJĄCE ISTOTNY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ I WYPŁACALNOŚĆ SPÓŁKI

W 2022 roku wystąpiły następujące zdarzenia mające istotny wpływ na jej działalność i wypłacalność:

- zmiany Statutu Spółki opisane szczegółowo w części A.1 niniejszego Sprawozdania,
- pożyczka otrzymana od TUIR „WARTA” S.A. opisana szczegółowo w części A.1 niniejszego Sprawozdania,
- wydzielenie linii biznesowej Ubezpieczenia zdrowotne opisane szczegółowo poniżej.

ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zmiany w profilu ryzyka

Zmiany struktury produktowej Spółki w 2022 roku wpływały na zmiany profilu ryzyka Spółki. Nowa sprzedaż indywidualnych ubezpieczeń na życie oraz wzrost udziału ubezpieczeń grupowych w portfelu Spółki spowodowały wzrost znaczenia ryzyka aktuarialnego ubezpieczeń życiowych i zdrowotnych. Na skutek wzrostu znaczenia umów dodatkowych z ryzyk zdrowotnych opierających się na podobnych technikach jak ubezpieczenia na życie, Spółka podjęła decyzję o wyodrębnieniu i osobnym liczeniu wymogów kapitałowych dla linii biznesowej *Ubezpieczenia zdrowotne*.

Zmiany w metodach wyceny dla celów Wypłacalności 2

W 2022 roku nie wystąpiły istotne zmiany w zasadach wyceny dla celów Wypłacalności 2.

Poza ww. zdarzeniami nie wystąpiły w Spółce inne istotne zmiany w okresie sprawozdawczym w zakresie działalności, systemu zarządzania, profilu ryzyka, zasadach wyceny aktywów i zobowiązań dla celów Wypłacalności 2 oraz zarządzania kapitałem.

RAPORTOWANIE ROCZNE W SYSTEMIE WYPŁACALNOŚĆ 2

Niniejsze Sprawozdanie sporządzone na dzień 31 grudnia 2022 roku obejmujące informację jakościową oraz informację ilościową (w formie załączników do Sprawozdania) stanowi Sprawozdanie przygotowane zgodnie z wymogami Wypłacalność 2.

Niniejsze Sprawozdanie zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta i uzyskało opinię bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie ma charakter publiczny i po zatwierdzeniu jest umieszczane na stronie internetowej Spółki.

W rozszerzeniu do niniejszego Sprawozdania i zgodnie z zasadami Wypłacalność 2 Spółka przedkłada do organu nadzoru następujące raporty:

- Regularne Sprawozdanie do celów nadzoru UKNF,
- roczne formularze sprawozdawcze sporządzone na podstawie Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku.

Raporty wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, obejmujące dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2021 roku zostały przedłożone do organu nadzoru w dniu 8 kwietnia 2022 roku.

Data przekazania powyższych raportów wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, obejmujące dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2022 roku przypada na 8 kwietnia 2023 roku.

WNIOSKI KOŃCOWE

Zgodnie ze Sprawozdaniem za rok 2022 Spółka spełnia wymogi związane z Wypłacalność 2, w zakresie:

- wdrożenia systemu zarządzania, w tym funkcji kluczowych, kompetencji i reputacji, zasad dotyczących wynagradzania oraz outsourcingu,
- wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- kalkulacji środków własnych oraz wymogów kapitałowych,
- raportowania i monitorowania bieżącego oraz oczekiwanego (w perspektywie Planu Biznesowego) współczynnika wypłacalności S2.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku współczynnik wypłacalności Spółki wyniósł 219% tj. znacznie powyżej wymogu ustawowego i o 69 pp. wyżej niż poziom docelowy określony w Polityce Zarządzania Kapitałem Spółki. Wysoki poziom współczynnika wypłacalności potwierdza, że TUNŻ „WARTA” S.A., pomimo wzrostu stóp procentowych, utrzymuje silną i stabilną kondycję finansową.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

Informacje na temat Spółki

NAZWA I SIEDZIBA SPÓŁKI

Spółka działa pod nazwą „Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „WARTA” Spółka Akcyjna” z prawem używania skrótu Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. lub TUnŻ „WARTA” S.A. Siedziba Spółki znajduje się w Warszawie przy rondzie Ignacego Daszyńskiego 1 w Warszawie.

REJESTRACJA W SĄDZIE GOSPODARCZYM

Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023648. Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 311 592 900,00 PLN i dzieli się na 3 115 929 akcji imiennych, o wartości nominalnej 100,00 (sto) PLN każda.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Jednostką dominującą Spółki (Akcjonariusz) jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie posiadającą 3 115 929 akcji dających 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ AKCJONARIUSZA

Jednostką dominującą Akcjonariusza, posiadającą 14 234 560 akcji dających 75,74% głosów na jego Walnym Zgromadzeniu, jest HDI International AG z siedzibą w Hanowerze (Republika Federalna Niemiec) przy ul. HDI-Platz 1, należący do Grupy Talanx. Spółki Grupy Talanx działają na całym świecie pod różnymi markami.

Grupa Talanx prowadzi działalność w obszarach przedstawionych na schemacie organizacyjnym znajdującym się na poniższej stronie internetowej:

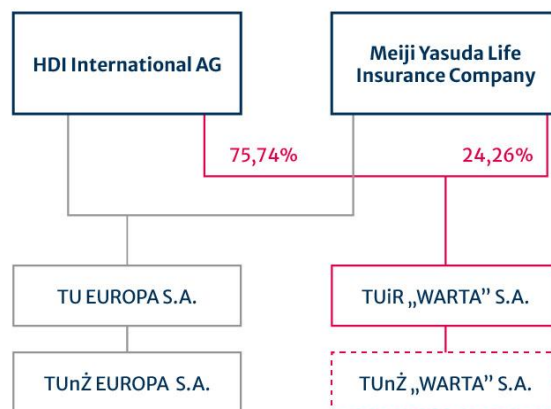
https://www.talanx.com/de/talanx__gruppe/konzern/geschaef_tsbereiche

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI POSIADAJĄCEJ PAKIET MNIEJSZOŚCIOWY AKCJONARIUSZA

Jednostką posiadającą pakiet mniejszościowy Akcjonariusza, posiadającym 4 559 298 akcji dających 24,26% głosów na jego Walnym Zgromadzeniu, jest Meiji Yasuda Life Insurance

Company z siedzibą w Tokio (Japonia), przy ul. 1-1, Marunouchi 2-chome, Chiyoda-ku.

Strukturę właścicielską Spółki i jej Akcjonariusza, obejmującą dodatkowo polskie spółki wchodzące w skład Grupy Talanx przedstawia poniższy schemat.

Rysunek 2. Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANEJ

TUnŻ „WARTA” S.A. nie posiada udziałów w innych jednostkach podporządkowanych.

NAZWA I SIEDZIBA ORGANU NADZORU

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, przy ul. Pięknej 20.

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Grupą Talanx jest Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht z siedzibą w Bonn (Republika Federalna Niemiec) przy ul. Graurheindorfer 108.

NAZWA I SIEDZIBA PODMIOTU PRZEPROWADZAJĄCEGO BADANIE

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jest Tomasz Orłowski (nr ewidencyjny 12045), działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. z siedzibą przy ul. Polnej 11 w Warszawie.

PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. jest firmą audytorską wpisaną na listę pod numerem 144.

Na wybór podmiotu uprawnionego do badania zgodę wyraziła Rada Nadzorcza TUnŻ „WARTA” S.A. uchwałą nr 1/2020 z dnia 17 marca 2020 roku na podstawie upoważnienia zawartego w § 24 pkt 17 Statutu TUnŻ „WARTA” S.A.

CHARAKTERYSTYKA ISTOTNYCH LINII BIZNESOWYCH SPÓŁKI

W rozumieniu Wypłacalności 2 Spółka prowadzi działalność w zakresie następujących linii biznesowych określonych w załączniku I do Rozporządzenia delegowanego:

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach

Najważniejszym typem produktu oferowanego w tej linii biznesowej są ubezpieczenia na życie i dożycie (zwane również ubezpieczeniem mieszanym), łączące terminowe ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia na dożycie. Są to produkty ochronno-oszczędnościowe, gwarantujące wypłatę środków zarówno w przypadku śmierci, jak i dożycia przez ubezpieczonego określonego wieku. Ponadto w skład tej linii biznesowej wchodzi ubezpieczenia uniwersalne oraz rentowe. Produkty tego typu oferują ubezpieczonym udział w zyskach z lokat, stanowiących pokrycie rezerw.

Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Do tej linii biznesowej zaliczono produkty z UFK, produkty strukturyzowane oraz związane z funduszem umowy dodatkowe będące częścią produktów tradycyjnych grupowych i indywidualnych. Produkty ubezpieczeniowe wykazywane w ramach tej linii mają charakter głównie inwestycyjny. Łączą one w sobie elementy ubezpieczeniowe (zarówno na ryzyko zgonu, jak i ryzyka dodatkowe) i elementy oszczędnościowe, mające w przyszłości gwarantować ubezpieczonemu korzystanie ze zgromadzonego na rachunku polisy kapitału.

Ubezpieczenia zdrowotne

Wykazane są tutaj przede wszystkim umowy dodatkowe o charakterze wypadkowym i chorobowym, które opierają się na podobnych technikach jak ubezpieczenia na życie.

Pozostałe ubezpieczenia na życie

Do tej linii zaliczono umowy, które nie zostały przypisane do wyżej wymienionych linii biznesowych w ramach zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie. Spółka wykazuje tutaj produkty zapewniające ochronę głównie przed ryzykiem zgonu, w szczególności: ubezpieczenia grupowe, indywidualne kontynuacje ubezpieczeń grupowych, terminowe ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia spłaty kredytów (mieszkaniowych, ratałnych, gotówkowych, kart kredytowych), krótkoterminowe ubezpieczenia na życie i dożycie.

Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów

Wykazane są tutaj przede wszystkim ryzyka wypadkowe i chorobowe oferowane w ramach ubezpieczeń grupowych i indywidualnych kontynuacji. Za ich wydzielenie odpowiada

inny charakter ryzyk (ryzyka zdrowotne) oraz inna konstrukcja o charakterze podobnym do ubezpieczeń majątkowych (zawarte tu umowy są głównie roczne, odnawialne).

Istotne zdarzenia gospodarcze

ISTOTNE ZDARZENIA O CHARAKTERZE BIZNESOWYM

Podział wyniku finansowego oraz wypłata dywidendy

Na podstawie wymogów przedstawionych w stanowisku KNF z dnia 9 grudnia 2021 roku dotyczących polityki dywidendowej Zwyczajne Walne Zgromadzenie TUnŻ „WARTA” S.A. z dnia 20 czerwca 2022 roku postanowiło przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki cały zysk netto za 2021 rok w kwocie 24 094 254,62 PLN, a tym samym nie wypłacać dywidendy akcjonariuszowi Spółki.

Zmiany w Statucie Spółki

W dniu 25 stycznia 2022 roku nastąpiła rejestracja zmian Statutu w Krajowym Rejestrze Sądowym, zatwierdzonych 8 grudnia 2021 roku przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie i obejmujących:

- wydłużenie okresu planistycznego corocznego Biznes Planu Spółki z trzech do pięciu lat,
- wprowadzenie postanowienia umożliwiającego, wykonywania zobowiązań pieniężnych Spółki wobec akcjonariuszy z przysługujących im praw z akcji samodzielnie, bez pośrednictwa podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy.

Pożyczka otrzymana od jednostki powiązanej

W dniu 19 września 2022 roku Spółka zaciągnęła pożyczkę na warunkach rynkowych od TUIR „WARTA” S.A. w kwocie 50 mln PLN. Wypłata środków nastąpiła 30 września 2022 roku. Termin spłaty ustalono na 12 grudnia 2032 roku, pod warunkiem uzyskania zgody KNF na zwrot przy spełnieniu wymogów wypłacalności, z możliwością wcześniejszego zwrotu, pod tymi samymi warunkami, jednak nie wcześniej niż po 5 latach od daty wypłaty środków.

Otoczenie prawne

W 2022 roku weszło w życie szereg znowelizowanych i nowych regulacji prawnych, których zakres objął również obszar funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność ubezpieczeniową.

Głównym celem wprowadzonych zmian legislacyjnych była ochrona interesów klientów i zapewnienie większej przejrzystości działalności spółek prawa handlowego. Bezpośrednim skutkiem wprowadzonych zmian dla Spółki było dostosowanie wewnętrznych procesów do zmienionego systemu prawnego, a tym samym podniesienie poziomu

wiarygodności Spółki, co pośrednio przekłada się na poprawę jej reputacji oraz zwiększenie zaufania klientów.

Ustawa z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

Odnosnie spółki akcyjnej, wprowadzone zmiany obejmują następujące główne obszary:

Reforma nadzoru właścicielskiego

Najważniejsze zmiany obejmują m. in.: obowiązek udzielania radzie nadzorczej informacji w szczególności wpływających lub mogących wpłynąć na sytuację majątkową spółki.

Zmiany w przepisach dotyczących zarządów i rad nadzorczych spółek kapitałowych

Nowelizacja definiuje m. in.: nową zasadę obliczania kadencji członków zarządu i rady nadzorczej.

Modyfikacja zasad odpowiedzialności członków rady nadzorczej oraz zarządu

Rozszerzono katalog przestępstw, których popełnienie stwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym wyklucza możliwość pełnienia funkcji członka zarządu, rady nadzorczej. Nowelizacja Ksh definiuje również ustawowe zasady odpowiedzialności członków rady nadzorczej oraz zarządu. Ujęto w przepisach zasadę business judgement rule.

Nowelizacja weszła w życie z dniem 13 października 2022 r.

Ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych

Ustawa wprowadza m. in. nowe kompetencje Prezesa UOKiK do kierowania do przedsiębiorców tzw. miękkich wezwań, bez konieczności wszczynania postępowania administracyjnego. Jednocześnie nowelizacja wprowadza instytucję tak zwanego „miarkowania kary” przy wyliczaniu administracyjnych kar pieniężnych.

Nowelizacja skutkuje koniecznością składania przez zakłady ubezpieczeń „oświadczenia o posiadaniu, uzyskaniu albo utracie statusu dużego przedsiębiorcy” także przy okazji zawierania umów ubezpieczenia (dotychczas taki obowiązek nie dotyczył tych umów).

W sprawozdaniach o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych składanych przez dużych przedsiębiorców – nie trzeba będzie uwzględniać m.in.: transakcji handlowych zawieranych w zakresie działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej; świadczeń pieniężnych, w przypadku których upłynął termin przedawnienia.

Ustawa weszła w życie 8 grudnia 2022 r.

Nowelizacja Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

Z dniem 1 stycznia 2022 roku weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, tzw. „Polski Ład”, stanowiący największą reformę systemu podatkowego w Polsce od kilkadziesiąt lat. Do najważniejszych zmian zaliczyć można: likwidację możliwości odliczania składki zdrowotnej od podatku, zwiększenie kwoty wolnej od podatku, zwolnienie z PIT dla rodzin 4+ czy wprowadzenie kapitału opiekuńczego na dzieci. „Polski Ład” zawiera także wiele zmian dotyczących przedsiębiorców.

Dodatkowo, w związku napaścią zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, która wpłynęła na sytuację polityczną i ekonomiczną Polski i świata, wydano szereg aktów prawnych wprowadzających rozwiązania w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę, stosowania sankcji wobec Federacji Rosyjskiej oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego i gospodarczego.

Do najważniejszych zmian w tym obszarze należą:

Ustawa z 13 kwietnia .2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego

Ustawa wprowadziła do polskiego systemu prawnego reżim sankcyjny wobec Federacji Rosyjskiej w oparciu o szereg rozporządzeń sankcyjnych wydanych przez UE.

Obejmują one sankcje ukierunkowane (indywidualne), gospodarcze i wizowe. Sankcje gospodarcze mają skutkować dotkliwymi konsekwencjami gospodarczymi dla Rosji w obliczu jej działań i skutecznie udaremnić jej dalszą agresję. Sankcje indywidualne są wymierzone w osoby, które wspierają, finansują lub realizują działania podważające integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub czerpią korzyści z takich działań. Sankcje indywidualne polegają na zakazie wjazdu i zamrożeniu aktywów. Zakaz wjazdu oznacza, że osoby znajdujące się na liście sankcyjnej nie mogą wjeżdżać na terytorium UE ani przez nie przejeżdżać drogą lądową, powietrzną ani morską. Zamrożenie aktywów oznacza, że wszystkie rachunki w unijnych bankach należące osób i podmiotów znajdujących się na liście sankcyjnej są zamrożone. Dzięki temu pieniądze tych osób i podmiotów nie mogą już być wykorzystywane do wspierania rosyjskiego reżimu ani bezpiecznie lokowane w UE.

Ustawa weszła w życie 27 kwietnia 2022 r.

ISTOTNE ZDARZENIA W OBSZARZE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W wyniku bardzo dynamicznych wzrostów stóp procentowych w pierwszej połowie roku pogorszeniu uległ współczynnik wypłacalności Spółki. Aby temu przeciwdziałać Spółka podjęła szereg działań naprawczych m.in. zrezygnowała z wypłacenia dywidendy za rok 2021, ograniczyła limit ryzyka stóp

procentowych oraz wzięła pożyczkę podporządkowaną, co skutkowało zwiększeniem środków własnych. Szczegółowy opis wpływu wzrostu stóp na sytuację kapitałową Spółki oraz podjętych działań znajduje się w rozdziale C.7 niniejszego Sprawozdania.

Zgodnie z wymogami Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/1256 z dnia 21 kwietnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35, Spółka uwzględniła ryzyka dla zrównoważonego rozwoju (ryzyka ESG) w systemie zarządzania ryzykiem.

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki, analizowane niżej, zostały zaprezentowane w zgodzie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Składka przypisana netto w 2022 roku wyniosła 1 168 262 tys. PLN. Stabilny poziom składki przypisanej netto w stosunku do 2021 roku wynika z 13% wzrostu sprzedaży produktów ze składką regularną oraz ze spadku sprzedaży produktów z UFK ze składką jednorazową.

Tabela 1. Dane finansowe z działalności ubezpieczeniowej

DANE ZGODNE Z ZAŁĄCZNIKIEM 2 DO NINIEJSZEGO SPRAWOZDANIA	2022	2021	ZMIANA
Składka przypisana brutto	1 178 474	1 162 962	1%
Składka przypisana netto	1 168 262	1 154 383	1%
Składka zarobiona netto	1 163 833	1 149 708	1%
Odszkodowania i świadczenia netto	834 398	816 816	2%
Spadek innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	188 703	5 591	3275%
Koszty poniesione	384 882	339 548	13%
w tym: koszty likwidacji + zmiana rezerw na koszty likwidacji	18 696	12 407	51%
w tym: koszty działalności lokacyjnej	1 740	721	141%
Pozostałe koszty	10 235	7 369	39%
w tym pozostałe koszty techniczne	10 235	7 369	39%
DANE UZUPEŁNIAJĄCE ZGODNE ZE SPRAWOZDANIEM STATUTOWYM			
WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ	-49 934	47 103	-206%

Działalność ubezpieczeniowa w podziale na istotne linie biznesowe

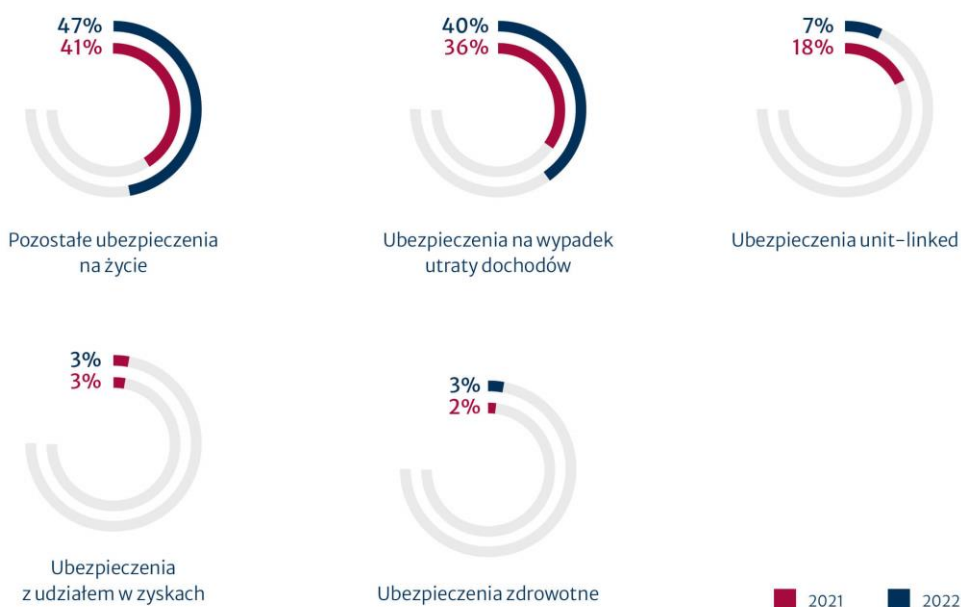
Składka przypisana brutto w 2022 roku wyniosła 1 178 474 tys. PLN i była wyższa o 1% w porównaniu z 2021 rokiem.

Zgodnie z ujęciem w załączniku 2 do niniejszego Sprawozdania koszty Spółki obejmują: odszkodowania i świadczenia netto wraz ze zmianą stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty poniesione oraz pozostałe koszty. Udziały tych kategorii kosztów w kosztach ogółem stanowiły odpowiednio – 62%, 37% i 1% łącznych kosztów.

W 2022 roku łączne koszty wyniosły 1 040 813 tys. PLN tj. o 10% mniej niż w roku poprzednim. Natomiast w relacji do składki zarobionej netto powiększonej o dochody z działalności lokacyjnej powyższe kategorie kosztów stanowiły: odszkodowania i świadczenia netto wraz ze zmianą stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych – 58%, koszty poniesione – 35%, pozostałe koszty – 1%, zaś łączne koszty – 93%.

W stosunku do 2021 roku poziom wskaźnika łącznych kosztów w relacji do składki zarobionej netto powiększonej o dochody z działalności lokacyjnej wykazuje spadek o 3 pp. jako efekt spadku innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w związku z niższym portfelem produktów z UFK.

Strukturę składki przypisanej brutto w podziale na poszczególne linie biznesowe w 2022 i w 2021 roku obrazuje poniższy wykres:

Rysunek 3. Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe w latach 2021 i 2022

W portfelu Spółki w 2022 roku najwyższy udział mają pozostałe ubezpieczenia na życie – w ramach tej linii Spółka sprzedaje, zwiększając intensywnie udział w portfelu, produkty zapewniające świadczenia na wypadek zgonu w grupowych, terminowych oraz towarzyszących kredytom ubezpieczeniach na życie.

Podobnie wysoki udział w strukturze składki przypisanej przy również bardzo silnym wzroście, wykazują ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów, tj. produkty oferujące finansową rekompensatę z tytułu utraty dochodów z powodu choroby, wypadku lub inwalidztwa.

Znaczący spadek udziału w strukturze składki mają ubezpieczenia, w których świadczenie ustalane jest w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z UFK.

Natomiast najmniejszy, ale widocznie rosnący udział w portfelu stanowią ubezpieczenia z udziałem w zyskach oraz ubezpieczenia zdrowotne.

W 2022 roku – zgodnie z przyjętą i kontynuowaną konsekwentnie strategią – Spółka koncentrowała zasoby na sprzedaży produktów ochronnych ze składką regularną. W 2022 roku składka regularna stanowiła aż 99% łącznego przypisu składki brutto, a jej dynamika w tym okresie osiągnęła istotnie ponadrynkowy poziom i wyniosła 113%.

Przychody i koszty Spółki, obejmujące składkę zarobioną netto, odszkodowania i świadczenia netto, zmianę stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty poniesione, uzupełnione dodatkowo o wynik na działalności lokacyjnej, w podziale na poszczególne linie biznesowe w okresie sprawozdawczym oraz porównawczym kształtowały się następująco:

Rysunek 4. Dochody działalności ubezpieczeniowej w podziale na linie biznesowe

Łączny wskaźnik kosztowo-szkodowy wyniósł 93% i był niższy o 3 pp. w stosunku do ubiegłego roku głównie na skutek poprawy rentowności w linii Pozostałe ubezpieczenia na życie – w 2021 roku linia ta wykazywała niższą rentowność w związku z wysoką śmiertelnością związaną z COVID-19.

Pogorszeniu natomiast uległa efektywność ubezpieczeń Unit-linked, gdzie na skutek istotnych spadków na rynkach finansowych, Spółka odnotowała ujemny wynik na działalności lokacyjnej.

Działalność ubezpieczeniowa w podziale na obszary geograficzne (region)

Spółka nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne.

Całkowita sprzedaż zarówno w bieżącym jak i porównawczym okresie sprawozdawczym dotyczyła ryzyk zlokalizowanych w Polsce.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności inwestycyjnej, analizowany niżej, został zaprezentowany zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Pozycje rachunku technicznego ubezpieczeń na życie dotyczące działalności inwestycyjnej obejmują całość lokat zakładu ubezpieczeń, a więc z uwzględnieniem aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Struktura tych aktywów, a tym samym struktura rachunku technicznego zależą w znacznym stopniu od decyzji ubezpieczających. Dochody z działalności lokacyjnej z aktywów z ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający nie mają bezpośredniego wpływu na wynik Spółki, gdyż są skompensowane zmianą stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Tabela 2. Dane finansowe z działalności lokacyjnej

DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA	2022	2021	ZMIANA
Przychody z lokat	57 692	55 921	3%
Przychody z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	4 712	6 639	-29%
Przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	34 173	26 742	28%
Przychody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	4 379	72	5976%
Przychody z pozostałych lokat	432	5	8855%
Wynik dodatni z realizacji lokat	13 995	22 463	-38%
Niezrealizowane zyski z lokat	6 561	37 407	-82%
Koszty działalności lokacyjnej	44 285	17 792	149%
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	4 476	4 611	-3%
Wynik ujemny z realizacji lokat	39 810	13 181	202%
Niezrealizowane straty na lokatach	73 775	32 195	129%
WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	-53 808	43 341	-224%
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny	-34 230	-51 590	-34%
CAŁKOWITY WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	-88 038	-8 249	967%

W zakresie przychodów z lokat najistotniejszymi elementami składowymi były:

- przychody z tytułu dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, w większości związanych z inwestycją aktywów innych niż aktywa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, przy czym wzrost tych przychodów względem poprzedniego roku jest związany ze wzrostem rynkowych stóp procentowych,
- wynik dodatni z realizacji lokat, w większości związany z aktywami ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający (sprzedaż papierów, umorzenia jednostek funduszy, realizacja wyniku na instrumentach pochodnych), przy czym spadek względem poprzedniego roku wynika głównie z niższych realizacji z tytułu umorzeń jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
- przychody z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych, w większości związane z jednostkami funduszy inwestycyjnych, gdzie spadek wynika ze spadku łącznej wartości tych jednostek,
- przychody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych, gdzie wzrost wynika ze wzrostu stóp procentowych i wartości lokat.

Niezrealizowane zyski z lokat wynikają przede wszystkim z aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, głównie jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych nabywanych w ramach UFK. Spadek względem poprzedniego roku wynika ze spadków wycen na rynkach.

W zakresie kosztów działalności lokacyjnej najistotniejszymi elementami były:

- ujemny wynik z realizacji lokat, w znacznym stopniu wynikający z aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający (sprzedaż papierów, umorzenia jednostek funduszy, realizacja wyniku na instrumentach pochodnych), przy czym wzrost ujemnego wyniku względem poprzedniego roku wynika ze spadków wycen na rynkach,
- pozostałe koszty działalności lokacyjnej, obejmujące przede wszystkim bezpośrednie i pośrednie koszty zarządzania aktywami, a częściowo także płatności na rzecz kontrahentów (wynikające z zawartych transakcji na instrumentach pochodnych).

Niezrealizowane straty na lokatach wynikają przede wszystkim z aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Wzrost straty względem poprzedniego roku wynika ze spadków wycen na rynkach.

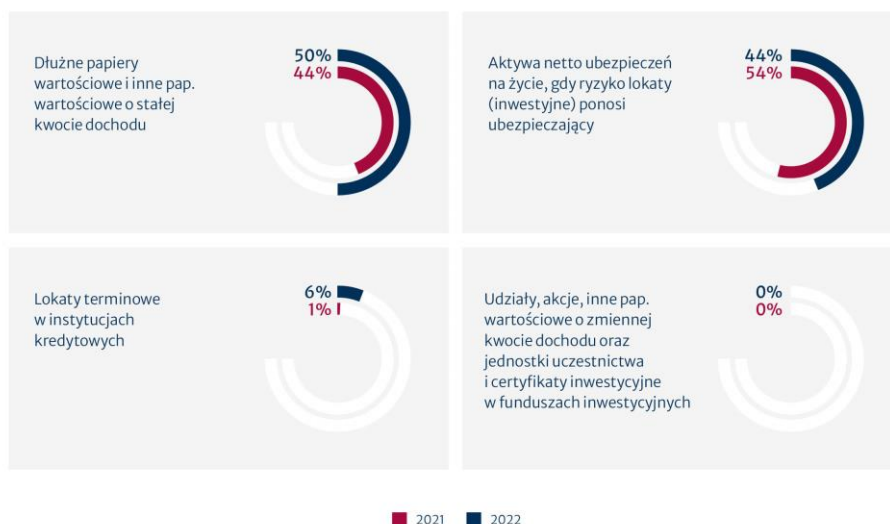
Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym składające się na zmianę kapitału z aktualizacji wyceny wynikają głównie ze zmiany rynkowych cen aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako Dostępne do Sprzedaży oraz z realizacji wyników związanych z przeszacowaniem wartości papierów dłużnych ujętych wcześniej w kapitale. Spadek względem poprzedniego roku wynika ze zmiany wycen w związku ze wzrostami stóp procentowych i rentowności obligacji.

Grupy aktywów

Wartość lokat na dzień 31 grudnia 2022 roku wykazała poziom o 5% niższy w stosunku do końca 2021 roku. Spadek wynikał ze spadku wartości aktywów netto ubezpieczeń na życie, gdy

ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, który częściowo był skompensowany wzrostem dłużnych papierów wartościowych oraz lokat terminowych w instytucjach kredytowych.

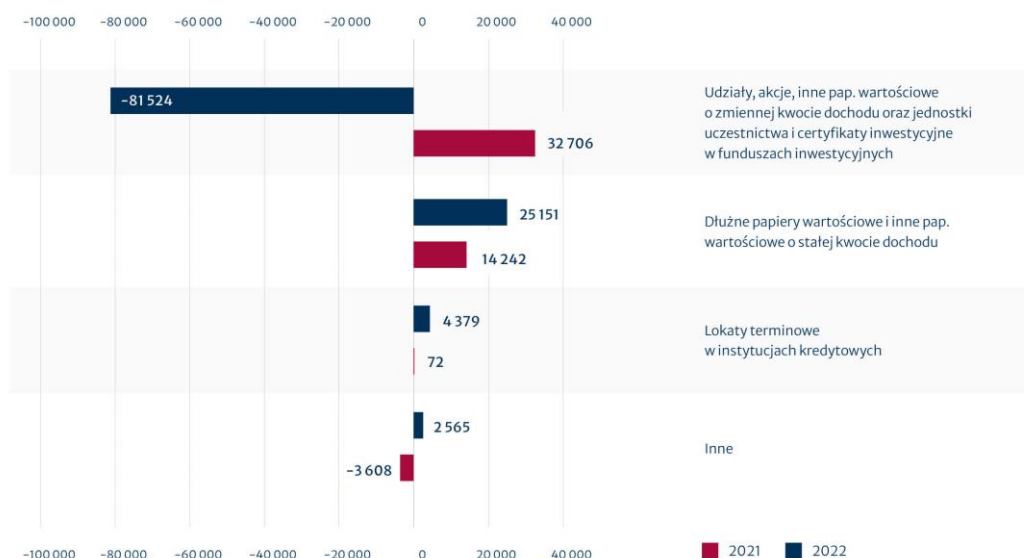
Poniżej przedstawiono strukturę portfela lokat na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego.

Rysunek 5. Struktura portfela aktywów

W skład lokat innych niż „Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający” wchodzi niemal wyłącznie bezpieczne aktywa, takie jak obligacje czy lokaty bankowe.

Poniżej przedstawiono wyniki działalności inwestycyjnej w podziale na grupy aktywów:

Rysunek 6. Wyniki działalności inwestycyjnej

Dochody z udziałów, akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych dotyczą przede wszystkim aktywów w ramach portfeli ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych; niewielka część dochodów dotyczyła inwestycji na rachunek Spółki. Spadek łącznej kwoty tych dochodów w stosunku do roku poprzedniego wynikał ze spadków rynkowych wycen aktywów w ramach UFK.

Dochody z dłużnych papierów wartościowych i innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu w większości dotyczyły aktywów inwestowanych na rachunek Spółki, a w mniejszej części także aktywów w ramach portfeli ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych. Wzrost tych dochodów w stosunku do poprzedniego roku był związany w głównej mierze ze wzrostami rynkowych stóp procentowych, a częściowo także ze wzrostem wartości portfela papierów dłużnych.

Dochody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych pochodziły z aktywów niezbędnych dla zachowania płynności w związku z potrzebami efektywnej działalności lokacyjnej, jak i z potrzebami operacyjnymi Spółki.

Tabela 3. Dane finansowe z innych rodzajów działalności operacyjnej

DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA OPERACYJNA	2022	2021	ZMIANA
Wynik z innych rodzajów działalności operacyjnej	-7 493	-6 984	7%

Główną pozycję wyniku z innych rodzajów działalności operacyjnej stanowią pozostałe koszty operacyjne z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych. Wartość podatku w 2022 roku wyniosła 6 585 tys. PLN wobec 7 337 tys. PLN w roku poprzednim. Kolejną znaczącą pozycję pozostałych kosztów operacyjnych w roku 2022 stanowią koszty pożyczki podporządkowanej w wysokości 1 258 tys. PLN.

Umowy leasingowe

Na potrzeby sprawozdania statutowego umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są zaliczane do umów leasingu operacyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wszystkie umowy leasingowe zawarte przez Spółkę zostały zaklasyfikowane jako leasing operacyjny ze względu na zakres, w jakim ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu przypadają w udziale Spółki jako leasingobiorcy lub leasingodawcy.

Tabela 4. Istotne umowy najmu

TYP AKTYWA	DATA ROZPOCZĘCIA UMOWY	DATA KOŃCA UMOWY	KOSZTY ROKU 2022	AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	KAUCJE I WARUNKI ZWROTU	WARUNKI ODNOWIENIA (OPCJE KONTRAKTU)
Nieruchomość	01.09.2021	31.08.2031	5 815	46 245	46 855	brak	brak

Dochody z innych lokat obejmowały przede wszystkim instrumenty pochodne, w większości w ramach aktywów produktów z UFK, a ponadto różnice kursowe od instrumentów walutowych oraz koszty działalności lokacyjnej.

Inwestycje związane z sekurytyzacją

Spółka w okresie sprawozdawczym nie posiadała inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W tabeli 3 zaprezentowano wynik z innych rodzajów działalności operacyjnej.

Leasingobiorca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe jako koszty operacyjne w rachunku zysku i strat i rozlicza metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasingodawca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową.

TUnŻ „Warta” S.A. jako leasingobiorca

Istotne umowy najmu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca zaprezentowano w tabeli 4. W zakresie najmu nieruchomości zaprezentowano koszty obejmujące opłaty z tytułu czynszów, a dodatkowo – w związku z MSSF 16 – wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz wartość zobowiązań leasingowych.

TUnŻ „Warta” S.A. jako leasingodawca

W Spółce nie występują istotne umowy leasingowe, które wymagałyby ujawnienia w niniejszym Sprawozdaniu.

A.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

B. System zarządzania

W niniejszym rozdziale zaprezentowano podstawowe informacje na temat systemu zarządzania w Spółce z uwzględnieniem stosowanych wymogów w zakresie kompetencji i reputacji, a także scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Struktura systemu zarządzania

ORGANY SPÓŁKI

Organami Spółki zgodnie z § 17 Statutu Spółki są:

- Walne Zgromadzenie,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd.

WALNE ZGROMADZENIE

Walne Zgromadzenie TUnŻ „WARTA” S.A. wykonuje swoje zadania na podstawie postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu Spółki, w ramach zwyczajnych Walnych Zgromadzeń zwoływanych przez Zarząd Spółki, które odbywają się w ciągu 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego, i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń zwoływanych w zależności od potrzeb, odbywających się w siedzibie Spółki. Protokoły Walnych Zgromadzeń, dokumentujące przebieg posiedzeń, sporządzone są w formie aktu notarialnego i przechowywane w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- określenie sposobu podziału zysku, w tym wypłaty dywidendy lub pokrycia strat,
- tworzenie i likwidacja funduszy i kapitałów celowych,
- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej, ustalanie zasad ich wynagradzania oraz udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- podejmowanie decyzji w przedmiocie połączenia Spółki, jej rozwiązania lub likwidacji,
- każda zmiana dotycząca kapitału zakładowego (w szczególności podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego Spółki) oraz emisja nowych akcji,
- inne sprawy przewidziane przez Kodeks Spółek Handlowych.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza wykonuje swoje zadania na podstawie postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu i Regulaminu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich aspektach jej działalności. Decyzje Rady Nadzorczej podejmowane są w formie uchwał podczas posiedzeń lub w uzasadnionych przypadkach przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość bądź w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń i uchwały podjęte poza posiedzeniami przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub, w przypadku poufnych decyzji kadrowych, w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności zarówno z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub sposobu pokrycia strat,
- składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników przeprowadzonych ocen w wymienionych powyżej zakresach,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki,
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
- zawieranie, zmiana lub rozwiązywanie z członkami Zarządu umów o pracę lub innych umów związanych z pełnieniem funkcji członków Zarządu; czynności tych dokonuje w imieniu Rady Nadzorczej jej Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący,
- akceptacja Planów Biznesowych i Budżetów,
- wyrażanie zgody na dokonywanie czynności o szczególnym znaczeniu dla Spółki, np. nabywanie lub zbycie znaczących nieruchomości, nabycie przedsiębiorstwa lub rozporządzenie nim bądź jego częścią, połączenie z innym podmiotem,
- uchwalanie i zmiana Regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
- wyrażanie zgody w kwestiach związanych m.in. z:
 - nabyciem przedsiębiorstwa lub rozporządzeniem nim,
 - nabyciem akcji, praw własności lub praw wieczystego użytkowania,
 - połączeniem lub przystąpieniem do wspólnego przedsięwzięcia,
 - dokonaniem przez Spółkę wydatku powodującego istotne przekroczenie przyjętego na dany rok Budżetu,
 - udzieleniem pożyczek podmiotom trzecim,

- dokonaniem zmian w kapitale zakładowym Spółki oraz z wypłatą dywidendy.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w skład Rady Nadzorczej wchodzili:

- dr Wilm Langenbach – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Oliver Schmid – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kokot – Członek Rady Nadzorczej,
- Christian Müller – Członek Rady Nadzorczej,
- Yoshiyuki Nagato – Członek Rady Nadzorczej,
- Michael Schmidt-Rosin – Członek Rady Nadzorczej,
- Wiesław Thor – Członek Rady Nadzorczej.

Pan Takeshi Kamoshita złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej 31 marca 2022 roku, ze skutkiem na koniec dnia 12 kwietnia 2022 roku. W dniu 12 kwietnia 2022 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało, z dniem 13 kwietnia 2022 roku, Pana Yoshiyuki Nagato na członka Rady Nadzorczej Spółki.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ SPÓŁKI

W 2022 roku w Spółce funkcjonowały następujące komitety powołane przez Radę Nadzorczą:

- Komitet Audytu,
- Komitet ds. Wynagrodzeń.

Komitet Audytu

Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspieranie Rady Nadzorczej w wykonywaniu statutowych obowiązków nadzorczych, głównie poprzez dostarczanie Radzie Nadzorczej miarodajnych informacji i opinii pozwalających sprawnie podejmować decyzje w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji audytu wewnętrznego) oraz systemu zarządzania ryzykiem; współpracy z biegłymi rewidentami i monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej oraz zapewnienia niezależności wewnętrznych i zewnętrznych audytorów.

Komitet ds. Wynagrodzeń

Głównym celem Komitetu ds. Wynagrodzeń jest kontrolowanie tworzenia, wdrażania i funkcjonowania zasad i praktyk dotyczących wynagradzania członków Zarządu i pracowników TUNŻ „WARTA” S.A..

ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki jest organem zarządzającym, powołanym do prowadzenia spraw i reprezentacji Spółki, działającym zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Statutem Spółki i Regulaminem Zarządu w taki sposób, by dbać o interes Spółki i zapewnić maksymalizację jej wartości kapitałowej.

Do reprezentacji Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Spółki albo jednego członka Zarządu łącznie

z prokurentem lub dwóch prokurentów. Zarząd nie może podejmować decyzji należących do wyłącznych kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Spółki.

Podstawowym dokumentem opisującym zakres uprawnień i obowiązków, zasady działania, tryb procedowania oraz dokumentowania prac Zarządu Spółki jest Regulamin Zarządu, zgodnie z którym zwłaszcza następujące decyzje wymagają podjęcia w formie uchwały Zarządu Spółki:

- zatwierdzenie projektów uchwał i materiałów przedkładanych pod obrady Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- nabycie lub rozporządzenie przedsiębiorstwem, udziałami lub akcjami w innych spółkach, majątkiem lub prawami należącymi do Spółki, nabycie lub zbycie prawa własności bądź prawa użytkowania wieczystego, przystąpienie do wspólnego przedsięwzięcia, podjęcie decyzji w sprawie uzyskania finansowania od podmiotu trzeciego, z zastrzeżeniem postanowień Statutu,
- ustalanie zakresu zadań i podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi członkami Zarządu, uchwalanie Regulaminu Organizacyjnego Spółki, powołanie i likwidacja komórek i jednostek organizacyjnych Spółki,
- ustalanie ogólnych warunków ubezpieczeń oraz zatwierdzanie taryf składek i wysokości stawek prowizyjnych,
- ustalanie założeń polityki lokacyjnej, strategii zarządzania ryzykiem, polityki rachunkowości, zasad i trybu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych rezerw, zasad wynagradzania pracowników Spółki, Regulaminu Pracy oraz Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zasad doboru kadr oraz akceptacji kandydatów na stanowiska menadżerskie,
- inne zagadnienia powodujące szczególnie wysokie ryzyko gospodarcze lub w inny sposób znacząco wpływające na działalność Spółki oraz sprawy wniesione przez Prezesa lub poszczególnych członków Zarządu Spółki.

Posiedzenia Zarządu odbywają się raz w tygodniu. W nagłych przypadkach Prezes Zarządu może zwołać dodatkowe posiedzenie Zarządu. Decyzje Zarządu podejmowane są w formie uchwał podczas posiedzeń lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość bądź w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń Zarządu Spółki oraz uchwały Zarządu podjęte w trybie korespondencyjnego uzgadniania stanowisk przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub – w przypadku poufnych decyzji kadrowych – w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Ze względu na skalę prowadzonej przez Spółkę działalności Zarząd, działając w ramach przysługujących mu kompetencji, podjął decyzję o podziale zadań pomiędzy poszczególnych członków Zarządu i wskazał podległe ich nadzorowi komórki organizacyjne, za których prawidłowe funkcjonowanie ponoszą odpowiedzialność (szczegółowy opis wraz z ilustracją graficzną prezentującą podział na pionowy organizacyjny został przedstawiony w punkcie Struktura organizacyjna Spółki

i kluczowe procesy). Zgodnie z tym podziałem, członkom Zarządu, w obszarach podlegających ich nadzorowi przyznane zostały uprawnienia do bieżącego prowadzenia spraw Spółki, w tym do wydawania zarządzeń, z wyłączeniem decyzji zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Zarządu.

Kontrola działań Spółki przez Zarząd realizowana jest na wszystkich etapach podejmowanych działań oraz we wszystkich obszarach działalności i zapewniona jest poprzez wdrożone w Spółce:

- mechanizmy strukturalne – wbudowane w strukturę organizacyjną Spółki zakresy zadań poszczególnych komórek organizacyjnych, w których czynności decyzyjne zostały oddzielone od czynności kontrolnych,
- mechanizmy procesowe – wprowadzone do obowiązujących przepisów wewnętrznych zasady normujące przebieg procesów w Spółce, w których opisano zakresy zadań i odpowiedzialności poszczególnych uczestników oraz ich wzajemne relacje (w tym mechanizmy doboru kadry zarządzającej zapewniające efektywne i zgodne z prawem funkcjonowanie Spółki),
- mechanizmy kontrolne – obejmujące system kontroli funkcjonalnej oraz instytucjonalnej (realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne w ramach wykonywanych obowiązków i opisane szerzej w rozdziale B.4 niniejszego Sprawozdania).

Opisane powyżej mechanizmy oraz wdrożony system raportowania zapewniają Zarządowi kompletną wiedzę na temat istotnych zdarzeń dotyczących działalności Spółki, pozwalają na efektywne i zgodne z prawem jej funkcjonowanie. Dzięki nim Zarząd ma wystarczającą informację o funkcjonowaniu Spółki. Kompletna informacja pozwala Zarządowi Spółki w sposób elastyczny reagować na zmienne uwarunkowania rynku ubezpieczeń oraz zdarzenia wewnętrzne w Spółce.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Jarosław Parkot – Prezes Zarządu,
- Anna Świdorska – Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Bednarek – Wiceprezes Zarządu,
- Grzegorz Bielec – Wiceprezes Zarządu,
- Hubert Mordka – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Niemirowski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Piątkowski – Wiceprezes Zarządu,
- Rafał Stankiewicz – Wiceprezes Zarządu.

W trakcie 2022 roku nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki w ramach przydzielonych mu kompetencji, w obrębie struktury organizacyjnej Spółki, powołał następujące dodatkowe komitety, które mają za zadanie wspierać go w wykonywaniu obowiązków:

- Komitet Underwritingowy,
- Komitet Ryzyka,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,

- Komitet Projektów,
- Komitet Jakości Danych,
- Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów,
- Komitet do spraw ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi.

Komitet Underwritingowy

Do zadań Komitetu Underwritingowego należy podejmowanie decyzji w zakresie akceptacji ryzyka, wielkości zachowku i warunków ubezpieczenia wybranych pojedynczych umów ubezpieczenia / ryzyk (w tym także w ramach reasekuracji czynnej).

Komitet Ryzyka

Głównym celem Komitetu Ryzyka jest wspieranie Zarządu oraz funkcji zarządzania ryzykiem w utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem aktuarialnym, ryzykiem kredytowym w działalności reasekuracyjnej i ryzykiem operacyjnym.

Zadania Komitetu Ryzyka to w szczególności:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem,
- wspieranie komórek organizacyjnych w tym procesie,
- formułowanie rekomendacji odnoszących się do działalności biznesowej mających wpływ na poziom ryzyka,
- rekomendowanie podjęcia działań w obszarze jego zarządzania,
- koordynacja procesu walidacji rezerw,
- dbanie o zgodność przyjmowanych rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem ze Strategią Zarządzania Ryzykiem,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi w zakresie tego procesu,
- raportowanie do Zarządu, za pośrednictwem Departamentu Zarządzania Ryzykiem, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu koordynowania i nadzorowania procesu inwestycyjnego oraz procesu zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym w zakresie działalności inwestycyjnej oraz monitorowania pozycji kapitałowej Spółki.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami wydaje opinie i rekomendacje w sprawach dotyczących zakresu działalności komórek organizacyjnych, mającej istotny wpływ na poziom ryzyka rynkowego oraz kredytowego.

Zakres kompetencji Komitetu obejmuje w szczególności:

- nadzorowanie alokacji aktywów i wykorzystania limitów inwestycyjnych,
- wspieranie decyzji inwestycyjno-biznesowych,

- implementację i nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem rynkowym oraz kredytowym,
- wsparcie Zarządu w zakresie określenia apetytu na ryzyko oraz alokacji kapitału ekonomicznego na potrzeby ryzyka rynkowego oraz kredytowego, a także składanie raportów dotyczących tego kapitału,
- modyfikację limitów inwestycyjnych,
- podejmowanie decyzji inwestycyjnych,
- bieżący nadzór nad procesem zarządzania kapitałem.

W ramach Komitetu funkcjonuje wydzielony organ – Komitet Inwestycyjny, powołany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz podlegający jego nadzorowi. Zadaniem Komitetu Inwestycyjnego jest operacyjne monitorowanie i analiza rynków finansowych, ich bieżącej sytuacji oraz krótko- i średnioterminowych perspektyw. Na podstawie tej analizy wydawane są decyzje dotyczące nastawienia inwestycyjnego na poszczególne rodzaje ryzyka rynkowego, co przekłada się na alokację na poszczególne klasy ryzyka w ramach przyznaných limitów inwestycyjnych.

Komitet Projektów

Komitet nadzoruje realizację działań wprowadzających istotną zmianę w strukturze organizacyjnej, teleinformatycznej czy konstrukcji procesów nierzadko wymagających wysokich nakładów inwestycyjnych, zwiększonego lub dodatkowego zaangażowania kadry pracowniczej, mających charakter odmienny od bieżącej, rutynowej działalności Spółki. Spółka realizuje takie zadania w formie powołanych projektów celowych.

Za nadzór nad zarządzaniem projektami w Spółce odpowiada Zarząd Spółki. Jednocześnie każdy z członków Zarządu bezpośrednio nadzoruje projekty realizowane w swoim obszarze odpowiedzialności, wypełniając tym samym funkcję tzw. sponsora tych projektów.

Komitet Jakości Danych

Komitet Jakości Danych jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu wspierania sprawnego systemu zarządzania jakością danych w Spółce.

Do zadań oraz uprawnień Komitetu należy przede wszystkim:

- podejmowanie decyzji dotyczących strategii zarządzania jakością danych w Spółce,
- określanie priorytetów i istotności poszczególnych obszarów oraz procesów z perspektywy zarządzania tym obszarem,
- monitorowanie głównych miar jakości danych, realizacja inicjatyw oraz projektów mających na celu ich poprawę w cyklu kwartalnym,
- coroczna weryfikacja wykorzystywanych mechanizmów kontroli adekwatnie do potrzeb Spółki,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów dotyczących procesu zarządzania jakością danych pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi,

- raportowanie do Zarządu Spółki, w ramach okresowego raportowania, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet,
- wydawanie rekomendacji oraz zatwierdzanie procedur w zakresie zarządzania jakością danych dla poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki.

Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów

Podstawowym zadaniem Komitetu Rozwoju i Utrzymania Systemów jest zarządzanie Zmianą bieżącą w IT od momentu pojawienia się idei do przeglądu powdrożeniowego, poprzez alokowanie zasobów niezbędnych na utrzymanie systemów informatycznych oraz wprowadzanie modyfikacji i usprawnień systemowych mniejszej skali zgodnie z priorytetami biznesowymi Spółki.

Komitet do spraw ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi

Komitet został powołany w celu zapewnienia wsparcia w zakresie ubezpieczeń z UFK. Do zadań Komitetu należy, w szczególności:

- monitorowanie procesów sprzedaży ubezpieczeń z UFK,
- monitorowanie ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych,
- monitorowanie uwarunkowań prawnych dotyczących ubezpieczeń z UFK,
- formułowanie rekomendacji odnoszących się do działalności biznesowej w zakresie ubezpieczeń z UFK,
- rekomendowanie działań w obszarze ubezpieczeń z UFK,
- dbanie o zgodność przyjmowanych rozwiązań w zakresie ubezpieczeń z UFK z przepisami prawa i rekomendacjami/wytycznymi organów nadzoru,
- monitorowanie zgodności oferowanych przez Spółkę ubezpieczeń z UFK z Interwencją produktową.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA SPÓŁKI I KLUCZOWE PROCESY

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono 8 pionów:

- Prezesa Zarządu,
- Ubezpieczeń,
- Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych,
- Sprzedaży,
- Obsługi Świadczeń,
- Finansów,
- Relacji z Klientami,
- IT.

W trakcie 2022 roku Zarząd podjął decyzje w sprawie zmian organizacyjnych, polegających na:

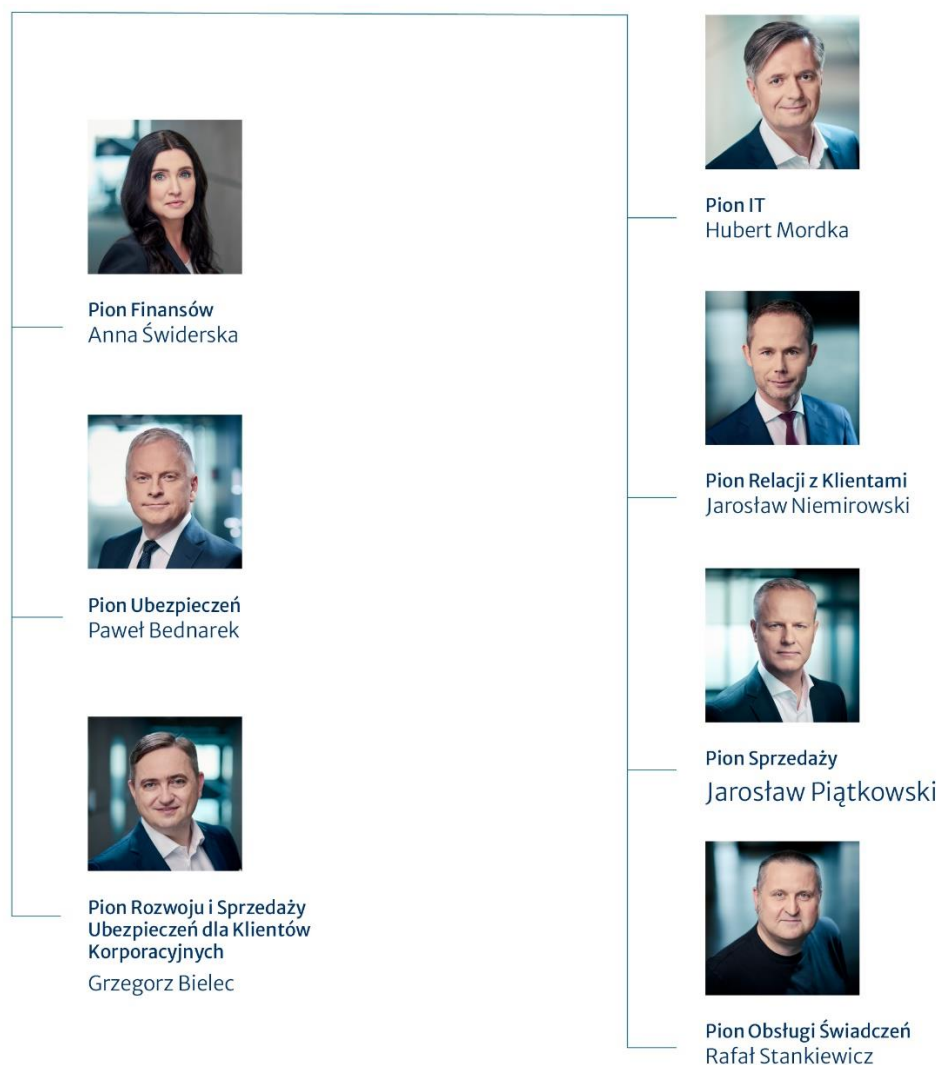
- utworzeniu z dniem 1 września 2022 roku Pionu Relacji z Klientami oraz Departamentu Relacji z Klientami,
- zlikwidowaniu z dniem 30 września 2022 roku Biura Bezpieczeństwa i Wsparcia wchodzącego w skład Pionu IT,

- utworzeniu z dniem 1 października 2022 roku Biura Bezpieczeństwa i Środowiska Pracy IT oraz Biura Wsparcia Procesów IT i w ramach Pionu IT.

Struktura organizacyjna na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiona została na poniższym diagramie.

Pion Prezesa Zarządu
Jarosław Parkot

Rysunek 7. Struktura organizacyjna Spółki

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono dodatkowo stanowisko Inspektora Ochrony Danych IOD – podległego bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Pion Prezesa Zarządu

Prezesem Zarządu Spółki jest Jarosław Parkot, odpowiedzialny za zarządzanie Spółką oraz za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Prezesa Zarządu.

Do głównych zadań Pionu Prezesa Zarządu należą: zapewnienie funkcjonowania Spółki zgodnie z przepisami prawa i wewnętrznymi regulacjami, dokonywanie niezależnej oceny procesów oraz identyfikację i ocenę ryzyk istotnych dla działalności Spółki występujących w tych procesach, zarządzanie potencjałem ludzkim, obsługa kadrowo-płacowa oraz strategia marketingowa i działania o charakterze public relations.

Pion Ubezpieczeń

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Ubezpieczeń jest Paweł Bednarek.

Głównymi zadaniami Pionu Ubezpieczeń są rozwój produktów dla kanału bancassurance, funduszy oraz grupowych i indywidualnych produktów na życie, realizacja procesów obsługowych (w tym związanych z oceną ryzyka ubezpieczeniowego), zarządzanie sprzedażą ubezpieczeniowych produktów bancassurance oraz wycena ryzyka aktuarialnego (underwriting) i kalkulacje aktuarialne.

Pion Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych jest Grzegorz Bielec.

Głównymi zadaniami Pionu Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych są: zarządzanie realizacją projektów nakierowanych na rozwój sprzedaży, optymalizacja procesów obsługowych (w szczególności w zakresie likwidacji szkód oraz operacji a także w zakresie dostosowania procesów w Spółce do nowych wymogów regulacyjnych), zarządzanie sprzedażą ubezpieczeń korporacyjnych za pośrednictwem brokerów oraz opracowanie i realizacja strategii w zakresie sprzedaży ubezpieczeń w kanałach zdalnych.

Pion Sprzedaży

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Sprzedaży jest Jarosław Piątkowski.

Głównymi zadaniami Pionu Sprzedaży są procesy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych, tj. ubezpieczeń dla klientów indywidualnych oraz ubezpieczeń grupowych kierowanych do klientów korporacyjnych. Innym niemniej ważnym zadaniem Pionu jest m. in.: zapewnienie wszystkim kanałom dystrybucji procesów szkoleniowych celem podnoszenia efektywności sprzedażowych i osiągnięcia celów zgodnych ze strategią Spółki

Pion Obsługi Świadczeń

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami

ustanowionymi w ramach Pionu Obsługi Świadczeń jest Rafał Stankiewicz.

Głównymi zadaniami Pionu Obsługi Świadczeń są likwidacja szkód i wypłaty świadczeń, w tym także obsługa regresów oraz rejestracja polis, inkaso składki, windykacja i obsługa posprzedażowa.

Pion Relacji z Klientami

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Relacji z Klientami jest Jarosław Niemirowski. Głównym zadaniem Pionu jest kreowanie i wdrażanie strategii Spółki w zakresie zarządzania relacjami z Klientem (CRM).

Pion Finansów

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Finansów jest Anna Świdarska.

Główne zadania Pionu Finansów dotyczą obszarów: ewidencji księgowej i sprawozdawczości finansowej, rachunkowości zarządczej, planowania biznesowego, zarządzania portfelem inwestycyjnym, zarządzania ryzykiem oraz zarządzania nieruchomościami i ogólnego wsparcia administracyjnego.

Pion IT

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu IT jest Hubert Mordka.

Głównymi zadaniami Pionu IT są: budowa, rozwój i utrzymanie systemów i infrastruktury informatycznej i telefonicznej w Spółce, a także zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego.

ZASADY WSPÓŁPRACY ZARZĄDU Z PODLEGŁYMI KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI

Zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego Spółka posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania, zakresy obowiązków i odpowiedzialności oraz linie raportowania, są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna została precyzyjnie określona w Regulaminie Organizacyjnym Spółki oraz regulaminach organizacyjnych poszczególnych komórek organizacyjnych, tak by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych i stanowisk kierowniczych, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności.

Dążąc do zapewnienia odpowiedniego poziomu komunikacji wewnętrznej, członkowie Zarządu organizują cykliczne spotkania, przynajmniej raz w tygodniu, z podległymi im

dyrektorami B-1. Cele spotkań to wymiana informacji w obrębie każdego pionu organizacyjnego i omówienie zrealizowanych, bieżących oraz przyszłych zadań poszczególnych komórek organizacyjnych.

W 2022 roku ze względu na panującą w kraju pandemię COVID-19 większość spotkań odbywała się przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Podobne cele mają spotkania Zarządu ze wszystkimi dyrektorami B-1 organizowane przynajmniej raz w roku. Cele takich spotkań to także integracja kadry kierowniczej Spółki, omówienie wyników finansowych, bieżącej sytuacji Spółki oraz jej pozycji na rynku, a także jej planów i przyszłych celów. Spotkanie takie odbyło się w grudniu 2022 roku.

Aby zoptymalizować współpracę pomiędzy Zarządem Spółki a dyrektorami departamentów/biur już na etapie rekrutacji kandydatów na stanowiska menadżerskie, zwraca się uwagę na to, aby spełniali oni wymagane kryteria w zakresie zgodności profilu kandydata z profilem stanowiska pod wieloma względami: kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, zdolności menadżerskich, a także osobowości oraz umiejętności budowania zespołu, który ma osiągać założone cele.

FUNKCJE KLUCZOWE

W celu zapewnienia efektywnego systemu zarządzania, stanowiącego istotny element systemu Wypłacalność 2, w Spółce wdrożono następujące funkcje kluczowe:

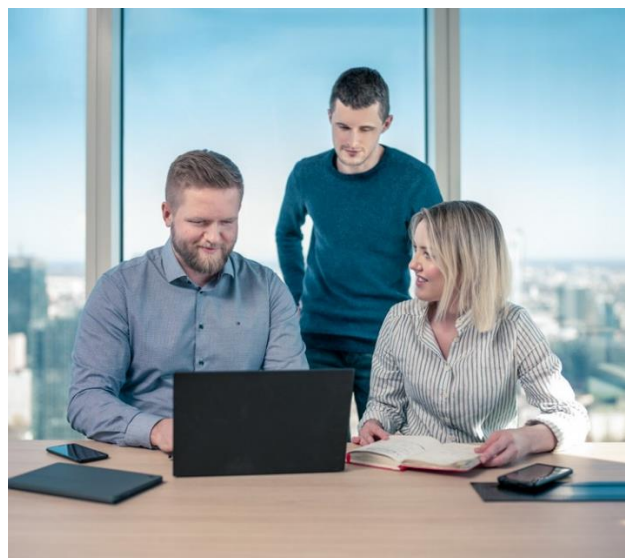

Rysunek 8. Funkcje kluczowe w Spółce

W ramach każdej funkcji kluczowej opracowano i udokumentowano zasady jej działania, ustanowiono role i obowiązki komórek organizacyjnych wykonujących czynności związane z daną funkcją, a także stworzono procesy raportowania i współpracy pomiędzy nimi oraz z Zarządem i Radą Nadzorczą, a także wspierającymi je komitetami.

Zadania realizowane w ramach funkcji kluczowych służą zapewnieniu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością Spółki, a dodatkowo, przy zachowaniu modelu trzech linii obrony, zapewniają warunki do dbałości o dobro Spółki.

Szczegółowy opis wdrożenia funkcji kluczowych został zaprezentowany w rozdziałach: B.3 (funkcja zarządzania ryzykiem), B.4 (funkcja zgodności z przepisami), B.5 (funkcja audytu wewnętrznego) oraz B.6 (funkcja aktuarialna) niniejszego Sprawozdania.

MODEL TRZECH LINII OBRONY

Pierwsza linia obrony

Właściciele biznesowi

Właściciele ryzyka

- Zarządzanie ryzykiem, czyli identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka, reakcja na ryzyko oraz jego monitorowanie i raportowanie
- Postępowanie zgodnie z określonymi zasadami procesu zarządzania ryzykiem
- Przestrzeganie przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych mających wpływ na efektywne i skuteczne funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem

Funkcja

- Obsługa klienta
- Sprzedaż
- Likwidacja szkód
- Underwriting
- Marketing

Druga linia obrony

Opracowujący Procedury

Właściciele procesu zarządzania ryzykiem

- Rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania ryzyka
- Powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Spółki
- Doradzanie i koordynowanie działań właścicieli ryzyka
- Identyfikowanie trendów, synergii i szans

Funkcja

- Aktuarialna
- Zgodności z przepisami
- Zarządzania ryzykiem

Trzecia linia obrony

Niezależna ocena

Niezależna ocena procesu zarządzania ryzykiem

Obiektywna i niezależna ocena adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wdrożenia i stosowania mechanizmów kontrolnych

Funkcja

- Audyt wewnętrzny

Rysunek 9. Model trzech linii obrony

SYSTEM PRZEKAZYWANIA INFORMACJI

Spółka stosuje skuteczny system przekazywania informacji poprzez efektywne raportowanie w ramach poszczególnych obszarów kompetencji oraz odpowiednią komunikację na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej. Efektywność tego procesu oceniana jest dodatkowo w ramach corocznego

przeгляdu dokonywanego przez osoby nadzorujące funkcje kluczowe, a jego wyniki przekazywane są do Zarządu Spółki.

W zakresie przekazywania informacji do odbiorców zewnętrznych, w tym w szczególności do organu nadzoru, Spółka podejmuje działania zgodne z przyjętą przez Uchwałę Zarządu regulacją wewnętrzną Zasady przekazywania informacji

i udzielania odpowiedzi na pisma UKNF i organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUnŻ „WARTA” S.A. Na podstawie przyjętej regulacji Spółka określiła zasady opracowywania, rejestrowania i przekazywania do organów administracji publicznej sprawozdań i innych wymaganych dokumentów wraz ze wskazaniem komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za ich realizację.

Schemat wynagradzania

POLITYKA WYNAGRADZANIA

Ustalona w Spółce Polityka wynagradzania TUnŻ „WARTA” S.A. jest kształtowana zgodnie ze strategią działalności Spółki, w szczególności ze strategią zarządzania ryzykiem, profilem ryzyka, celami, praktykami w zakresie zarządzania ryzykiem oraz długoterminowymi interesami i wynikami całej Spółki.

Polityka wynagradzania TUnŻ „WARTA” S.A. dotyczy pracowników Spółki, w tym osób nadzorujących funkcje kluczowe.

W 2022 roku funkcjonował w Spółce Regulamin wynagradzania pracowników Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. Zgodnie z ww. regulaminem, wynagrodzenie pracowników obejmuje następujące składniki wynagrodzenia:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- zmienny składnik wynagrodzenia.

Wynagrodzenie zasadnicze ustalane jest na podstawie wyceny realizowanych zadań w ramach powierzonego rodzaju pracy (funkcji) oraz z uwzględnieniem stanowiska określonego w umowie o pracę. Określenie jego poziomu odbywa się z uwzględnieniem benchmarku wewnętrznego i zewnętrznego.

W 2022 roku Zarząd Spółki, w celu utrzymania konkurencyjności wynagrodzeń pracowników, podjął decyzję o podwyższeniu wynagrodzeń zasadniczych pracowników.

Wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część całkowitego wynagrodzenia pracownika, co zapobiega nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników i pozwala Spółce stosować w pełni elastyczne zasady dotyczące premiowania, umożliwiając między innymi niewypłacanie zmiennego składnika wynagrodzenia w obiektywnie uzasadnionych sytuacjach.

Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia (premii lub nagrody uznaniowej), uzależnione są od rodzaju wykonywanej pracy (funkcji) i wynikającego z niej przypisania pracownika do jednej z trzech grup (sprzedaż, operacje, wsparcie). Pracownicy w obszarze sprzedaży i operacji objęci są planami premiowymi, natomiast pracownicy w obszarze wsparcia – roczną nagrodą uznaniową.

Plany premiowe uwzględniają specyfikę pracy pracownika i zadania komórki organizacyjnej, do której przynależy, w związku z czym istnieją zróżnicowane systemy premiowe, takie jak:

- roczny plan premiowy – dla pracowników w obszarze zarządzania aktywami oraz pracowników realizujących zadania underwritera w programach międzynarodowych,
- kwartalny plan premiowy – dla pracowników zaliczanych do grup sprzedaż i operacje,
- miesięczny zadaniowy plan premiowy – w obszarze likwidacji roszczeń z ubezpieczeń na życie oraz w Departamencie Contact Center,
- roczna nagroda uznaniowa, której wysokość zależy od wyników Spółki, wyników departamentu oraz od wyniku rocznej oceny okresowej pracownika – dla pracowników w obszarze wsparcia, w tym pracowników nadzorujących kluczowe funkcje, którzy nie są objęci żadnym planem premiowym.

Zasadą jest, że kryteriami, od których uzależnione jest przyznanie i wysokość zmiennego składnika wynagrodzenia, są wyniki Spółki, wyniki indywidualne pracownika oraz ocena pracy i postawy pracownika.

Z uwagi na specyfikę realizowanych zadań, wprowadzane są modyfikacje w tym zakresie dla niektórych grup pracowników.

WYNAGRODZENIE OSÓB NADZORUJĄCYCH FUNKCJE KLUCZOWE SPÓŁKI

Zasady wynagradzania pracowników wykonujących nadzór nad funkcjami kluczowymi są zgodne z zasadami Rozporządzenia delegowanego, w tym w szczególności uwzględniają stopień realizacji zadań związanych z tymi funkcjami oraz odroczenie płatności znacznej części nagrody rocznej.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU SPÓŁKI

Obowiązujące w 2022 roku zasady wynagradzania członków Zarządu Spółki zostały uchwalone przez Radę Nadzorczą Spółki.

Wysokość indywidualnego wynagrodzenia członka Zarządu Spółki ustalana jest przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu ds. Wynagrodzeń.

Na wynagrodzenie członka Zarządu Spółki składają się:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- premia roczna,
- pozostałe świadczenia.

Struktura wynagrodzenia członków Zarządu skomponowana jest w taki sposób, aby ograniczać potencjalną skłonność do podejmowania nadmiernego ryzyka. Zapewnia to w szczególności zachowanie relacji wzajemnej istotności między stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia. Należy też zaznaczyć, że wysokość części zmiennej wynagrodzenia (premii) uzależniona jest nie tylko od stopnia realizacji ilościowych celów biznesowych, ale także od oceny jakościowej danego członka Zarządu, która uwzględnia aspekty dotyczące skuteczności zarządzania ryzykiem oraz stopień realizacji wyznaczonych celów indywidualnych. Ponadto w ramach obowiązujących zasad premiowania istnieje możliwość niewypłacenia premii.

Prawo do premii rocznej oraz jej wysokość uzależnione są od:

- poziomu realizacji kluczowych wskaźników efektywności (KPI) ustalonych przez Radę Nadzorczą Spółki na dany rok kalendarzowy,
- wyniku oceny okresowej uwzględniającej – obok realizacji celów indywidualnych – adekwatną do zakresu odpowiedzialności członka Zarządu Spółki ocenę prowadzenia działalności Spółki z uwzględnieniem profilu ryzyka i kosztu kapitału, obejmującą zwłaszcza następujące elementy:
 - pozycję kapitałową,
 - dane dotyczące wykorzystania budżetu ryzyka oraz limitów inwestycyjnych,
 - wyniki analizy najbardziej istotnych ryzyk wraz z informacją o podjętych działaniach/mechanizmach kontrolnych ograniczających te ryzyka.

Płatność znacznej części premii rocznej jest odroczone na okres nie krótszy niż 3 lata.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI

W przypadku członków Rady Nadzorczej zasadą jest nieodpłatne pełnienie funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, chyba że Walne Zgromadzenie postanowi o przyznaniu wynagrodzenia dla danego członka Rady Nadzorczej Spółki.

Stosownie do przyjętej zasady w 2020 roku prawo do wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w Komitecie Audytu Rady Nadzorczej w 2022 roku mieli tylko niezależni, w rozumieniu art. 129 ust. 3 Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U.2020.1415), członkowie Rady Nadzorczej.

PROGRAM EMERYTALNO-RENTOWY

W Spółce funkcjonuje Pracowniczy Program Emerytalny, w ramach którego składka podstawowa jest finansowana przez Spółkę w jednakowej kwocie dla wszystkich uczestników programu. Wysokość składki nie przekracza 7% wynagrodzenia pracownika.

W Spółce w 2022 roku funkcjonował również Pracowniczy Plan Kapitałowy wprowadzony na podstawie zawartej przez Spółkę umowy o zarządzanie PPK, funkcjonujący na zasadach określonych w Ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U.2018.2215).

Istotne zmiany w systemie zarządzania

Poza opisanymi wyżej zmianami w składzie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki nie wystąpiły w okresie sprawozdawczym inne istotne zmiany w systemie zarządzania.

Informacje na temat istotnych transakcji z akcjonariuszami, osobami wywierającymi istotny wpływ na Spółkę, członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W trakcie 2022 roku Spółka nie udzieliła pożyczek, kredytów, gwarancji oraz zaliczek:

- Akcjonariuszowi oraz członkom jego organu zarządzającego i nadzorującego,
- członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki oraz członkom ich rodzin,
- innym osobom wywierającym znaczący wpływ na Spółkę, w tym osobom nadzorującym funkcje kluczowe.

Ocena adekwatności systemu zarządzania

Przegląd funkcjonowania systemu zarządzania w Spółce jest przeprowadzany w czwartym kwartale każdego roku i obejmuje swoim zakresem takie obszary, jak:

- struktura organizacyjna,
- system przekazywania / obiegu informacji,
- funkcja zarządzania ryzykiem oraz ciągłość działania,
- funkcja zgodności z przepisami,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja aktuarialna,
- outsourcing,
- zasady w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji,
- system kontroli wewnętrznej,
- dystrybucja ubezpieczeń.

Przegląd poszczególnych elementów systemu zarządzania jest wykonywany przez wybrane komórki organizacyjne Spółki. W wyniku analizy przeprowadzonej w 2022 roku nie wskazano na potrzebę wprowadzania istotnych zmian w systemie zarządzania Spółki. Raport z tego przeglądu podlegał zatwierdzeniu przez Zarząd Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego dokonuje niezależnej oceny systemu kontroli wewnętrznej w Spółce. W 2022 roku nie zidentyfikowano obszarów działalności Spółki wymagających natychmiastowych działań naprawczych. Wyniki oceny są przedstawiane Zarządowi Spółki, a następnie Komitetowi Audytu Spółki, który dokonuje własnej oceny adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej Spółki, w szczególności dotyczącej sprawozdawczości finansowej, funkcji zgodności z przepisami oraz funkcji audytu wewnętrznego.

Biorąc pod uwagę zarówno powyższe informacje, jak i wyniki regularnego raportowania innych funkcji kluczowych, wyniki badania sprawozdań finansowych i raporty pokontrolne podmiotów zewnętrznych, Zarząd Spółki ocenił, że w 2022 roku system zarządzania, w tym system kontroli wewnętrznej, był adekwatny do skali i złożoności prowadzonej działalności oraz

pozwalał na skuteczną identyfikację i zarządzanie ryzykiem mogącym wpłynąć na osiągnięcie celów biznesowych Spółki.

Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie oceniła system zarządzania oraz adekwatność, efektywność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej funkcjonujących w Spółce w 2022 roku.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Polityka w zakresie kompetencji i reputacji

W Spółce została wdrożona Polityka TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje. Polityka została zatwierdzona przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki. Określa ona kryteria, które muszą spełniać członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej oraz pracownicy nadzorujący funkcje kluczowe Spółki. Celem Polityki jest zapewnienie ciągłego spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji – w rozumieniu art. 42 Dyrektywy Wypłacalność 2 – przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje.

W ramach Polityki TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje funkcjonuje zasada corocznej samooceny członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Ponadto w 2022 roku doprecyzowano zasady przeprowadzania oceny kompetencji i reputacji poprzez wskazanie, że ocena taka jest dokonywana m.in. przed i po przeprowadzeniu zmian składu Zarządu i Rady Nadzorczej.

Obowiązujące w Spółce Zasady dotyczące spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu definiują listę niezbędnych kompetencji wraz ze wskazaniem oczekiwanego poziomu oraz częstotliwość sporządzania oceny zbiorczej organów Spółki.

Zgodnie z ww. zasadami w związku ze zmianą w składzie Rady Nadzorczej w kwietniu 2022 roku, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w czerwcu 2022 roku zapoznała się z wynikami indywidualnej samooceny oraz zbiorczej oceny członków Rady Nadzorczej. Ponadto Rada Nadzorcza na posiedzeniu w listopadzie 2022 roku zapoznała się z corocznymi wynikami indywidualnej samooceny oraz zbiorczej oceny członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu.

Po zapoznaniu się z wynikami ocen Rada Nadzorcza stwierdziła, że:

- zarówno indywidualnie wszyscy członkowie Rady Nadzorczej, jak i kolektywnie Rada Nadzorcza spełniają stawiane przed nimi wymogi. Tym samym zarówno poszczególni członkowie Rady Nadzorczej, jak i kolektywnie Rada Nadzorcza Spółki są w pełni zdolni do wykonywania swoich prawnych i biznesowych obowiązków.
- zarówno indywidualnie wszyscy członkowie Zarządu, jak i kolektywnie Zarząd spełniają stawiane przed nimi wymogi. Tym samym zarówno poszczególni członkowie Zarządu, jak i kolektywnie Zarząd Spółki są w pełni zdolni do wykonywania swoich prawnych i biznesowych obowiązków.

Charakterystykę wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przedstawia rysunek 10:

Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji

Kwalifikacje techniczne i zawodowe

Osoby pełniące funkcję członka Rady Nadzorczej, członka Zarządu lub nadzorujące funkcje kluczowe

- Poziom wykształcenia
- Wiedza i zrozumienie strategii Spółki
- Znajomość systemu zarządzania
- Wiedza branżowa / zrozumienie modelu biznesowego / umiejętność interpretacji danych finansowych i aktuarialnych / wiedza w zakresie prawnych uwarunkowań działania Spółki, zarządzania zasobami ludzkimi, doboru pracowników i planowania sukcesji
- Znajomość języka angielskiego, jeśli jest niezbędna z uwagi na rodzaj powierzonych zadań

Wiedza i doświadczenie

Osoby pełniące funkcję członka Rady Nadzorczej lub członka Zarządu

- Znajomość rynku
- Znajomość i rozumienie strategii oraz modelu biznesowego Spółki
- Znajomość systemu zarządzania (w szczególności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej)
- Umiejętność interpretowania danych finansowych i aktuarialnych
- Znajomość i rozumienie ram prawnych prowadzonej działalności
- Znajomość języka angielskiego (wymóg dla członka Rady Nadzorczej)

Osoby nadzorujące funkcje kluczowe

- Wiedza techniczna
- Znajomość rynku
- Znajomość języka angielskiego, jeśli jest niezbędna do realizacji zadań przypisanych do danej funkcji
- Umiejętność analitycznego myślenia

Wiarygodność osobista (rękojmia/reputacja)

Osoby pełniące funkcję członka Rady Nadzorczej, członka Zarządu lub nadzorujące funkcje kluczowe

- Odpowiedzialność
- Uczciwość
- Nieposzlakowana opinia
- Wykonywanie powierzonych zadań z poczuciem obowiązku i z należytą starannością
- Brak skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu udokumentowany stosownym zaświadczeniem

Zaprezentowane powyżej wymogi w zakresie kompetencji i reputacji muszą być spełnione przez wszystkie osoby faktycznie kierujące Spółką lub pełniące inne funkcje kluczowe, przy czym:

- indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny dopełniać się w taki sposób, aby zapewniać odpowiedni poziom kolegiального zarządzania/sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działalności Spółki,
- w przypadku zmian personalnych w składzie Zarządu / Rady Nadzorczej kolegialne zarządzanie/ sprawowanie nadzoru nad Spółką oraz umiejętności techniczne i zawodowe członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny zostać zachowane,
- wymagania dotyczące kwalifikacji technicznych i zawodowych osób nadzorujących kluczowe funkcje są ściśle związane ze specyfiką zadań przypisanych do danej funkcji,
- przy ocenie kwalifikacji technicznych i zawodowych wymaganych od osób nadzorujących kluczowe funkcje obowiązuje zasada proporcjonalności, tj. uwzględnia się ryzyka związane z działalnością Spółki i zadaniami przypisanymi do danej funkcji kluczowej,
- osoba nadzorująca funkcję kluczową powinna mieć doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania takiego zadania,
- osoby nadzorujące funkcje kluczowe powinny regularnie podnosić swoje kwalifikacje zawodowe oraz przedkładać Spółce dokumenty potwierdzające ich podwyższenie,
- przed powołaniem w skład Zarządu / Rady Nadzorczej oraz przed powierzeniem nadzoru nad funkcją kluczową konieczne jest zweryfikowanie, czy osoba kandydująca na takie stanowisko spełnia wymogi określone w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- przed powierzeniem danej osobie nadzoru nad inną funkcją kluczową dokonywana jest weryfikacja, czy osoba taka nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu.

W przypadku podjęcia przez Spółkę decyzji o zleceniu wykonywania funkcji kluczowych na zewnątrz (outsourcing), Spółka musi zapewnić, aby osoby zatrudnione u dostawcy usług, które są odpowiedzialne za ich realizację, miały wystarczające kwalifikacje techniczne i zawodowe oraz odpowiednią osobistą wiarygodność (rękojmię/ reputację).

WYMAGANIA W STOSUNKU DO PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI NALEŻĄCE DO FUNKCJI KLUCZOWYCH

Kandydaci na stanowiska, na których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych, powinni spełniać wymogi w zakresie kompetencji (niezbędnego doświadczenia zawodowego) i rękojmi wykonywania zadań w sposób należyty – proporcjonalnie do wykonywanych czynności.

Proces oceny kompetencji i reputacji

OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI NA ETAPIE REKRUTACJI

Polityka rekrutacji pracowników, w tym na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych, zakłada, że podstawowym kryterium selekcji kandydatów jest zgodność z wymaganym profilem stanowiska pod względem kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, prawości i uczciwości. Wymagania dotyczące wykształcenia, wiedzy w określonych obszarach, doświadczenia oraz umiejętności niezbędnych do poprawnego wykonywania zadań na określonym stanowisku zawarte są w kwestionariuszu opisu stanowiska.

Zgodnie z Polityką TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje powierzenie funkcji w Zarządzie Spółki, Radzie Nadzorczej Spółki lub zatrudnienie pracownika nadzorującego funkcję kluczową bądź wykonującą czynności na jej rzecz może nastąpić wyłącznie pod warunkiem uprzedniej weryfikacji spełniania przez tę osobę obowiązujących wymogów określonych w powyższej Polityce oraz w przepisach wydanych na jej podstawie a przede wszystkim określonych w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w tym wymogu braku skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu.

W przypadku kandydatów na członków Zarządu proces takiej weryfikacji odbywa się na poziomie Rady Nadzorczej Spółki. W przypadku kandydatów na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych oraz na stanowiska, na których wykonywane są czynności na rzecz danej funkcji kluczowej, proces rekrutacji przebiega zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Polityce rekrutacji oraz w Instrukcji służbowej Szczególne wymogi dotyczące rekrutacji na stanowiska związane z nadzorowaniem funkcji kluczowych oraz na funkcje, w ramach których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych w rozumieniu wymogów Wypłacalność 2 w TUnŻ „WARTA” S.A.

Proces rekrutacji obejmuje dwa etapy rozmów (zgodnie z zasadą czterech oczu). Ostateczna decyzja o powołaniu kandydata w skład Zarządu Spółki należy do Rady Nadzorczej Spółki, a o zatrudnieniu danej osoby na stanowisku odpowiedzialnym za nadzorowanie funkcji kluczowej oraz stanowisku, na którym wykonywane są czynności na rzecz danej funkcji kluczowej, należy odpowiednio do członka Zarządu nadzorującego daną komórkę organizacyjną w Spółce lub B-1 odpowiedzialnego za nadzorowanie danej funkcji kluczowej. W przypadku osoby kandydującej na stanowisko kierującego Departamentem Audytu Wewnętrzznego zatrudnienie kandydata uzgadniane jest z Komitetem Audytu.

BIEŻĄCA OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI

Spełnianie wymogów przez członków Zarządu i wszystkich pracowników, w tym pracowników nadzorujących funkcje kluczowe i pracowników wykonujących czynności należące do

funkcji kluczowych weryfikowane jest w ramach corocznej oceny dokonywanej odpowiednio na poziomie Rady Nadzorczej i przełożonego pracownika. Obejmuje ona m.in. zakres dotyczący należytego wykonywania powierzonych obowiązków i właściwej postawy.

Bieżąca ocena wykonywania obowiązków przeprowadzana jest zgodnie z zasadami określonymi w Polityce rocznych ocen okresowych w TUnŻ „WARTA” S.A., zgodnie z którą ocenie okresowej podlegają: poziom realizacji przez pracownika celów, jakość jego pracy, prezentowane postawy oraz zaangażowanie w porównaniu z innymi pracownikami. Jest ona dokonywana na podstawie kryteriów efektywnościowych i behawioralnych. Osoby na stanowiskach dyrektorów B-1 podlegają ocenie rocznej dokonywanej przez członków Zarządu z wykorzystaniem opisowego arkusza przygotowywanego dla osób zatrudnianych na stanowiskach kierowniczych.

W przypadku ww. osób również corocznie Spółka pozyskuje zaświadczenie potwierdzające spełnianie przez daną osobę wymogu niekaralności.

Pracowników, w tym także pracowników odpowiedzialnych za nadzorowanie funkcji kluczowych, obowiązuje Kodeks postępowania TUnŻ „WARTA” S.A. zawierający zbiór wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych, szczególnie istotnych dla działalności Spółki norm moralnych i etycznych. Oznacza to, że w ramach przydzielonych obowiązków pracownicy Spółki powinni kierować się zasadami uczciwości, lojalności, profesjonalizmu, rzetelności i staranności.

Polityka TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje, przewiduje również:

- cykliczną, w odstępach nie krótszych niż 5 lat, weryfikację wymogów ustanowionych dla osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce, celem zapewnienia ich adekwatności do realizowanych przez daną osobę zadań oraz zmieniającego się otoczenia rynkowego,
- weryfikację, niezależnie od okresowej oceny, o której mowa powyżej, wymagań osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce każdorazowo w przypadku:
 - powzięcia przez Spółkę informacji istotnych dla możliwości dalszego pełnienia przez te osoby powierzonych funkcji, a dotyczących w szczególności:
 - możliwych działań sprzecznych z przepisami powszechnie obowiązującymi,
 - przejawów niewłaściwego zachowania wpływającego negatywnie na wizerunek Spółki,
 - faktów poddających w wątpliwość możliwość spełniania wymogów w zakresie kwalifikacji merytorycznych,
 - faktów poddających w wątpliwość zdolność do realizacji z należytą rozważą i starannością zadań powierzonych przez Spółkę,

- wprowadzenia zmian dotyczących funkcji kluczowej nadzorowanej przez daną osobę:
- o charakterze funkcjonalnym – odnoszącym się w szczególności do istotnego rozszerzenia lub istotnej zmiany nadzorowanego obszaru działalności Spółki,
- w zakresie wymagań merytorycznych – wynikających zwłaszcza ze zmian przepisów powszechnie obowiązujących dotyczących nadzorowanej funkcji.

Spółka wprowadziła od 2019 roku arkusze samooceny dla osób zarządzających (członkowie RN i Zarządu). Arkusze są na bieżąco analizowane i w uzasadnionych przypadkach aktualizowane. Samoocena dokonywana jest corocznie. Od 2022 roku Spółka wprowadziła również arkusze samooceny dla osób nadzorujących inne funkcje kluczowe – pierwsza samoocena została przeprowadzona w IV kwartale 2022 roku.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

System zarządzania ryzykiem

CELE, ZADANIA I FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem strategicznym w obszarze zarządzania ryzykiem jest unikanie sytuacji, które mogą stanowić zagrożenie dla osiągnięcia założonych celów biznesowych i kontynuacji działalności Spółki, przy jednoczesnym wykorzystywaniu nadarzających się szans biznesowych. W szczególności jest nim ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez wdrożenie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem, adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka.

Zadania ww. systemu to:

- dostarczanie informacji na temat zidentyfikowanych indywidualnych ryzyk i profilu ryzyka Spółki,
- zapewnienie odpowiedniej reakcji na te ryzyka,
- monitorowanie poziomu ryzyka względem zdefiniowanych limitów wewnętrznych / poziomów ostrzegawczych / budżetu ryzyka,
- raportowanie wyników adekwatności kapitałowej.

System zarządzania ryzykiem obejmuje zespół zasad obowiązujących w Spółce. W ramach tego systemu Spółka:

- stosuje jednolitą klasyfikację ryzyka i terminologię z zakresu zarządzania ryzykiem,
- określiła podział ról i odpowiedzialności w tym procesie,
- ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem,
- stosuje sformalizowane polityki/procedury, które opisują ten proces i mają na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Spółki.

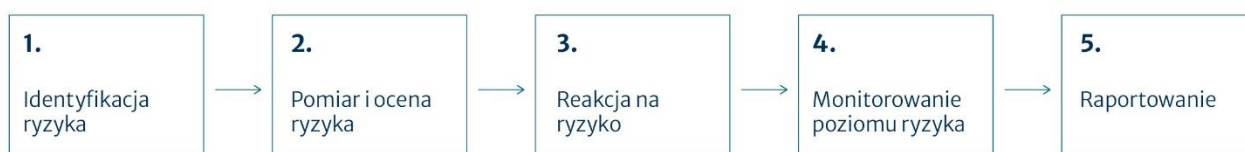
W celu efektywnego zarządzania ryzykiem Zarząd Spółki ustala i zatwierdza:

- poziom materialności, który jest wykorzystywany w procesie analizy ryzyk związanych z wdrożeniem produktu,
- poziom istotności ryzyk, który służy jako kryterium ilościowe do ich identyfikacji, mogących wywierać poważny, trwały i negatywny wpływ na sytuację finansową, aktywa netto lub wynik finansowy Spółki,
- budżet ryzyka wraz z alokacją na podbudżety, osobno dla każdego z głównych modułów formuły standardowej oraz w uzasadnionych sytuacjach na pozostałe ryzyka nie objęte

formułą standardową. Budżet ryzyka określa maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wypłacalności i definiuje apetyt na ryzyko Spółki.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W procesie zarządzania ryzykiem Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka, którego celem jest zapewnienie, że wszystkie ryzyka, na które Spółka jest potencjalnie narażona, są identyfikowane i adekwatnie kontrolowane. Proces zarządzania ryzykiem jest procesem ciągłym, obejmującym następujące etapy:

Rysunek 11. Proces zarządzania ryzykiem

Identyfikacja ryzyka

Proces identyfikacji polega na wykrywaniu ryzyk, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów Spółki, w tym na ustaleniu przyczyn i obszarów ich występowania. Identyfikacja powinna dotyczyć wszystkich typów działalności, produktów, procesów i systemów w Spółce.

Pomiar ryzyka

Pomiar ryzyka definiuje się jako jakościowe lub ilościowe oszacowanie ekspozycji Spółki na te ryzyka, tj. określenie wpływu i prawdopodobieństwa materializacji zidentyfikowanego ryzyka. Elementem procesu pomiaru jest wybór narzędzi wykorzystywanych do tego zadania.

W uzasadnionych przypadkach Spółka może stosować uproszczone metody pomiaru (w tym ocenę ekspercką).

Ocena ryzyka

Celem oceny ryzyka jest określenie, zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Spółkę, czy jest ono istotne. Odbywa się to na podstawie uzyskanych wyników pomiaru.

Reakcja na ryzyko

Celem działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko jest ograniczenie zagrożeń i wykorzystanie pojawiających się możliwości. Działania te powinny pozwolić na utrzymanie ekspozycji łącznej na ryzyko w ramach przyjętego budżetu ryzyka.

Spółka dopuszcza następujące rodzaje działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko:

- unikanie – nieangażowanie się w określoną działalność biznesową,
- mitygowanie – działanie mające na celu zmniejszenie wpływu ryzyka lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia,
- transfer – zawarcie dodatkowego kontraktu, umowy ubezpieczenia, umowy o partnerstwie itp. transferującego ryzyko na drugą stronę umowy,
- akceptacja – przyjęcie możliwych konsekwencji wynikających z materializacji ryzyka,
- zwiększenie – decyzje polegające na zwiększeniu ponoszonego ryzyka w celu poprawy osiągniętych wyników.

Monitorowanie

Monitorowanie to usystematyzowany sposób sporządzania i analizowania informacji o ryzyku. Ma ono charakter ciągły i obejmuje:

- monitoring poziomu i profilu ryzyka,
- monitoring statusu wdrożenia podjętych działań je ograniczających,
- ocenę ich efektywności.

Raportowanie

Raportowanie to regularne prezentowanie danych ilościowych i jakościowych zgodnie z wymaganiami poszczególnych technik i narzędzi zarządzania ryzykiem. Informacje dotyczące identyfikacji, pomiaru i oceny, powinny być przetwarzane i prezentowane właściwym odbiorcom w takiej formie i z taką częstotliwością, aby umożliwić im prawidłowe wykonanie obowiązków i włączenie aspektów ryzyka w proces podejmowania decyzji.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem oraz określiła jasny podział ról i obowiązków dla uczestników procesu zarządzania ryzykiem.

W omawianym procesie stosowana jest zasada proporcjonalności, która oznacza, że procesy, techniki i metodologie są proporcjonalne do natury, wielkości oraz stopnia złożoności Spółki a także istotności poszczególnych rodzajów ryzyka.

Opisy etapów procesów zarządzania ryzykiem dla poszczególnych obszarów zawarte są w odpowiednich politykach (np. Polityka ryzyka aktuarialnego, operacyjnego, ALM). Każdy opis obejmuje:

- definicję etapów i szczegółowy opis każdego etapu,
- zasady, którymi Spółka kieruje się przy projektowaniu, opracowywaniu, wdrażaniu, wykonywaniu, monitorowaniu i przeglądaniu poszczególnych działań,
- wskazanie technik i narzędzi stosowanych na każdym etapie procesu, a także odniesienia do odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- zestaw instrumentów niezbędnych do opracowania i wdrożenia procesu zarządzania ryzykiem w praktyce (np. szablony, instrukcje).

Oprócz polityk dziedzinowych dedykowanych poszczególnym rodzajom ryzyka Spółka ustanowiła nadrzędne zasady ich identyfikacji i raportowania.

PROCES IDENTYFIKACJI I OCENY INDYWIDUALNYCH RYZYK ORAZ RAPORTOWANIE ZARZĄDCZE

Identyfikacja i ocena indywidualnych ryzyk dokonywana jest zgodnie z poniższymi zasadami:

- na bieżąco – w ramach procesów/działań prowadzonych przez komórkę organizacyjną.

Komórki organizacyjne na bieżąco identyfikują ryzyka zarówno w swoich, jak i w innych procesach / obszarach działania. W przypadku ich identyfikacji w innej komórce organizacyjnej, jest ona o tym fakcie informowana. Istotne ryzyka są raportowane na bieżąco oraz zgłaszane w ramach przygotowywania wniosków na Zarząd.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie Risk Scan.

W celu identyfikacji najistotniejszych rodzajów ryzyka w Spółce przeprowadzany jest w trybie półrocznym, sformalizowany proces samooceny ryzyka – Risk Scan. Polega on na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i raportowaniu rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji założonych planów finansowych Spółki. Samoocena dotyczy wszystkich rodzajów ryzyka, zgodnie z katalogiem zdefiniowanym w Strategii zarządzania ryzykiem, w tym m.in. ryzyka aktuarialnego, rynkowego, kredytowego, operacyjnego. W trakcie oceny rozpatrywane są w szczególności ryzyka, które mogą mieć istotny wpływ na wynik/kapitały Spółki w rocznej perspektywie.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks).

Spółka przeprowadza również identyfikację i ocenę nowo pojawiających się ryzyk co najmniej raz w roku. Jest ona przeprowadzana w oparciu o tzw. opinię ekspercką.

- w trakcie przygotowywania Planu Biznesowego i dotyczy rodzajów ryzyk, które mogą ujawnić się w trakcie jego realizacji w perspektywie długoterminowej.

KATALOG RODZAJÓW RYZYK ZIDENTYFIKOWANYCH W SPÓŁCE ORAZ PROCES ZARZĄDZANIA NIMI

Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Spółki, ryzyko definiuje się jako możliwość wystąpienia zdarzeń, zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów biznesowych Spółki.

Aby zapewnić ich kompletną identyfikację, Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka.

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej Spółki, są ryzyko aktuarialne i ryzyko rynkowe. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności, uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

Ryzyko to możliwość wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów biznesowych Spółki

Rysunek 12. Katalog rodzajów ryzyka

Ryzyko aktuarialne

Proces zarządzania ryzykiem aktuarialnym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – analiza rentowności nowo wprowadzanych produktów oraz badanie jej wrażliwości, analiza i konstrukcja nowo wprowadzanych produktów oraz zmian w już istniejących produktach,
- pomiar i ocena – wyliczanie MCEV portfela oraz wymogów kapitałowych poszczególnych produktów, przeprowadzanie testów adekwatności rezerw, wyliczanie najlepszego ich oszacowania, kalkulacji limitu na sumy na ryzyku,
- reakcja na ryzyko – decyzje o kolejnych krokach (akceptacja, ograniczanie, transfer bądź unikanie) podejmuje komórka, w której zostało zidentyfikowane ryzyko; akceptacja wymaga dokonania oceny poziomu

ryzyka w odniesieniu do limitów obowiązujących w Spółce lub apetytu na nie, zdefiniowanego poprzez budżet ryzyka; rekomendowanie właściwych działań naprawczych należy również do zadań Komitetu Ryzyka,

- monitorowanie i raportowanie – prezentacja raportów z zestawieniami miar ryzyka i limitów na posiedzeniu Komitetu Ryzyka.

Ryzyko rynkowe i kredytowe wynikające z działalności inwestycyjnej

Polityka Zarządzania Ryzykiem ALM i kredytowym Spółki, która reguluje ten obszar, nakierowana jest na maksymalizację rentowności portfela przy ustalonych limitach na poszczególne rodzaje ryzyka wynikających z podbudżetu ryzyka dla ryzyka rynkowego i kredytowego Spółki. Uwzględni ona specyfikę poszczególnych portfeli rezerw i produktów

ubezpieczeniowych, jak również potrzeby płynnościowe w poszczególnych portfelach Spółki.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – badanie wpływu na ryzyko i limity przy nowo kupowanych instrumentach,
- pomiar i ocena – wyliczanie VAR w różnych modelach kapitałowych, BPV, duracja dla portfela oraz szereg limitów na ryzyko rynkowe i kredytowe portfela,
- reakcja na ryzyko – decyzje, jakie podjąć działania (akceptacja, ograniczanie, transfer bądź unikanie) podejmuje Komitet Inwestycyjny oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- monitorowanie i raportowanie – prezentacja raportów z zestawieniami miar ryzyka i limitów na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

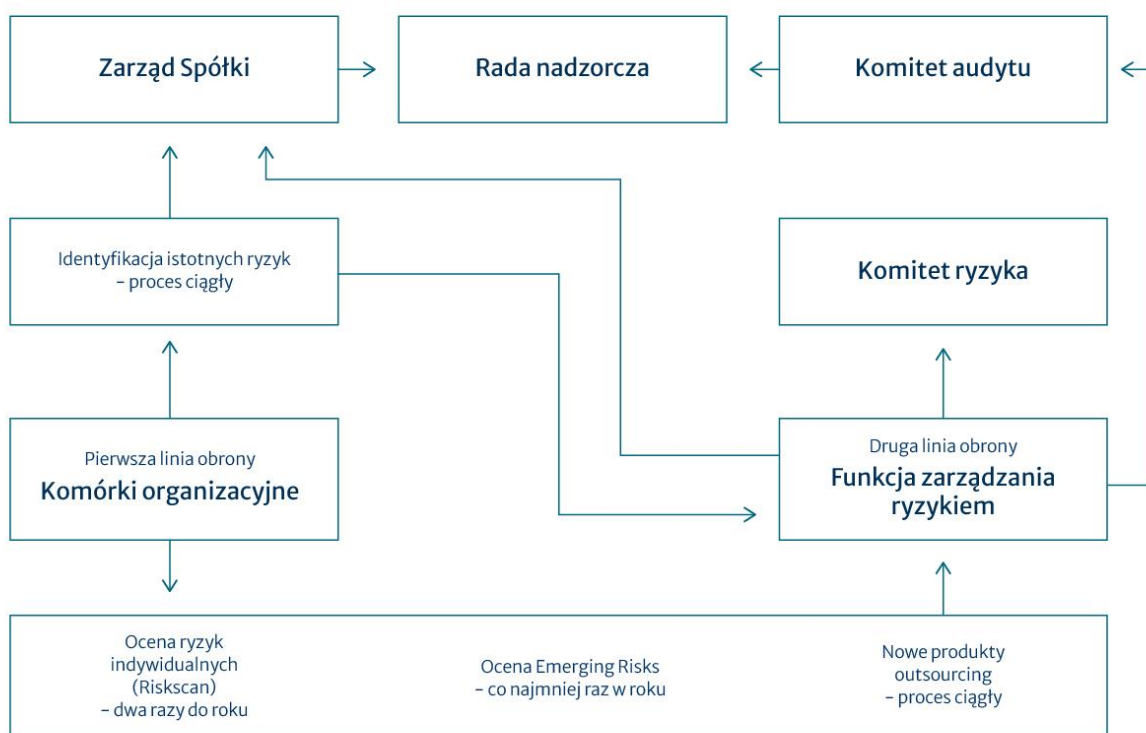
Ryzyko operacyjne

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – Spółka stosuje różne metody identyfikacji ryzyka operacyjnego:
 - proces gromadzenia danych o zdarzeniach operacyjnych – analiza przyczyn wystąpienia zdarzeń operacyjnych,
 - Risk Scan – ustrukturyzowany proces, którego głównym celem jest identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,
 - kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) – analiza bieżących wartości wskaźników dla ryzyk operacyjnych oraz ich zmienności w czasie,

- analiza rekomendacji audytu, analiza słabości systemu kontroli wewnętrznej zidentyfikowanych przez audyt wewnętrzny/zewnętrzny, firmę audytorską badającą sprawozdania finansowe oraz inne organy/podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa do przeprowadzania kontroli,
- analiza scenariuszy – badanie wpływu historycznych lub hipotetycznych zdarzeń operacyjnych na kondycję finansową Spółki. Celem przeprowadzenia analizy scenariuszy jest weryfikacja stosowanych mechanizmów kontrolnych w Spółce, na ile są one wystarczające, aby zapobiec lub zminimalizować straty w przypadku wystąpienia zdarzenia,
- analiza wpływu na biznes (BIA) dla ryzyka ciągłości działania – analiza procesów biznesowych i skutków, jakie zakłócenia działalności biznesowej mogą na nie wywierać,
- pomiar i ocena – w zależności od stosowanej techniki poziom ryzyka operacyjnego określany jest ilościowo (poprzez określenie wielkości i częstotliwości jego materializacji) lub jakościowo (ocena ekspercka),
- reakcja na ryzyko – decyzje w zakresie odpowiedzi na ryzyko podejmuje właściciel ryzyka, tj. komórka nim zarządzająca; rekomendowanie właściwych działań naprawczych w obszarze zarządzania ryzykiem należy również do zadań Komitetu Ryzyka,
- monitorowanie i raportowanie przeprowadzane jest m.in. w następujących obszarach:
 - wyniki procesu Risk Scan,
 - aktualne wartości KRI, trend w stosunku do poprzedniego okresu raportowania,
 - liczba zdarzeń operacyjnych oraz wartości strat operacyjnych.

Powyższe raporty prezentowane są na posiedzeniach Komitetu Ryzyka.

Rysunek 13. Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem

Głównymi uczestnikami procesu zarządzania ryzykiem są:

- Rada Nadzorczą, która sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, również w tym obszarze. W ramach wypełniania swojej roli Rada Nadzorczą w szczególności:
 - otrzymuje informacje o ekspozycji na ryzyko oraz systemie zarządzania ryzykiem,
 - akceptuje plany biznesowe z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
 - opiniuje propozycje podziału zysku z uwzględnieniem potrzeb kapitałowych Spółki związanych z jej ekspozycją na ryzyko,
- Komitet Audytu, który otrzymuje szczegółowe informacje o ekspozycji na ryzyko, poziomie adekwatności kapitałowej oraz stanie i inicjatywach w zakresie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
- Zarząd Spółki jako organ jest odpowiedzialny za całościowe zarządzanie działalnością Spółki, w tym zarządzanie ryzykiem w szczególności poprzez:
 - określanie struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem w odniesieniu do funkcji zarządzania ryzykiem oraz innych komórek organizacyjnych Spółki uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem,
 - regularne zaznajamianie się z ekspozycją Spółki na ryzyko oraz z informacjami na temat funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem,
 - wyznaczanie kierunków, wspieranie i bezpośrednie nadzorowanie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
 - prowadzenie działalności Spółki oraz przygotowywanie planów jej rozwoju z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
 - definiowanie apetytu na ryzyko poprzez zatwierdzanie budżetu ryzyka,
 - ustanowienie limitów ryzyka w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyk,
 - zatwierdzanie poziomu materialności i poziomu istotności ryzyk,
- funkcja zarządzania ryzykiem poprzez zadania szczegółowo określone w rozdziale B.3 niniejszego Sprawozdania,
- Komitet Ryzyka poprzez zadania szczegółowo opisane w rozdziale B.1 niniejszego Sprawozdania,
- komórki organizacyjne Spółki odpowiadają za bezpośrednie zarządzanie ryzykami zidentyfikowanymi w zarządzanych przez siebie procesach/obszarach; jako właściciele tych ryzyk, są one odpowiedzialne za wszystkie etapy procesu zarządzania nimi, w tym w szczególności:
 - na bieżąco identyfikują ryzyka w swoich procesach/obszarach działania, ale także w innych obszarach – wówczas informują o tym komórki organizacyjne bezpośrednio odpowiadające za takie procesy/obszary,
 - dokonują oceny i raportują zidentyfikowane ryzyka do swoich przełożonych bądź do Zarządu Spółki,

- raportowaniu do Zarządu w szczególności powinny podlegać co najmniej ryzyka istotne,
- przygotowują propozycje reakcji na ryzyko i realizują je, jeśli to konieczne, po uzyskaniu akceptacji swoich przełożonych bądź Zarządu Spółki,
- raportują zidentyfikowane istotne ryzyka również do komórki organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem,
- raportują potencjalne decyzje mające znaczący wpływ na sytuację kapitałową bądź profil ryzyka Spółki do komórki organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem.

POWIĄZANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM Z INNYMI ELEMENTAMI SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Spółką, w tym w szczególności z:

- systemem kontroli wewnętrznej, czyli zbiorem działań realizowanych przez organy Spółki, kierownictwo oraz pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyk związanych z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów Spółki, we wszystkich obszarach jej działalności,
- funkcją audytu wewnętrznego odpowiedzialną za ocenę efektywności, doskonalenie i dostarczanie informacji o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem, stosowania mechanizmów kontrolnych oraz procesów zarządzania,
- funkcją zgodności z przepisami mającą zapewnić zgodność działania Spółki z przepisami prawa,
- funkcją aktuarialną, która koordynuje w szczególności proces ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- procesem zarządzania kapitałem obejmującym w szczególności ocenę potrzeb kapitałowych Spółki wynikających z podejmowanego ryzyka.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem została ustanowiona i wdrożona na podstawie Strategii Zarządzania Ryzykiem zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem funkcji zarządzania ryzykiem jest wdrożenie i utrzymanie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem.

Do głównych zadań tej funkcji należą:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce,
- rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania ryzyk,

- monitorowanie ogólnej sytuacji ryzyka w Spółce, przy uwzględnieniu powiązań między poszczególnymi rodzajami ryzyka:
- opracowanie i nadzorowanie wykonywania procesu samooceny ryzyk przez osoby odpowiedzialne za poszczególne obszary działalności Spółki,
- koordynacja procesu własnej oceny ryzyk i wypłacalności,
- koordynacja procesu identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks) oraz ryzyk dla zrównoważonego rozwoju,
- raportowanie dotyczące zarządzania ryzykiem w Spółce, w tym zagregowanego profilu ryzyka,
- doradzanie Zarządowi w zakresie zarządzania ryzykiem i wsparcie w wykorzystaniu systemu zarządzania ryzykiem w procesie podejmowania decyzji,
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem,
- wsparcie kierujących komórkami organizacyjnymi i innych funkcji należących do systemu zarządzania w procesie zarządzania ryzykiem,
- propagowanie wewnątrz organizacji kultury zarządzania ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem realizowana jest w Departamencie Zarządzania Ryzykiem oraz nadzorowana przez Dyrektora tego Departamentu (osobę nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem).

Departament Zarządzania Ryzykiem odpowiada za wdrożenie i utrzymanie profesjonalnego, zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem. Departament Zarządzania Ryzykiem działa niezależnie od jednostek biznesowych, w tym sensie, że podejmują one ryzyko, podczas gdy Departament Zarządzania Ryzykiem pełni rolę doradcą, kontrolną i wspiera komórki organizacyjne w stosowaniu instrumentów i technik zarządzania ryzykiem. Ponadto, w gestii tego Departamentu leży również monitorowanie tego systemu.

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W cyklach kwartalnych przygotowywane są syntetyczne raporty podsumowujące status zarządzania ryzykiem w Spółce, które następnie są prezentowane Zarządowi, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Spółki.

Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka przeprowadza Własną Ocenę Ryzyka i Wypłacalności, która obejmuje:

- analizę profilu ryzyka oraz jego projekcje oparte na danych finansowych i założeniach Planu Biznesowego oraz szeregu tzw. „scenariuszy ryzyk” (tj. scenariuszy o założeniach alternatywnych względem założeń Planu Biznesowego),
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocena stopnia spełnienia tych potrzeb w perspektywie średnioterminowej (zarówno przy założeniach 5-letniego Planu Biznesowego, jak i przy założeniach „scenariuszy ryzyk”),

- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieceniowych,
- analizę odchylenia profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej,
- pozostałe aspekty Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, obejmujące: analizę związku pomiędzy profilem ryzyka, zatwierdzonymi limitami jego tolerancji i ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności; uwzględnienie wyników Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności przy opracowywaniu nowych inicjatyw produktowych.

Celem Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności jest lepsze zrozumienie relacji pomiędzy obecną i przyszłą ekspozycją Spółki na ryzyko oraz zwiększenie świadomości wewnętrznych potrzeb kapitałowych w związku z tą ekspozycją.

Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności przeprowadzana jest w trybie:

- regularnym – raz w roku zgodnie z harmonogramem przygotowania Planu Biznesowego oraz
- nadzwyczajnym w przypadku następujących zdarzeń:
 - fuzja z innym podmiotem gospodarczym,
 - przejęcie innego podmiotu gospodarczego,
 - zmiany Planu Biznesowego w trakcie bieżącego roku.

PROCES WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Proces Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności regulowany jest przez Politykę Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, zatwierdzoną przez Zarząd Spółki.

Przeprowadzenie w Spółce ww. Oceny jest koordynowane przez Departament Zarządzania Ryzykiem, który ponadto jest odpowiedzialny za wykonanie jego następujących elementów:

- wyznaczenie profilu ryzyka Spółki oraz projekcji tego profilu,
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocenę stopnia ich spełnienia,
- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieceniowych w zakresie marginesu ryzyka,
- wykonanie analizy odchylenia profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej.

W procesie biorą również udział: Zarząd, który aktywnie uczestniczy w opracowywaniu scenariuszy ryzyka oraz akceptuje finalny raport z Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, oraz inne komórki organizacyjne Spółki, odpowiedzialne za następujące elementy oceny, m.in.:

- Departament Kontrolingu – odpowiada za przygotowanie Planu Biznesowego w zakresie potrzebnym do sporządzenia projekcji wypłacalności oraz opracowanie „scenariuszy ryzyka” (przy współpracy z Departamentem Zarządzania Ryzykiem),

- Biuro Korporacyjno-Prawne – odpowiada za koordynowanie jakościowej oceny systemu zarządzania w zakresie struktury organizacyjnej i struktury podejmowania decyzji,
- Departament Aktuariaty – odpowiada za zapewnienie oraz ocenę ciągłej zgodności z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieceniowych (za wyjątkiem kwestii marginesu ryzyka, który leży w zakresie działań Departamentu Zarządzania Ryzykiem).

OCENA OGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI

PROFIL RYZYKA SPÓŁKI I KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI

W ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności wyznaczany jest profil ryzyka Spółki.

Profil ten opisywany jest w raporcie przygotowywanym przez Departament Zarządzania Ryzykiem w ramach okresowego raportowania. Kwantyfikacja ryzyka i kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności, zawarta w tym raporcie, opracowana jest zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym.

W profilu ryzyka ujmuje się ryzyka dodatkowe, nie objęte formułą standardową, zidentyfikowane w Planie Biznesowym lub w procesie Risk Scan.

OGÓLNE POTRZEBY W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI I ŚRODKÓW WŁASNYCH

Wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest procesem analizy, w wyniku którego ustalono wartości progowe dla poziomów współczynnika wypłacalności S2 determinujące przedziały, o których mowa w Polityce Zarządzania Kapitałem, tj. przedział minimalny, ostrzegawczy, pod obserwacją oraz docelowy.

Analizie podlegały możliwe zdarzenia, które ze względu na profil ryzyka Spółki mogłyby spowodować spadek środków własnych do poziomu minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

W tabeli 5 zaprezentowano poziomy współczynnika wypłacalności S2 dla poszczególnych przedziałów:

Tabela 5. Poziomy współczynnika wypłacalności S2

WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	POZIOM MINIMALNY	POZIOM OSTRZEGAWCZY	POZIOM POD OBSERWACJĄ	POZIOM DOCELOWY
S2	100%	100%-125%	125%-150%	>150%

W procesie ustalania poziomów współczynnika wypłacalności S2, o których mowa powyżej, uwzględniono wyniki testów warunków skrajnych, odwrotnych testów warunków skrajnych oraz analizy wrażliwości.

Spółka przeprowadziła testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka rynkowego (dla stopy procentowej, cen akcji, cen nieruchomości, kursów walutowych, upadłości emitentów oraz spreadu kredytowego), ryzyka składki i rezerw w ryzyku ubezpieczeń zdrowotnych oraz w zakresie ryzyka ubezpieczeń na życie. Wyniki analiz przeprowadzonych w zakresie w/w testów wskazują, że 50-proc. bufor nadwyżki dla współczynnika S2 jest wystarczający.

W przypadku spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego następuje rozszerzenie zakresu oraz wzrost intensywności działań Spółki w obszarze zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałem tak, aby zapewnić ciągłą zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności. Zakres oraz intensywność podejmowanych działań są proporcjonalne do głębokości spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego.

Środki własne wyznaczane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym oraz Polityką i Procedurą Zarządzania Kapitałem obowiązującymi w Spółce.

PROJEKCJA PROFILU RYZYKA, ŚRODKÓW WŁASNYCH I POZIOMU WYPŁACALNOŚCI

Podstawą do opracowania projekcji profilu ryzyka, środków własnych oraz poziomu wypłacalności w przyszłości są wyniki analiz w zakresie ryzyk wpływających na funkcjonowanie Spółki. Projekcje wyliczane są na podstawie danych finansowych oraz założeń Planu Biznesowego. Dokonywane są one również dla scenariuszy ryzyk.

Projekcja środków własnych wyznaczana jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem na podstawie założeń opisanych w Protokole z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności oraz przyjętej w Spółce Polityce Zarządzania Kapitałem, zawierającej m.in. podział środków własnych na kategorie.

RAPORTOWANIE WYNIKÓW

Szczegóły dotyczące przeprowadzania Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności zawarte są w Protokole Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Na podstawie informacji zawartych w/w Protokole opracowywany jest Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Raport zawiera podsumowanie jakościowych i ilościowych wyników oceny oraz wnioski i informacje nt. zastosowanych metod i głównych założeń. Jest on opracowywany przez Departament Zarządzania Ryzykiem akceptowany przez Zarząd Spółki.

Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności przekazywany jest corocznie do UKNF w ciągu dwóch tygodni od momentu jego akceptacji przez Zarząd Spółki.

WNIOSKI Z WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Wnioski uzyskane w trakcie Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności uwzględniane są w ramach:

- procesu zarządzania kapitałem, zgodnie z zapisami Polityki Zarządzania Kapitałem, m.in. poprzez monitorowanie poziomu współczynnika wypłacalności S2 i podejmowanie (jeśli zachodzi taka konieczność) stosownych działań przewidzianych w Polityce Zarządzania Kapitałem,
- planowania działalności Spółki w trakcie opracowywania Planu Biznesowego, poprzez wdrażanie rozwiązań zapewniających utrzymanie współczynnika wypłacalności S2 na poziomie powyżej ostrzegawczego,
- opracowywania i tworzenia produktów.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Brak istotnych zmian w okresie sprawozdawczym.

B.4. System kontroli wewnętrznej

Opis systemu kontroli wewnętrznej

Zadaniem systemu kontroli wewnętrznej w Spółce jest zapewnienie: dobrej organizacji wykonywanych operacji biznesowych, z zachowaniem wymogów ostrożnościowych i z uwzględnieniem jasno określonych celów; ekonomicznego oraz efektywnego wykorzystania zasobów; identyfikacji a także adekwatnej kontroli ponoszonego ryzyka; zabezpieczenia aktywów, integralności i wiarygodności informacji finansowych oraz informacji zarządczej; zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. Obejmuje on:

- regulacje administracyjne i księgowe,
- organizację kontroli wewnętrznej w Spółce,
- odpowiednie ustalenia w zakresie raportowania na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Spółki,
- działania zapewniające zgodność z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Na system kontroli wewnętrznej składają się zwłaszcza następujące, wzajemnie ze sobą powiązane, elementy:

- środowisko kontroli – działania podejmowane przez Zarząd Spółki i przez kierujących komórkami organizacyjnymi mające na celu budowanie świadomości znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Spółce,
- ustalenie celów – działania odbywające się na poziomie strategicznym i stanowiące podstawę do określania celów operacyjnych Spółki oraz monitorowania ich realizacji,

- identyfikacja, pomiar, ocena i reakcja na ryzyko rozumiane jako możliwość wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie zaplanowanych celów biznesowych Spółki,
- mechanizmy kontrolne – procesy, procedury/zasady oraz działania weryfikujące poprawność przebiegu procesów biznesowych w celu zapobiegania błędom w funkcjonowaniu Spółki (prewencja), ujawniania nieprawidłowości (detekcja) oraz odpowiedniej reakcji na ryzyko (w szczególności operacyjne), które mogą przybierać formę:
 - kontroli funkcjonalnej – sprawowanej przez każdego pracownika w zakresie jakości i poprawności wykonywanych przez niego czynności oraz dodatkowo – sprawowanej przez jego bezpośredniego przełożonego i osoby z nim współpracujące. Cele tej kontroli to zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami, limitami i przepisami oraz bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości i uchybienia, a także monitorowanie efektywności wdrożonych mechanizmów kontrolnych,
 - kontroli instytucjonalnej – w formie zadań audytowych (realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego) i postępowań kontrolnych przeprowadzanych przez upoważnione komórki organizacyjne (m.in. komórkę ds. compliance). Celami tej kontroli są badanie, ujawnianie luk, ocena i doskonalenie istniejących w ramach Spółki mechanizmów kontrolnych oraz ich praktycznego zastosowania,
 - informacja i komunikacja (raportowanie) – zdefiniowanie, uzyskanie oraz zakomunikowanie, w odpowiedniej formie i czasie, informacji umożliwiających właściwym odbiorcom prawidłowe podejmowanie decyzji i wykonywanie obowiązków,
 - monitorowanie – stały przegląd prawidłowości oraz efektywności funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest zbiorem działań realizowanych przez poszczególne organy, kierownictwo oraz przez pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów we wszystkich obszarach działalności Spółki.

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, w tym także nad systemem kontroli wewnętrznej. Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą Spółki w wykonywaniu statutowych obowiązków nadzorczych, głównie poprzez dostarczanie jej miarodajnych informacji i opinii m.in. w zakresie systemu kontroli wewnętrznej,
- Zarząd Spółki ponosi odpowiedzialność m.in. za wprowadzanie w życie zasad i ustaleń Rady Nadzorczej Spółki, dotyczących funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz za odpowiednią organizację i bieżący

nadzór nad tym systemem. Zarząd Spółki podejmuje decyzje zapewniające realizację m.in. takich zadań, jak:

- ustanowienie adekwatnego i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonywanie okresowych ocen tego systemu,
- prowadzenie działań podnoszących świadomość pracowników w zakresie znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz promowanie norm etycznych wśród pracowników Spółki,
- opracowanie i utrzymywanie struktury organizacyjnej, która jest zgodna z przyjętą strategią działalności Spółki i która w sposób precyzyjny i jasny określa kompetencje i odpowiedzialność oraz relacje podległości poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki,
- Pierwsza linia obrony – każda komórka organizacyjna Spółki odpowiedzialna m.in. za zarządzanie ryzykiem (w szczególności operacyjnym oraz braku zgodności), czyli za identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka, reakcję na ryzyko oraz jego monitorowanie i raportowanie w poszczególnych obszarach działalności, procesach, produktach i systemach informatycznych, których dana komórka jest właścicielem. Tym samym odpowiada za stworzenie, wdrożenie, działanie i monitorowanie wydajnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w obszarze swojej odpowiedzialności. W ramach pierwszej linii obrony wszyscy pracownicy Spółki odpowiadają za funkcjonowanie efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w ramach przypisanych im obowiązków/zadań,
- Druga linia obrony – bezpośrednio wspiera i koordynuje działania operacyjne pierwszej linii. Monitoruje, doradza i ułatwia wdrożenie praktyk efektywnego zarządzania ryzykiem oraz wspomaga pierwszą linię w identyfikacji, ocenie i raportowaniu odpowiednich informacji odnoszących się do systemu kontroli wewnętrznej (w tym ryzyka) w obrębie Spółki. W celu wspomaganie procesu monitorowania systemu kontroli wewnętrznej w Spółce, poza działaniami funkcji audytu wewnętrznego, druga linia obrony dostarcza określonych informacji w tym zakresie do Zarządu i/lub Rady Nadzorczej Spółki. W ramach drugiej linii obrony w systemie kontroli wewnętrznej w Spółce wyróżnia się trzy podstawowe funkcje: zarządzania ryzykiem, aktuarialną oraz zgodności z przepisami (w jej ramach funkcjonuje również Inspektor Ochrony Danych),
- Trzecia linia obrony – wspiera władze Spółki w osiągnięciu wytyczonych celów poprzez przeprowadzanie niezależnych badań. W ich wyniku władze Spółki uzyskują obiektywną i niezależną ocenę (racjonalne zapewnienie) adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wdrożenia i stosowania mechanizmów kontrolnych. W ramach trzeciej linii obrony wyróżnia się w Spółce funkcję audytu wewnętrznego.

Funkcja zgodności z przepisami

Funkcja zgodności z przepisami została ustanowiona i wdrożona na podstawie Karty Compliance zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Głównym celem funkcji zgodności z przepisami jest wdrożenie i utrzymanie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, tj. zapewnienie ciągłej zgodności działalności Spółki z obowiązującymi przepisami prawa o charakterze zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Funkcja zgodności z przepisami to niezależna funkcja działająca w ramach systemu kontroli wewnętrznej, której warunki realizacji zostały określone w regulacjach wewnętrznych obowiązujących w Spółce, w tym w Karcie Compliance, a uszczegółowione w Polityce funkcji compliance.

Do zadań funkcji zgodności z przepisami należą w szczególności:

- identyfikacja, ocena, monitorowanie, raportowanie, testowanie i doradztwo w zakresie ryzyka braku zgodności z przepisami,
- zapewnienie zgodności z przepisami prawa, rekomendacjami/wytocznymi organu nadzoru, UODO i GIIF regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Funkcja zgodności z przepisami jest koordynowana przez wyodrębnioną organizacyjnie, właściwą merytorycznie, komórkę organizacyjną Spółki (Departament Compliance), w której wszyscy pracownicy podlegają Dyrektorowi

Departamentu Compliance (osobie nadzorującej funkcję zgodności z przepisami, podlegającej bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki). Wyodrębnienie organizacyjne tego Departamentu zapewnia niezależność funkcji zgodności z przepisami i pozwala na skuteczną jej realizację.

W związku z przyjęciem funkcji zgodności z przepisami jako elementu systemu kontroli wewnętrznej niezbędnym jest, by ta funkcja nie wykonywała żadnych zadań – za wyjątkiem czynności w ramach obszarów compliance – wchodzących w zakres działalności, którą funkcja ma monitorować i/lub kontrolować.

Funkcja zgodności z przepisami obejmuje:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa,
- ocenę możliwego wpływu wszelkich zmian otoczenia prawnego na działalność Spółki,
- określenie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Spółkę standardów postępowania,
- koordynację całościowego procesu zapewnienia zgodności oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- monitorowanie i raportowanie ryzyka braku zgodności.

Realizacja funkcji zgodności z przepisami podlega okresowej ocenie audytu wewnętrznego.

FUNKCJA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ SPÓŁKI

Na rysunku 14 przedstawiono umiejscowienie funkcji zgodności z przepisami w Spółce:

Funkcja zgodności z przepisami

Rysunek 14. Funkcja zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki

PROGRAM COMPLIANCE

Funkcja zgodności z przepisami realizowana jest za pomocą programu Compliance, którego celem jest:

- zapobieganie naruszeniom zasad Compliance (działalność prewencyjna),
- wykrywanie potencjalnych naruszeń, które mogą wystąpić pomimo podjętych działań prewencyjnych (działalność wykrywcza),
- natychmiastowe usuwanie wykrytych naruszeń (reakcja).

Działalność prewencyjna

Departament Compliance w celu zapobiegania naruszeniom zasad Compliance podejmuje różne środki i działania, do których zalicza się:

- opracowanie Kodeksu Postępowania, Polityki funkcji compliance, Polityki Antykorupcyjnej i Polityki przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, których celem jest formalne skonkretyzowanie etycznego aspektu wykonywania obowiązków pracowniczych oraz przedstawienie pracownikom wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych – szczególnie istotnych

w kontekście działalności Spółki – norm moralnych i etycznych,

- opracowanie odpowiednich wytycznych, zapewniających obowiązywanie jednolitych i wiążących zasad w całej Spółce wobec wszystkich pracowników, do których zaliczyć można w szczególności:
 - zasady dotyczące minimalizacji wystąpienia ryzyka korupcji (Polityka Antykorupcyjna),
 - zasady dotyczące prezentów, wydarzeń rozrywkowych, darowizn i sponsoringu (Instrukcja „Gifts”),
 - zasady dotyczące ochrony osób zgłaszających poufnie zauważone nadużycia, nieprawidłowości i zaniedbania (Instrukcja „Whistleblowers”),
 - zasady zarządzania konfliktami interesów w działalności inwestycyjnej Spółki,
 - zasady dotyczące ochrony danych osobowych (Polityka bezpieczeństwa danych osobowych),
- zapewnienie pracownikom wszelkiej pomocy w dostępności i zrozumieniu wytycznych, zasad i reguł etycznego postępowania. W tym celu Departament Compliance prowadzi „centrum kompetencyjne” tzw. Compliance Helpdesk, do którego pracownicy mogą kierować drogą mailową wszelkie pytania dotyczące etycznych zagadnień Compliance,
- podejmowanie (opracowywanie) kolejnych środków prewencyjnych minimalizujących występowanie ryzyka niezgodności z przepisami na podstawie analiz zgłaszanych problemów i zapytań,
- udział w systemie zarządzania produktem, w pełnym cyklu życia produktu tj. na etapie tworzenia, modyfikacji, oraz monitoringu produktów, celem zapewnienia zgodności z wytycznymi KNF dotyczącymi systemu zarządzania produktem,
- rozpowszechnianie i propagowanie wśród pracowników wytycznych, zasad i reguł etycznego postępowania oraz ochrony danych osobowych poprzez organizowanie szkoleń dla pracowników z zagadnień dotyczących Compliance oraz wysyłanie drogą mailową komunikatów o tematyce etycznej oraz ochrony danych osobowych.

Działalność detekcyjna (określona w wewnętrznych regulacjach Spółki jako wykrywcza)

Wszelkiego rodzaju naruszenia zasad Compliance mogą stanowić istotne ryzyko dla Spółki i jej pracowników.

W związku z powyższym przestrzeganie norm/zasad i wytycznych co do etyki oraz przepisów prawa ma priorytetowe znaczenie w działalności biznesowej Spółki. Celem zapewnienia przestrzegania powyższych norm/zasad, zostały stworzone procesy zapewniające efektywną identyfikację, wyjaśnienie oraz niezwłoczne usunięcie wszelkich stwierdzonych naruszeń zasad Compliance.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Spółce (Kodeks Postępowania, Instrukcja „Whistleblowers”) na pracownikach ciąży obowiązek przekazywania do Departamentu Compliance informacji o wszelkich nieprawidłowościach, nadużyciach i zaniedbaniach mających

miejsce w Spółce. Otrzymane informacje podlegają analizie przez ten Departament, który również weryfikuje i wyjaśnia zgłoszone nieprawidłowości, nadużycia i zaniedbania.

W przypadku posiadania przez Departament Compliance uzasadnionych podejrzeń o naruszeniach przez pracowników Spółki zasad Compliance, pracownicy Departamentu przeprowadzają postępowanie kontrolne celem stwierdzenia w szczególności przyczyn i skali naruszeń oraz wskazania osób za nie odpowiedzialnych.

W celu zapewnienia, że ryzyko naruszenia zasad Compliance jest możliwie najwcześniej wykrywane, Departament Compliance prowadzi w Spółce:

- czynności monitorujące określone mechanizmy w ramach procesów biznesowych,
- czynności kontrolne, w ramach których odbywa się proces sprawdzenia i weryfikacji przestrzegania obowiązujących w Spółce regulacji wewnętrznych,
- kontrole z zakresu ochrony danych osobowych,
- Compliance Monitoring Plan (CMP), w ramach którego odbywają się okresowe testy zgodności oraz dokonywane są oceny adekwatności oraz efektywności środków i procedur kontrolnych Compliance występujących w Spółce, a także podejmowane są działania zmierzające do usunięcia braków w tym zakresie.

Reakcja

W przypadku gdy prowadzone postępowania wyjaśniające, kontrolne, czynności monitorujące lub testy zgodności wykazują naruszenie zasad Compliance, Departament Compliance sporządza i przekazuje do właściwych osób stosowne rekomendacje celem wyeliminowania naruszeń w przyszłości. Departament Compliance prowadzi regularny monitoring realizacji wydanych rekomendacji.

Jednocześnie dokonuje on analizy podłoża i przyczyn zaistniałego naruszenia norm/zasad obowiązujących w Spółce, celem wykorzystania wniosków do wykrywania i skutecznej eliminacji stwierdzonych słabości w Programie Compliance. Takie podejście do stwierdzonych naruszeń pozwala na ciągłe doskonalenie i rozwój Programu oraz zapewnia skuteczność systemu.

Naruszenia zasad Compliance, których wynikiem są przekazane przez Departament Compliance rekomendacje, mogą skutkować określonymi sankcjami, których propozycje są przygotowywane przez Departament Compliance i przekazywane do decyzji odpowiednim komórkom organizacyjnym Spółki.

PRZEGLĄD OKRESOWY

Program Compliance podlega okresowemu przeglądowi i ocenie wykonania. Na ich podstawie, jak również, na bazie realizacji działań i gromadzonej wiedzy/doświadczenia, Departament Compliance opracowuje plan działalności na kolejny okres.

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Departament Compliance przedkłada Zarządowi Spółki / Komitetowi Audytu / Radzie Nadzorczej okresowe sprawozdania z działalności funkcji zgodności z przepisami. Raporty zawierają również informacje o stwierdzonych naruszeniach zasad Compliance oraz działaniach naprawczych podjętych przez kierownictwo Spółki adekwatnie do bieżących potrzeb.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

Wdrożenie funkcji audytu wewnętrznego

Ustanowiona i wdrożona w Spółce funkcja audytu wewnętrznego (dalej audyt wewnętrzny) realizuje swoje zadania na podstawie Karty Audytu Wewnętrznego zatwierdzonej przez Zarząd i przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Głównym celem audytu wewnętrznego w Spółce jest całościowe spojrzenie na działalność Spółki i jej organizację, niezależna ocena działań podejmowanych przez pierwszą i drugą linię obrony w systemie kontroli wewnętrznej, identyfikacja szans i zagrożeń w celu: zapewnienia synergii, przysporzenia wartości i usprawnienia działalności operacyjnej Spółki oraz poprawy adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania.

Za realizację funkcji audytu wewnętrznego w Spółce odpowiadają Zarządzający audytem wewnętrznym oraz podlegający mu audytorzy wewnętrzni, zatrudnieni w komórce audytu wewnętrznego Spółki.

Audyt wewnętrzny realizuje w Spółce następujące zadania:

- usługi zapewniające, polegające na przeprowadzaniu zadań audytowych w kluczowych obszarach działalności Spółki, poprzez identyfikację i ocenę istotnych rodzajów ryzyka oraz ocenę systemu kontroli wewnętrznej, występujących w badanych obszarach działalności, produktach, procesach i systemach informatycznych w Spółce,
- usługi doradcze i wspomagające polegające w szczególności na opiniowaniu projektów regulacji wewnętrznych, ocenie, doradztwie i działalności edukacyjnej wewnątrz Spółki w zakresie mechanizmów kontroli ryzyka; monitorowaniu realizacji rekomendacji / zaleceń wydanych m.in. przez audyt wewnętrzny, audytorów zewnętrznych, firmę audytorską badającą sprawozdania finansowe Spółki (biegłego rewidenta) oraz upoważnione organy nadzoru; innych zadaniach nałożonych przez Komitet Audytu / Radę Nadzorczą lub Prezesa Zarządu Spółki.

W celu wypełnienia zakresu swoich obowiązków audyt wewnętrzny systematycznie i w sposób uporządkowany, profesjonalny, obiektywny i niezależny analizuje funkcjonowanie Spółki we wszystkich obszarach jej działalności.

W ramach realizacji zadania audytowego w komórkach organizacyjnych, audyt wewnętrzny przeprowadza weryfikację przebiegu audytowanego procesu, w szczególności zwracając uwagę na zgodność danych wprowadzonych do systemów informatycznych z danymi zawartymi w dokumentach Źródłowych, poprawność funkcjonowania istotnych mechanizmów kontrolnych oraz zgodność działania z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa powszechnie obowiązującymi.

Podstawową metodą wykonywania zadań audytowych w Spółce jest podejście zorientowane na analizę ryzyka. Audyt wewnętrzny realizuje swoje zadania, dokonując okresowego przeglądu i oceny obszarów najbardziej narażonych na ryzyko zgodnie z rocznym i długookresowym planem audytu wewnętrznego. Poza zadaniami wynikającymi z rocznego planu audytu Komitet Audytu / Rada Nadzorcza lub Prezes Zarządu Spółki mogą inicjować zadania o charakterze doraźnym (pozaplanowe). Zadania dodatkowe mogą być również przeprowadzane z własnej inicjatywy Zarządzającego audytem wewnętrznym po uzyskaniu zgody Prezesa Zarządu Spółki.

Niezależność i obiektywność funkcji audytu wewnętrznego

W celu zapewnienia komórce ds. audytu wewnętrznego (Departamentowi Audytu Wewnętrznego) odpowiedniego autorytetu i niezależności, jednostka ta podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki.

Zarządzający audytem wewnętrznym:

- co najmniej raz w roku potwierdza Radzie Nadzorczej Spółki organizacyjną niezależność audytu wewnętrznego,
- jest upoważniony do bezpośredniego kontaktowania się z Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Przewodniczącym oraz z każdym z Członków Komitetu Audytu Spółki,
- jest upoważniony do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu oraz Komitetu Audytu Spółki, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub funkcją audytu wewnętrznego.

Audyt wewnętrzny realizuje powierzone zadania w sposób niezależny i obiektywny:

- audytorzy wewnętrzni są niezależni od działalności, którą badają i w związku z tym nie mogą przyjmować odpowiedzialności za nieaudytowane funkcje i zadania w Spółce, które podlegają okresowej ocenie audytu wewnętrznego w tym: opracowywanie regulacji wewnętrznych oraz projektowanie, implementację czy obsługę produktów, procesów i systemów informatycznych,
- rekomendowanie przez audytorów wewnętrznych standardów kontroli wewnętrznej dla produktów, procesów i systemów informatycznych oraz przegląd regulacji wewnętrznych w poszczególnych obszarach

działalności Spółki przed ich wdrożeniem nie wpływają negatywnie na obiektywizm audytorów,

- niedopuszczalne jest wywieranie na audytorów wewnętrznych jakiegokolwiek nacisku, który mógłby zaburzyć obiektywizm ich pracy,
- audytorzy wewnętrzni są zobowiązani do niezwłocznego informowania Zarządzającego audytem wewnętrznym o wszelkich sytuacjach, które można racjonalnie ocenić jako rzeczywiście lub potencjalnie zagrażające niezależności lub obiektywizmowi. Audytorzy wewnętrzni są zobowiązani również do informowania o sytuacjach, które budzą ich wątpliwości w tym zakresie,
- audytorzy wewnętrzni, którzy w przeszłości byli pracownikami innych jednostek organizacyjnych Spółki, muszą powstrzymać się od oceny działalności operacyjnej, za którą byli wcześniej odpowiedzialni przez co najmniej 12 miesięcy,
- audytorzy wewnętrzni mogą świadczyć usługi doradcze także w zakresie działań operacyjnych, za które byli uprzednio odpowiedzialni; jeżeli w związku z wykonaniem usługi doradczej może nastąpić ograniczenie niezależności lub obiektywizmu audytorów wewnętrznych, informacja ta musi zostać ujawniona zleceniodawcy przed podjęciem się zadania,
- sposób określenia wynagrodzenia audytorów wewnętrznych nie wpływa na obiektywizm, niezależność.

Komitet Audytu Spółki monitoruje działalność audytu wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii niezależności, profesjonalizmu oraz poziomu umiejętności i wiedzy merytorycznej audytorów wewnętrznych, w szczególności poprzez:

- czuwanie nad przestrzeganiem zasad Karty Audytu Wewnętrznego, przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki,
- analizę okresowych raportów dotyczących realizacji funkcji audytu wewnętrznego w Spółce,
- przegląd podejmowanych działań oraz struktury komórki ds. audytu wewnętrznego w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania audytu wewnętrznego w Spółce,
- wyrażanie zgody odnoszącej się do zatwierdzonego przez Zarząd Spółki rocznego planu audytu oraz istotnych korekt planu, monitorowanie realizacji planu oraz możliwość inicjowania dodatkowych zadań audytowych w Spółce,
- analizę stanu wdrożenia rekomendacji wydanych w wyniku przeprowadzonych zadań audytowych oraz rekomendacji / zaleceń pokontrolnych wydanych przez uprawnione podmioty zewnętrzne,
- opiniowanie kandydatów na stanowisko Zarządzającego audytem wewnętrznym oraz wyrażanie zgody w sprawie powołania lub odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym,
- okresową ocenę adekwatności i efektywności funkcji audytu wewnętrznego.

W celu prawidłowej realizacji działań audytu wewnętrznego Zarząd Spółki odpowiedzialny jest w szczególności za:

- ustanowienie, zapewnienie niezależności oraz prawidłowego działania audytu wewnętrznego,
- sprawowanie przez Prezesa Zarządu bezpośredniego, organizacyjnego nadzoru nad audytem wewnętrznym,
- zatwierdzenie Karty Audytu Wewnętrznego,
- zatwierdzanie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka oraz korekt planu,
- podejmowanie decyzji w sprawie powołania i odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym,
- podejmowanie decyzji w sprawie działań, jakie mają zostać podjęte w odniesieniu do wyników i zaleceń audytu wewnętrznego oraz zapewnianie wykonania tych działań w Spółce,
- przedkładanie, co najmniej raz w roku, Radzie Nadzorczej Spółki informacji dotyczących wykonania zadań audytu wewnętrznego, w tym stopnia realizacji planu audytu wewnętrznego oraz wyników monitorowania realizacji rekomendacji i zaleceń podmiotów zewnętrznych.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Komórka ds. audytu wewnętrznego raportuje kwartalnie m.in. w zakresie realizacji planu audytu wewnętrznego, przeprowadzanych zadań audytowych, wyników prac, innych wykonanych zadań oraz o dostępnych zasobach do Zarządu oraz Komitetu Audytu Spółki. Prezes Zarządu Spółki w cyklu miesięcznym otrzymuje informacje dotyczące statusu wdrożenia rekomendacji audytowych oraz pozostałych zadań realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego. Pozostali Członkowie Zarządu otrzymują szczegółowe informacje o statusie rekomendacji w nadzorowanych przez nich obszarach. Raporty z wykonanych zadań audytowych są przekazywane na bieżąco do Zarządu Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego sporządza roczny raport z działalności, który jest prezentowany Radzie Nadzorczej, Komitetowi Audytu oraz Zarządowi Spółki.

B.6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została ustanowiona i wdrożona na podstawie Wytycznych w zakresie funkcji aktuarialnej w TUnŻ „WARTA” S.A zatwierdzonych przez Zarząd Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AKTUARIALNEJ

Głównym celem funkcji aktuarialnej jest koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Jest ona realizowana m.in. poprzez zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wraz z oceną, czy dane wykorzystywane do obliczania rezerw są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości.

Nadzorowanie oraz koordynacja prac w ramach realizacji celów (zadań) funkcji aktuarialnej zostało powierzone Dyrektorowi Departamentu Aktuariatu (Aktuariuszowi Nadzorującemu Funkcję Aktuarialną). Poszczególne zadania na potrzeby funkcji

aktuarialnej realizowane są przez Departament Aktuariatu oraz pozostałe zaangażowane komórki organizacyjne zgodnie z obowiązującym podziałem odpowiedzialności za wykonanie poszczególnych zadań na potrzeby funkcji aktuarialnej.

Do zadań funkcji aktuarialnej należą w szczególności:

- w zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:
- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,

- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- w zakresie zapewnienia jakości danych wykorzystywanych do ustalenia wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania odpowiednich przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego – w szczególnych okolicznościach, gdy Spółka nie posiada wystarczających danych odpowiedniej jakości,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości,
- współpracowanie z Departamentem Zarządzania Ryzykiem przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
 - własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółki.

Ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności oraz koordynacja tego procesu są realizowane przez Departament Aktuariatu.

W celu zapewnienia niezależnej walidacji kalkulacji aktuarialnych podpisana została umowa z zewnętrznym doradcą.

W zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności Departament Aktuariatu odpowiada za wyliczenie najlepszego oszacowania oraz opracowanie dokumentacji tego wyliczenia. Departament Aktuariatu przygotowuje również dodatkowe analizy uwierzytelniające otrzymane wyniki oraz współpracuje z zewnętrznym doradcą przy walidacji.

Komitet Ryzyka na podstawie walidacji przeprowadzonej przez zewnętrznego doradcę rekomenduje ewentualne dalsze działania i/lub dodatkowe analizy.

Funkcja aktuarialna

Rysunek 15. Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki

Nadzór i koordynacja procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych realizowana jest przez Aktuariusza Nadzorującego Funkcję Aktuarialną, który ponosi odpowiedzialność za wyniki wyliczeń.

W celu kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykorzystywane są dane z systemów księgowych oraz systemów technicznych Spółki, dane przekazywane bezpośrednio przez komórki organizacyjne oraz dane zewnętrzne (np. dane GUS, NBP). Dane te są uzyskiwane za pomocą raportów wbudowanych w systemy, raportów hurtowni danych oraz raportów własnych departamentu lub innych komórek organizacyjnych Spółki. Podlegają one kontroli i porównaniom w celu wyeliminowania ewentualnych błędów. Za proces okresowej kontroli jakości oraz za poprawność danych odpowiadają komórki organizacyjne będące właścicielami przekazywanych danych. Dane z systemów księgowych objęte są procesem kontroli biznesowych kont.

W ramach tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych składnik najlepszego oszacowania jest ustalany przez Departament Aktuariatu natomiast składnik marginesu ryzyka ustalany jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem.

Wyznaczenie wartości najlepszego oszacowania rozpoczyna się od zebrania danych o umowach ubezpieczeniowych, które następnie są wykorzystywane przez narzędzia liczące rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Równoległe są opracowywane i wprowadzane (głównie na bazie danych historycznych) założenia o ryzykach biometrycznych, poziomie rezygnacji oraz kosztach. Po zasileniu narzędzi generowane są przepływy pieniężne odpowiadające scenariuszowi bazowemu oraz scenariuszom szokowym (oddzielnie przepływy brutto, oddzielnie przepływy na udziale reasekuratora). Następnie na bazie stóp zerokuponowych, opublikowanych przez EIOPA, liczona jest ich wartość obecna. Dodatkowo wartość najlepszego oszacowania jest powiększana o wartość wbudowanych opcji i gwarancji wyliczanych metodami stochastycznymi lub deterministycznymi.

Głównym narzędziem do generowania przepływów pieniężnych jest system służący do modelowania aktuarialnego – Prophet. Dodatkowo dla pewnej części portfela mogą być stosowane modele sporządzone za pomocą arkusza kalkulacyjnego Excel.

Przy wyznaczaniu wartości najlepszego oszacowania rezerw uwzględniono wszystkie zmienne mające wpływ na wysokość

przepływów pieniężnych: zmienne biometryczne, koszty, poziom rezygnacji, stopy procentowe, inflację. Założenia zostały zbudowane na podstawie obserwacji historycznych (zmienne biometryczne, koszty, poziom rezygnacji) lub kwotowań/prognoz rynkowych (stopy procentowe, inflacja).

Bezpośrednie zaangażowanie ze strony Zarządu w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ma miejsce poprzez akceptację Regulaminu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Szczegółowe określanie metodologii, zasad oraz trybu tworzenia poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Zarząd powierzył Aktuariuszowi Nadzorującemu Funkcję Aktuarialną.

Aktuariusz Nadzorujący Funkcję Aktuarialną jest zobowiązany do przedstawiania Zarządowi nie rzadziej niż raz do roku, informacji na temat wprowadzonych zmian w sposobie wyliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W zakresie dokumentacji, oprócz tworzenia opisów stosowanej metodologii, przedmiotem archiwizacji są pliki z obliczeniami na potrzeby ustalenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W trakcie wykonywania obliczeń jest tworzony protokół, w którym dla każdego etapu kalkulacji rezerw (przygotowanie danych o polisach, przygotowanie założeń, przeprowadzanie wyliczeń, raportowanie) określone są osoby odpowiedzialne za wykonanie i sprawdzenie danego zadania wraz ze wskazaniem lokalizacji i daty zapisu używanych plików.

Departament Aktuariatu jest odpowiedzialny za raportowanie w zakresie stanów i zmian wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto oraz na udziale reasekuratorów.

Jakość danych w procesie kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Departament Aktuariatu, we współpracy z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Spółki, opracowuje i aktualizuje Procedurę badania jakości danych w TUnŻ „Warta” S.A., w której określono: listę danych podlegających kontroli, wskazanie komórek organizacyjnych właścicieli informacji odpowiedzialnych za jej poprawność oraz sposób realizacji obowiązku związanego z kontrolą jakości danych a także sposób dokumentowania kontroli i raportowania błędów.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AKTUARIALNEJ

W ramach realizacji funkcji aktuarialnej Aktuariusz Nadzorujący Funkcję Aktuarialną, co najmniej raz w roku, po zakończeniu każdego roku sprawozdawczego, sporządza dla Zarządu raport dotyczący procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Opinie na temat zasad przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia uwzględniają powiązania między zasadami przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Natomiast przy formułowaniu ocen adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji brane są pod uwagę powiązania między

umowami reasekuracyjnymi a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Raportowanie zawiera informacje na temat realizowanych zadań funkcji aktuarialnej oraz ich rezultatów ze wskazaniem zaleceń dotyczących sposobu wyeliminowania wszelkich stwierdzonych niedoskonałości.

B.7. Outsourcing

Przyjęte przez Zarząd Spółki Zasady zawierania umów outsourcingowych definiują procesy i czynności uznane za outsourcing oraz określają reguły akceptacji outsourcingu i przebieg procesu przygotowania oraz monitorowania umowy outsourcingowej.

Polityka outsourcingu

Stosowane w Spółce zasady outsourcingu są zgodne z wymogami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz standardami Grupy Talanx.

Uruchomienie procesu outsourcingu wymaga akceptacji Zarządu, dwóch członków Zarządu Spółki bądź Dyrektora komórki organizacyjnej. Ostateczny schemat akceptacji zależy od rodzaju outsourcingowej usługi oraz skutków, jakie może za sobą pociągnąć zastosowanie outsourcingu.

UCZESTNICZY PROCESU OUTSOURCINGU

W procesie outsourcingu uczestniczą:

- komórki organizacyjne – wnioskuje o zgodę na outsourcing, a następnie, w przypadku uzyskania zgody, koordynują podpisanie umowy i nadzorują zlecany proces w sposób ciągły,
- Zarząd / poszczególni członkowie Zarządu – podejmują decyzję o zgodzie / braku zgody na outsourcing,
- Departament Zarządzania Ryzykiem – opiniuje ocenę ryzyka umów istotnych, weryfikuje i gromadzi karty outsourcingu oraz przygotowuje roczne raporty dla Komitetu Ryzyka w zakresie ryzyka outsourcingu,
- Departament Administracji – nadzoruje rejestr umów outsourcingowych, na wniosek innych komórek oraz w wyniku corocznego przeglądu aktualizuje Zasady zawierania umów outsourcingowych,
- Departament Prawny – opiniuje umowy, aneksy, wypowiedzenia umów outsourcingowych,
- Biuro Korporacyjno-Prawne – na podstawie informacji otrzymanej od komórki organizacyjnej, informuje organ nadzoru przed wdrożeniem outsourcingu lub istotnej zmianie czynności podstawowych lub ważnych oraz czynności funkcji kluczowych, jak również o rezygnacji lub zakończeniu outsourcingu,
- Departament Utrzymania i Rozwoju Systemów – w zakresie umów przetwarzających dane prawnie

chronione z wykorzystaniem publicznej i hybrydowej chmury obliczeniowej,

- Zespół ds. definicji outsourcingu składający się z przedstawicieli – Departamentu Administracji, Departamentu Prawnego, Biura Wsparcia Procesów IT, Departamentu Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentu Utrzymania i Rozwoju Systemów – wspiera komórki organizacyjne w zakresie definiowania i oceny istotności outsourcingu.

SPOSÓB WYBORU I OCENY PODMIOTU ZEWNĘTRZNEGO ŚWIADCZĄCEGO USŁUGI

Podmiot zewnętrzny świadczący usługi w ramach outsourcingowych czynności i procesów wybierany jest – w zależności od obszaru, którego dotyczy usługa – zgodnie z Procedurą Zakupów w obszarze pozainformatycznym bądź Procedurą Zakupową IT.

Podmioty wskazane na podstawie wstępnego rozpoznania rynku zapraszane są do postępowania wyboru dostawcy, prowadzonego przez Departament Administracji lub Biuro Wsparcia Procesów IT. W trakcie tego postępowania zapraszane podmioty są zobowiązane do:

- potwierdzenia określonej kondycji finansowej,
- przedstawienia stosownych dokumentów i referencji,
- złożenia stosownych oświadczeń, np. o nieprowadzonym wobec nich postępowaniu upadłościowym.

Ponadto komórki odpowiedzialne za przeprowadzenie postępowania weryfikują reputację rynkową oferenta.

Wybór dostawcy dokonywany jest na podstawie kryteriów oceny ofert ustalonych każdorazowo, adekwatnie do potrzeb biznesowych i specyfiki danego outsourcingu oraz dokonanej oceny wiarygodności dostawcy.

IDENTYFIKACJA, OCENA ORAZ ŚRODKI OGRANICZAJĄCE RYZYKO OUTSOURCINGU

Zasady zawierania umów outsourcingowych określają kryteria istotności umowy outsourcingowej.

W ramach umów outsourcingowych wyróżnia się tzw. umowy istotne i pozostałe. Umowy istotne to takie, które spełniają co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- niewywiązanie się z umowy przez dostawcę, w tym zaprzestanie realizacji Umowy lub nienależyte jej realizowanie, rodzi istotne zagrożenia:
- nieosiągnięcie celów finansowych lub biznesowych Spółki, w szczególności negatywnego wpływu na wynik finansowy w wysokości większej niż 1,5 mln PLN,
- naruszenia przepisów prawa, którego konsekwencją może być nałożenie kar na Spółkę,
- czynność podlegająca outsourcingowi jest częścią Procesu Krytycznego w rozumieniu Polityki Zarządzania Kryzysowego,

- przewidywane roczne wynagrodzenie brutto z tytułu wykonania Umowy jest większe niż 1 mln PLN,
- dotyczy powierzenia składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji czynnej i retrocesji,
- dotyczy powierzenia czynności funkcji należących do systemu zarządzania,
- dotyczy outsourcingu procesów Spółki zleconych do realizacji spółkom z Grupy Talanx.

Podpisanie istotnej umowy outsourcingowej wymaga zgody Zarządu. Umowy outsourcingowe ubezpieczeniowe nieistotne wymagają zgody dwóch członków Zarządu, a umowy nieistotne pozaubezpieczeniowe wymagają zgody Dyrektora komórki nadzorującej dany outsourcing.

Każdy proces outsourcingowy podlega wstępnej, bieżącej i końcowej ocenie ryzyka, a ocena procesu uznanego za istotny dodatkowo jest sformalizowana w postaci Kart Outsourcingu i wymaga przeprowadzenia przed zawarciem i raz do roku oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy. Komórka organizacyjna nadzorująca dany proces wypełnia przygotowane dokumenty na podstawie najlepszej wiedzy i pozyskanych od Dostawcy informacji. W zakresie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej wykorzystywane są formularze oceny jakościowej i ilościowej, zwane Modelem oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy.

W Spółce funkcjonują następujące karty:

- Karta Outsourcingu – Wstępna Ocena Ryzyka – wypełniana przed podpisaniem umowy,
- Karta Outsourcingu – Okresowa Ocena Ryzyka – wypełniana co roku,
- Karta Outsourcingu – Ocena Ryzyka po Zakończeniu Umowy – wypełniana po zakończeniu umowy.

Wstępnej, okresowej i końcowej oceny ryzyka dokonuje komórka organizacyjna nadzorująca umowę. Departament Zarządzania Ryzykiem opiniuje prawidłowość oceny ryzyka, monitoruje poziom ryzyka umów na podstawie informacji zawartych w kartach wypełnionych i przekazanych przez komórki organizacyjne oraz przygotowuje zbiorczy raport dotyczący umów outsourcingowych na potrzeby Komitetu Ryzyka.

Niezależnie od powyższego, komórki organizacyjne będące właścicielami umów są odpowiedzialne za bieżące monitorowanie poprawności realizacji umowy.

W przypadku zidentyfikowania istotnych zagrożeń związanych z realizacją umowy bądź z dostawcą, komórka zobowiązana jest do:

- niezwłocznego poinformowania o tych ryzykach nadzorującego ją członka Zarządu,
- zainicjowania działań mających na celu uruchomienie istniejącego planu działań zabezpieczających bądź pilne przygotowanie takiego planu stosownie do okoliczności oraz uzyskanie jego akceptacji przez nadzorującego

członka Zarządu bądź Zarząd – stosownie do charakteru tych działań.

WPLYW OUTSOURCINGU NA ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWĄ

Realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność kapitałową i profil ryzyka Spółki, w szczególności, nie prowadzi do nadmiernego zwiększenia ryzyka operacyjnego. Proces weryfikacji dostawców przed rozpoczęciem i w trakcie współpracy, odpowiednie zapisy w umowach outsourcingowych, dywersyfikacja dostawców usług oraz kontrole wybranych podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu zabezpieczają Spółkę przed wystąpieniem istotnego ryzyka.

Gdy czynności podlegające outsourcingowi są częścią Procesu Krytycznego, w rozumieniu Polityki Zarządzania Kryzysowego, umowa na świadczenie usług uznawana jest za istotną, a usługodawcy muszą posiadać Plan Ciągłości Działania (BCP) i Plan Odtworzenia IT (DRP). Realizacja umowy istotnej jest monitorowana i w przypadku wystąpienia istotnego ryzyka podejmowane są natychmiastowe działania.

RAPORTOWANIE NA POTRZEBY ORGANU NADZORU

Komórka będąca właścicielem umowy jest zobowiązana do wypełnienia ankiety UKNF zawierającej informacje na temat umowy i niezwłocznego poinformowania Biura Korporacyjno-Prawnego o wdrożeniu outsourcingu lub istotnej zmianie umowy podlegającej zgłoszeniu do organu nadzoru jak również o rezygnacji lub zakończeniu takiej umowy, na 30 dni przed ww. zdarzeniami. Biuro Korporacyjno-Prawne, zgodnie z obowiązującą w Spółce regulacją Zasady przekazywania informacji i udzielania odpowiedzi na pisma UKNF, organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUnŻ „WARTA” S.A., przekazuje ją do organu nadzoru wraz z ankietą UKNF.

Kluczowe umowy outsourcingu

Zgodnie z obowiązującymi w Spółce Zasadami zawierania umów outsourcingowych przedmiotem umowy outsourcingowej nie może być powierzenie zwykłego zarządu nad Spółką, a w szczególności:

- tworzenie strategii biznesowej Spółki i nadzoru nad jej realizacją,
- nadzorowanie realizowanych procesów w Spółce,
- podejmowanie decyzji o outsourcingu procesów oraz odpowiedzialność za umowy outsourcingowe,
- nadzorowanie oraz realizacja funkcji kluczowych w Spółce.

Spółka nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie

realizacji funkcji kluczowych jest zabronione. Jednak, za zgodą Zarządu Spółki, możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot zewnętrzny wymogów kompetencji i reputacji określonych przez Wypłacalność 2. Zgodnie z obowiązującymi w Spółce Zasadami zawierania umów outsourcingowych przed wdrożeniem outsourcingu czynności funkcji należących do systemu zarządzania lub istotnej zmiany w tym outsourcingu jak również o rezygnacji lub zakończeniu umowy należy poinformować organ nadzoru.

W 2022 roku Spółka zleciła wykonanie na zewnątrz czynności dotyczących walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Usługodawca podlega jurysdykcji prawa polskiego.

Ponadto Spółka zgłasza do UKNF umowy zakwalifikowane jako podstawowe i ważne tj. zdefiniowane przez Spółkę jako dotyczące:

- składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia
- składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

W 2022 roku w zakresie outsourcingu czynności podstawowych lub ważnych w Spółce funkcjonowały umowy dotyczące:

- assistance ubezpieczeń na życie,
- likwidacji szkód z tytułu ubezpieczenia bancassurance,
- świadczenia usługi drugiej opinii medycznej w produktach życiowych,
- organizacji i zapewnieniu realizacji świadczeń medycznych.

Usługodawcy świadczący usługi w powyższym zakresie podlegają jurysdykcji prawa polskiego.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Spółki, realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność systemu zarządzania.

B.8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

C. Profil ryzyka

Profil ryzyka odzwierciedla skalę i strukturę ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności, w tym w szczególności zawiera następujące informacje:

- ocenę i kwantyfikację głównych modułów ryzyk formuły standardowej,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie krótkoterminowym, zidentyfikowane w procesie okresowej oceny,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie długoterminowym, zidentyfikowane w Planie Biznesowym,
- informację na temat pozostałych ryzyk nieobjętych głównymi modułami ryzyk formuły standardowej,
- inne istotne informacje mające wpływ na ocenę ryzyka Spółki.

Profil ryzyka, kapitałowy wymóg wypłacalności oraz współczynnik wypłacalności S2 są wyznaczone według formuły standardowej, na podstawie wymogów zawartych w Rozporządzeniu delegowanym oraz Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Oznacza to, że Spółka nie stosuje własnych parametrów, specyficznych dla zakładu ubezpieczeń.

WŁASNA OCENA RYZYK I WYPŁACALNOŚCI

Profil ryzyka został ustalony w ramach funkcjonującego w Spółce procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności. Własna Ocena

Ryzik i Wypłacalności przeprowadzona została zgodnie z obowiązującą w Spółce Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności. Szczegółowy opis procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności znajduje się w rozdziale B.3 niniejszego Sprawozdania.

OPIS ISTOTNYCH RYZYK

Do istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka należą:

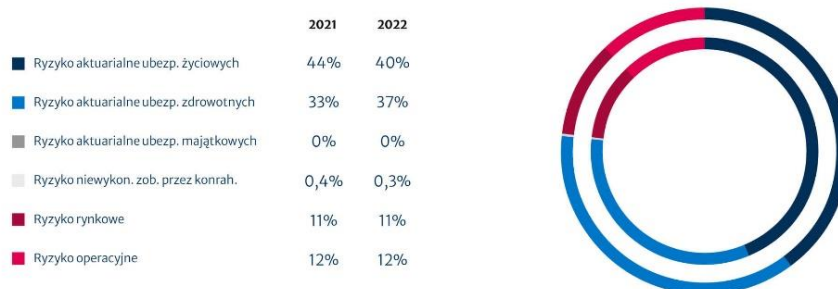
- ryzyka ujęte w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności,
- ryzyka indywidualne zidentyfikowane przez Spółkę,
- inne obszary ryzyka zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

RYZYKA UJĘTE W KALKULACJI KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Kapitałowy wymóg wypłacalności podlega alokacji na poszczególne moduły i podmoduły ryzyka z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji.

Na rysunku 16 przedstawiono strukturę ryzyka Spółki na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku.

Profil ryzyka na dzień 31 grudnia 2022 roku (obręcz zewnętrzna) roku oraz 31 grudnia 2021 roku (obręcz wewnętrzna)

Ryzyko rynkowe

	2021	2022
■ Ryzyko cen akcji	30%	9%
■ Ryzyko stopy procent.	48%	76%
■ Ryzyko spreadu	13%	7%
■ Ryzyko cen nieruchomości	9%	5%
■ Ryzyko koncentracji aktywów	0%	0%
■ Ryzyko walutowe	0,3%	3,0%
■ Premia za płynność	0%	0%

Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń życiowych

	2021	2022
■ Ryzyko katastroficzne	38%	42%
■ Ryzyko ponoszonych kosztów	6%	5%
■ Ryzyko śmiertelności	8%	8%
■ Ryzyko niezdoł. do pracy i zachwalności	1%	0%
■ Ryzyko rezygnacji z umów	47%	44%
■ Ryzyko rewizji wyst. rent	0%	0%
■ Ryzyko długowieczności	0%	0%

Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych

	2021	2022
■ Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych (techn. nie-życiowe)	93%	86%
■ Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych (techn. życiowe)	7%	9%
■ Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych (katastr.)	0%	5%

Rysunek 16. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej

Najistotniejszym ryzykiem Spółki, stanowiącym 40% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach życiowych.

W jego skład wchodzi: ryzyko rezygnacji z umów (stanowiące 44% wartości ogółu ryzyk ubezpieczeń życiowych), ryzyko katastroficzne (42%), ryzyko ponoszonych kosztów (5%) ryzyko

śmiertelności (8%) oraz ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności (0,1%).

Drugim pod względem wielkości jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych, stanowiące 37% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności. Do największych ryzyk wchodzących w jego skład należą: ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych (techniki niezyciowe) (stanowiące 86% wartości ogółu ryzyk aktuarialnych w ubezpieczeniach zdrowotnych), ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach zdrowotnych (5%) oraz ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych (techniki życiowe) (9%).

Trzecim pod względem wielkości jest ryzyko operacyjne, które stanowi ok. 12% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności.

Czwartym pod względem wielkości jest ryzyko rynkowe, stanowiące 11% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności. Największe ryzyka wchodzące w jego skład stanowią: ryzyko stopy procentowej (stanowiące 76% wartości ogółu ryzyk rynkowych), ryzyko cen akcji (9%), ryzyko spreadu kredytowego (7%), ryzyko nieruchomości (5%) oraz ryzyko walutowe (3%).

Zmiany w powyższych ryzykach zaprezentowane są na rysunku 15. Najistotniejsza zmiana w stosunku do 2021 roku wystąpiła w zakresie ryzyka rynkowego, głównie wskutek wzrostu wymogu ryzyka stopy procentowej na skutek większych szoków nominalnych, co było z kolei efektem wzrostu stóp procentowych.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka.

RYZYKA INDYWIDUALNE ZIDENTYFIKOWANE PRZEZ SPÓŁKĘ

Istotnymi ryzykami indywidualnymi, zidentyfikowanymi przez Spółkę w ramach procesu ORSA przeprowadzonego w 2022 roku są:

- ryzyko zwiększenia szkodowości związanej pośrednio z COVID-19 (następstwo ograniczonego dostępu do diagnostyki w czasie pandemii),
- ryzyko wyższych kosztów administracyjnych,
- ryzyko stopy procentowej.

INNE OBSZARY RYZYKA ZIDENTYFIKOWANE PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA PLANU BIZNESOWEGO

Inne obszary ryzyka, uzupełniające profil ryzyka obejmują:

- silne, popandemiczne odbicie PKB było kontynuowane w I kwartale 2022 roku – wzrost PKB wyniósł ponad 8,5% rdr. Jednak II kwartał 2022 roku przyniósł już zahamowanie gospodarki (spadek o 2,3% kwartał do kwartału). Pogarszające się odczyty nastrojów gospodarczych w Polsce i na świecie, wojna w Ukrainie, pogarszająca się sytuacja ekonomiczna w Chinach wskazują na dalsze ryzyko spowolnienia gospodarczego w 2023 roku, co może negatywnie wpłynąć na popyt na produkty

ubezpieczeniowe ze strony gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw,

- ubezpieczenia grupowe, będące głównym źródłem zysku Spółki, znajdują się pod presją cenową ze względu na nasilającą się konkurencję, zaostrzoną przez interwencje regulacyjne na rynku UL, skłaniającą uczestników tego rynku do skoncentrowania się na produktach ochronnych. W 2022 roku obserwujemy ograniczenie negatywnego wpływu na wyniki z tytułu zachorowań na COVID – poziomy śmiertelności jeszcze tylko na początku roku były nieco podwyższone, a od drugiego kwartału wróciły do wartości znormalizowanych,
- inflacja, napędzana silnymi wzrostami cen energii osiągnęła wieloletnie maksimum wychodząc znacznie poza dopuszczalny przez bank centralny przedział wahań. Jednak w horyzoncie planu biznesowego presja inflacyjna stopniowo ma się zmniejszać. NBP w odpowiedzi na rosnące napięcie cenowe znacząco podniósł stopy procentowe, krzywa rentowności również mocno wzrosła w 2022 roku,
- proces zastąpienia wskaźnika WIBOR, zgodnie z założeniami Mapy Drogowej Narodowej Grupy Roboczej ma zakończyć się w 2025 roku.

KONCENTRACJA RYZYKA

Koncentracja ryzyka w Spółce występuje w poniżej wymienionych obszarach:

- ryzyko aktuarialne – w portfelu ubezpieczeń grupowych występuje koncentracja geograficzna pojedynczych ryzyk, wskutek czego Spółka jest narażona na ryzyko zdarzeń katastroficznych,
- ryzyko kredytowe – wynikające z działalności lokacyjnej (koncentracja podmiotowa, branżowa, geograficzna posiadanych lokat).

Ryzyka te są odpowiednio zarządzane przez Spółkę poprzez ochronę reasekuracyjną zdarzeń typu katastroficznego, dywersyfikację, system limitów, jak również zostały odzwierciedlone w kalkulacji wymogu kapitałowego.

Ponadto koncentracja ryzyka operacyjnego (ryzyko outsourcingu) występuje w przypadku zlecenia więcej niż jednej usługi do jednego Dostawcy, z którym podpisano umowę uznaną za istotną. Wymienione ryzyko jest ograniczane poprzez dodatkowe mechanizmy przewidziane w zasadach akceptacji umów outsourcingowych zdefiniowanych w regulacji wewnętrznej Spółki.

Poza wyżej wymienionymi, w analizowanym okresie, nie występowała w Spółce koncentracja ryzyka.

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO

Spółka przeprowadza testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych. Analizie podlegają możliwe do zajścia zdarzenia, które, biorąc pod uwagę profil ryzyka Spółki, mogłyby spowodować spadek jej środków własnych do poziomu

minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

Przeprowadzone testy warunków skrajnych opierają się na następujących założeniach:

- zachodzące zdarzenia są realne i oparte o historyczne obserwacje (bazują na wydarzeniach, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich ok. 10 lat, w horyzoncie jednego roku) w przypadku ryzyka rynkowego i kredytowego oraz na możliwych fluktuacjach portfela ubezpieczeniowego obserwowanych w przeszłości, jak i potencjalnych niekorzystnych wydarzeniach w portfelu), zatem prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest nie większe niż 10%. Z analizy usunięto zdarzenia ekstremalne na rynkach finansowych dotyczące początku pandemii COVID-19 z wiosny 2020 roku jako zachodzące rzadziej niż raz na dziesięć lat,
- dobór zdarzeń oparty jest na profilu ryzyka Spółki, tj. obecnej strukturze portfela ubezpieczeń i portfela lokat,
- badaniu podlegają tylko zdarzenia istotne z punktu widzenia pozycji kapitałowej S2, tzn. mogące skutkować zmianą środków własnych wyznaczanych zgodnie z metodologią wyceny współczynnika wypłacalności S2,
- analiza uwzględnia łączący wpływ efektów podatkowych, będący skutkiem odpowiednich korekt na rezerwie z tytułu odroczonego podatku po ewentualnym wystąpieniu straty,
- w analizie stosowany jest mechanizm agregacji strat (ze względu na możliwą rozłączność oraz rozbieżność w czasie analizowanych zdarzeń) wzorowany na mechanizmie stosowanym w formule standardowej.

W przeprowadzonych analizach wrażliwości Spółka uznała za istotne poniższe zdarzenia/ryzyka, dla których przyjęła następujące założenia:

Ryzyko Rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Założono równoległy wzrost krzywej dochodowości o 600 pb. Zdarzenie takie miało miejsce w drugiej połowie 2021 i pierwszej połowie 2022 roku, kiedy to rentowności stóp długoterminowych wzrosły właśnie o taki rząd wielkości.

Ryzyko cen akcji

Założono spadki cen akcji o 30%.

Ryzyko cen nieruchomości

Założono 25% spadek cen nieruchomości.

Ryzyko spreadu kredytowego

Ryzyko zostało oszacowane na bazie fluktuacji wielkości spreadu kredytowego dla danego ratingu, w ciągu ostatnich sześciu lat. Założono, że realny poziom straty rocznej z tytułu powiększenia

się spreadów jest równy połowie wymogu kapitałowego z tego tytułu.

Ryzyko walutowe

Założono 25% wzrost kursów walut obcych (osłabienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut, dla których pozycja walutowa Spółki jest pozycją krótką (przewaga pasywów nad aktywami) oraz 25% spadek kursów walut obcych (umocnienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut, dla których pozycja walutowa jest pozycją długą (przewaga aktywów nad pasywami).

Ryzyko koncentracji

Przeanalizowano istotne pozycje w koncentracjach w poszczególnych spółkach i założono niewypłacalność największej ekspozycji bez ratingu, niebędącej bankiem. Ryzyko bankructwa banku przyjęto na bardzo niskim poziomie.

Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń życiowych

Założono scenariusz polegający na spadku kapitału ekonomicznego ze względu na wzrost śmiertelności z tytułu COVID-19.

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych

Założono wzrost najlepszego oszacowania rezerw w ubezpieczeniach grupowych, na skutek wzrostu szkodowości. Historycznie szkodowość ta charakteryzuje się zmiennością mogącą doprowadzić do określonego skoku rezerwy w górę.

Poza ww. ryzykami Spółka nie uznaje za istotne innych ryzyk, które podlegałyby analizie wrażliwości.

W tabeli 6 zaprezentowano wyniki testów przeprowadzonych w 2022 roku (na podstawie stanu wypłacalności Spółki na koniec 2021 roku).

Tabela 6. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH	WARTOŚĆ EFEKTU SZOKU	RELACJA SZOKU DO ŚRODKÓW WŁASNYCH
Ryzyko rynkowe	110 529	22%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń życiowych	22 004	4%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych	15 141	3%
Strata łączna	123 083	25%
Kapitałowy wymóg wypłacalności	247 566	
Strata łączna jako % kapitałowego wymogu wypłacalności	50%	

Odwrotne testy warunków skrajnych polegają na badaniu jak duże musi być dane zdarzenie/ryzyko, aby współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec

2021 roku spadł o 50%, czyli aby skonsumował całą wymaganą przez Spółkę nadwyżkę kapitałową.

W tabeli 7 przedstawiono wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych dla ryzyk, dla których istnieje realny scenariusz ich realizacji.

Tabela 7. Wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych

TESTY ODWROTNYCH WARUNKÓW SKRAJNYCH (SKUTKUJĄCE REDUKCJĄ KAPITAŁU RZĘDU 30% SCR) MOŻLIWE DO ZAJŚCIA, BIORĄC POD UWAGĘ PROFIL RYZYKA SPÓŁKI	WARUNKI ZAJŚCIA DANEGO STRESU ODWROTNEGO
Ryzyko stopy procentowej	Wzrost stóp procentowych o 680 p.b.
Ryzyko spreadu kredytowego	Wzrost spreadów kredytowych o poziom 15,6 razy większy niż w formule standardowej
Ryzyko koncentracji	Jednoczesne bankructwo kilku emitentów, na których Spółka miała największą ekspozycję
Ryzyko zmiany rezerwy Best Estimate w ubezpieczeniach grupowych	Wzrost ilorazu świadczenia/przypisu o 34 pp.

Ze względu na fakt, że powyższe testy zostały sparametryzowane na podstawie obserwacji historycznej ewolucji rynków kapitałowych oraz otoczenia biznesowego Spółki z okresu ostatnich ok. 15 lat, uznano, iż łączna strata (nieprzekraczająca 50% kapitałowego wymogu wypłacalności) odpowiada wartości narażonej na ryzyko z prawdopodobieństwem nie większym niż 10% w horyzoncie jednego roku.

C.1. Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne to potencjalne negatywne odchylenie wartości zrealizowanej zobowiązań wynikających z portfela umów ubezpieczeniowych od ich wartości oczekiwanej.

Na ryzyko aktuarialne Spółki składa się ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami na życie oraz ryzyko związane z ubezpieczeniami zdrowotnymi.

W ramach ryzyka aktuarialnego można wyróżnić następujące jego rodzaje:

Rysunek 17. Rodzaje ryzyka aktuarialnego

W 2022 roku największy wpływ na działalność Spółki miało ryzyko związane z ubezpieczeniami życiowymi, które stanowiło 40% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 44% w roku poprzednim).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka aktuarialnego.

RYZYKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI NA ŻYCIE

Ryzyko śmiertelności

Ryzyko śmiertelności generowane jest przez tę część portfela ubezpieczeniowego, gdzie wzrost współczynników śmiertelności prowadzi do konieczności podniesienia najlepszego oszacowania. W szczególności w Spółce są to ubezpieczenia grupowe (umowy na życie), portfel klasycznych umów na życie, jak i indywidualne UFK ze składką regularną.

Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności

Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności generowane jest przez tę część portfela ubezpieczeniowego, gdzie wzrost współczynników zachorowalności prowadzi do konieczności podniesienia najlepszego oszacowania.

W Spółce ryzyko to jest generowane głównie przez indywidualne ubezpieczenia na życie i dożycie, które oprócz umowy głównej mają szereg umów dodatkowych o charakterze wypadkowym i chorobowym.

Ryzyko rezygnacji z umów

Ryzyko związane z rezygnacjami z umów generowane jest przez tę część portfela, gdzie wzrost lub spadek współczynników rezygnacji z umów prowadzi do konieczności podniesienia najlepszego oszacowania. Największa część ryzyka rezygnacji pochodzi z portfela umów, w których ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, gdzie rezygnacja ubezpieczonego z umowy oznacza utratę potencjalnych zysków w przyszłości. Drugim istotnym źródłem ryzyka są długoterminowe umowy na życie i dożycie.

Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów

Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów generowane jest przez tę część portfela, gdzie wzrost zakładanych kosztów prowadzi do konieczności podwyższenia najlepszego oszacowania. Ryzyko występuje przede wszystkim w przypadku umów długoterminowych, gdzie zmiana kosztów w stosunku do uprzednio zakładanych wpływa na rentowność produktu w długim okresie. W Spółce są to głównie umowy, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, długoterminowe ubezpieczenia na życie oraz długoterminowe ubezpieczenia na życie i dożycie.

Ryzyko katastroficzne

Ryzyko katastroficzne generowane jest przez portfel, gdzie ryzykiem głównym umowy jest ubezpieczenie na życie.

W Spółce głównym źródłem tego ryzyka są ubezpieczenia grupowe, generujące największe sumy na ryzyku zgonów w portfelu. Ryzyko w istotnej części wynika również z ubezpieczeń indywidualnych ochronnych.

Ryzyko długowieczności

Ryzyko długowieczności generowane jest przez tę część portfela ubezpieczeniowego, gdzie spadek współczynników śmiertelności prowadzi do konieczności podniesienia najlepszego oszacowania.

W szczególności w Spółce dotyczy to wypłacanych rent, niemniej ich liczba oraz wartość jest niematerialna.

RYZYKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI ZDROWOTNYMI

Drugim najważniejszym ryzykiem w działalności Spółki jest ryzyko związane z ubezpieczeniami zdrowotnymi, które stanowiło 37% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 33% w roku poprzednim).

Moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych obejmuje podmoduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (ryzyko składki rezerw, ryzyko rezygnacji z umów), podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych oraz podmoduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (ryzyka analogiczne jak w module ryzyka związanego z ubezpieczeniami na życie, z wyjątkiem ryzyka katastroficznego).

Ryzyko składki i rezerw

Źródłem tego typu ryzyka są umowy dodatkowe do ubezpieczeń grupowych o charakterze zdrowotnym lub wypadkowym, modelowane przy pomocy technik aktuarialnych wykorzystywanych w ubezpieczeniach majątkowych.

Ryzyko rezygnacji z umów

Ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze zmian w poziomie, zmian trendu lub zmian zmienności wskaźników rezygnacji z umów oraz wygasania polis.

Ryzyko katastroficzne

Największą składową ryzyka katastroficznego jest ryzyko wypadków masowych.

Ryzyka aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

Najważniejszym źródłem tych ryzyk są umowy dodatkowe do indywidualnych ubezpieczeń na życie.

METODY POMIARU RYZYKA AKTUARIALNEGO

W zakresie pomiaru ryzyka aktuarialnego Spółka używa następujących narzędzi:

- kalkulacja najlepszego oszacowania rezerw, marginesu ryzyka oraz wymogów kapitałowych,
- przeprowadzenie testów adekwatności rezerw,
- kalkulacja i analiza MCEV w porównaniu do najlepszego oszacowania,
- przeprowadzenie pozostałych analiz zyskowności (IRR, wpływ na rachunek techniczny),
- kalkulacja limitów sum na ryzyku i poziomu ich wykorzystania,
- ustalenie kryteriów doboru reasekuratorów.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

Spółka stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego:

- ustanowienie limitów sum na ryzyku i podbudżetów ryzyka,
- odpowiednie kształtowanie warunków ubezpieczenia i taryfikacji,
- programy reasekuracyjne na duże sumy na ryzyko.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą kontroli limitów i ich okresowego raportowania na Komitet Ryzyka.

Ponadto, kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować czy kwota wymogu kapitałowego na główne kategorie ryzyk nie przekracza z góry

zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2022 roku metody pomiaru ryzyka aktuarialnego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe oznacza ryzyko potencjalnego, niekorzystnego odchylenia od oczekiwanej ekonomicznej wartości aktywów oraz pasywów, wynikającego z fluktuacji cen rynkowych oraz niedoskonałego dopasowania aktywów do pasywów.

W ramach ryzyka rynkowego można wyróżnić następujące ryzyka:

Rysunek 18. Rodzaje ryzyka rynkowego

Na dzień 31 grudnia 2022 roku ryzyko rynkowe stanowiło 11% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 11% w roku poprzednim).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka rynkowego.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest generowane przez niedopasowanie struktury wrażliwości na poziom rynkowych stóp procentowych aktywów i zobowiązań, w szczególności:

- niedopasowanie inwestycji służących zabezpieczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do ich profilu,
- inwestycje środków własnych na pokrycie wymogów kapitałowych.

W przypadku rezerw matematycznych polityka inwestycyjna dąży do możliwie niskiego niedopasowania struktury aktywów do struktury zobowiązań z punktu widzenia stóp procentowych, przy jednoczesnym osiągnięciu względnie wysokiej rentowności portfela aktywów. Ryzyko w tej części portfela wynika z:

- długoterminowych gwarancji stóp procentowych, w tym gwarancji stóp w odniesieniu do przyszłych składek,

- oferowanego ubezpieczonym udziału w zysku z tytułu dochodów z lokat w przypadku osiągnięcia stóp zwrotu przekraczających poziom gwarantowany.

Polityka inwestycyjna określa łączny limit ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, biorąc pod uwagę powyższą specyfikę zobowiązań ubezpieczeniowych i możliwe niedopasowanie w zakresie aktywów a także wartość nadwyżki portfela lokat nad wartością zobowiązań.

Ryzyko cen akcji

Ryzyko cen akcji generowane jest tylko przez udział środków własnych Spółki w aktywach ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Nie jest intencją Spółki aktywne inwestowanie na rynkach akcji na własny rachunek.

Ryzyko spreadu kredytowego

Strategia inwestycyjna Spółki dopuszcza zaangażowanie w obligacje korporacyjne i inne instrumenty obciążone ryzykiem spreadu kredytowego, zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach zagranicznych. Limity inwestycyjne uzależnione są od rodzaju instrumentów, emitentów i ich jakości kredytowej określonej przez ratingi zewnętrzne oraz własnej oceny ich sytuacji finansowej.

W większości są to instrumenty bezpieczne, takie jak listy zastawne, czy obligacje dużych przedsiębiorstw i instytucji finansowych posiadających oceny ratingowe na poziomie inwestycyjnym. W niewielkiej części są to obligacje podmiotów z niższym ratingiem lub nieposiadających ratingu zewnętrznego, przy czym w tym ostatnim przypadku Spółka stosuje własną procedurę oceny jakości kredytowej emitentów. Dodatkowo, w przypadku inwestycji zagranicznych na rynkach wschodzących Spółka monitoruje sytuację gospodarczą poszczególnych krajów.

Ryzyko walutowe

Pasywne podejście do ryzyka kursów walut powoduje relatywnie niski wymóg kapitałowy, który wynika z niskiej wartości pozycji walutowej. Jej źródłem są głównie inwestycje na rynkach zagranicznych. Zgodnie z polityką inwestycyjną, pozycja walutowa jest na bieżąco zabezpieczana za pomocą instrumentów pochodnych.

Ryzyko cen nieruchomości

Spółka nie inwestuje w nieruchomości w ramach działalności lokacyjnej. Ryzyko nieruchomości wynika z umów leasingu nieruchomości rozpoznanych zgodnie z MSSF 16.

Ryzyko koncentracji aktywów

Wysokość koncentracji i dywersyfikacji aktywów utrzymywana jest na bezpiecznym poziomie, co jest osiągnięte m.in. poprzez limity koncentracji, zależne od rodzaju instrumentu, emitenta i ratingu grupy emitenta. Spółka nie posiada pozycji generujących nadmierną koncentrację w portfelu inwestycyjnym z tytułu ryzyka rynkowego. Niewielka koncentracja skutkująca niezerowym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka koncentracji wynika z ekspozycji na dwie grupy bankowe, przekraczającej próg stosowany w module ryzyka koncentracji.

Limity inwestycyjne dotyczące poziomu koncentracji są weryfikowane na poziomie zawierania transakcji i mają za zadanie ograniczenie występowania tego rodzaju ryzyka i generowanego przez nie wymogu kapitałowego.

W przypadku emitentów zagranicznych stosowane są bardziej restrykcyjne niż dla podmiotów polskich limity koncentracji, a także limity na łączną ekspozycję w poszczególnych krajach. Dzięki temu portfel inwestycji zagranicznych jest również zdywersyfikowany geograficznie.

METODY POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO

W zakresie pomiaru ryzyka rynkowego Spółka używa następujących narzędzi:

- kalkulacja VAR dla monitorowania całościowego ryzyka rynkowego,
- kalkulacja BPV oraz duracja dla monitorowania ryzyka stopy procentowej,
- analiza scenariuszy ryzyk oraz testy warunków skrajnych.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 8 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka rynkowego:

Tabela 8. Techniki ograniczania ryzyka rynkowego

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko stopy procentowej	Limity BPV ograniczające poziom duracja portfela aktywów, a co za tym idzie wymóg kapitałowy na to ryzyko, , zawieranie terminowych transakcji na stopę procentową
Ryzyko cen akcji	Limit kwotowy na akcje, limity koncentracyjne na portfelu akcji
Ryzyko cen nieruchomości	Limit kwotowy, niewielka ekspozycja, głównie nieruchomości na użytek własny
Ryzyko spreadu kredytowego	Limit na łączną strukturę ratingową portfela, limit na wartość ryzyka spreadu, limit na korporacyjne papiery dłużne
Ryzyko walutowe	Polityka domkniętej pozycji walutowej; zabezpieczanie otwartych pozycji transakcjami FX forward na bieżąco
Ryzyko koncentracji aktywów	Limity na koncentrację w grupach kredytowych w zależności od ratingu

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, jak i w narzędziach własnych oraz ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ponadto, kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko rynkowe, nie przekracza z góry danego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2022 roku metody pomiaru ryzyka rynkowego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Spółce odbywa się przy realizacji polityki ostrożnego inwestora.

Lokowanie środków odbywa się w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko można właściwie określić, mierzyć i monitorować. Proces inwestycyjny podlega regulacjom wewnętrznym zapewniającym odpowiedni pomiar ryzyka i jego monitorowanie. Miary ryzyka podlegają limitom celem osiągnięcia jak największego stopnia bezpieczeństwa, przy jednoczesnym dążeniu do jak najwyższej rentowności lokat.

Struktura portfela papierów i instrumentów dłużnych uwzględnia strukturę zobowiązań ubezpieczeniowych, z uwzględnieniem dopuszczalnego odchylenia w zakresie ryzyka stóp procentowych. Instrumenty obciążone ryzykiem kredytowym podlegają indywidualnej ocenie tego ryzyka.

Inwestycje w akcje prowadzone są w ramach portfeli ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, tylko na wybranych rynkach i w instrumenty spełniające określone kryteria, w szczególności płynności.

Spółka nie inwestuje w nieruchomości a jej polityka inwestycyjna zakłada zamkniętą pozycję walutową, czyli możliwie pełne dopasowanie struktury walutowej aktywów do struktury walutowej zobowiązań, w ramach dopuszczalnego limitu na niedopasowanie walutowe.

Spółka w ramach polityki inwestycyjnej może wykorzystywać instrumenty pochodne do zabezpieczania ryzyk rynkowych wynikających z portfela aktywów oraz zobowiązań, w tym z umów ubezpieczenia, jak również celem efektywnego zarządzania portfelem.

Sposób w jaki główne elementy strategii inwestycji kapitałowych są spójne z profilem i terminami zapadalności zobowiązań

W przypadku aktywów stanowiących pokrycie rezerw ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający ryzyko rynkowe aktywów jest w pełni kompensowane przez odpowiednią zmianę wartości rezerw. Ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe mają charakter bezterminowy, a więc wycena oraz profil zobowiązań wynikają z wyceny i profilu aktywów. Strategie inwestycyjne poszczególnych funduszy są zgodne z zapisami Ogólnych Warunków Ubezpieczenia produktów, w którym te fundusze występują, a ich przestrzeganie gwarantuje zgodność z OWU, a zatem i z określonym nimi profilem zobowiązań.

W zakresie lokat stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych innych niż rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, polityka inwestycyjna ma generalnie charakter pasywny, uwzględniający profil zobowiązań.

W zakresie produktów długoterminowych, aktywa inwestycyjne mają za zadanie wypracowywać stopę zwrotu odpowiedniej wysokości i stabilną w długim terminie. W tym celu inwestycje dokonywane są głównie w papiery dłużne długoterminowe stało-procentowe. Klasyfikacja księgową tych papierów zapewnia ich stabilną wycenę. Istotną część zobowiązań dotyczy produktów z gwarantowaną stopą zwrotu i udziałem w zyskach. W przypadku grup produktów lub polis o istotnie różniących się wartościach stóp gwarantowanych wydziela się odrębne portfele aktywów o różnych stopach zwrotu. Dzięki stało-procentowemu charakterowi i odpowiedniej klasyfikacji księgowej możliwe jest uzyskiwanie stabilnych i odpowiednio

wysokich stóp zwrotu przez znaczną część czasu trwania tych zobowiązań. Wydzielenie odrębnych portfeli dla produktów starszych z wysokimi stopami gwarantowanymi i młodszych z niższymi stopami gwarantowanymi pozwala na zachowanie wyższych stóp zwrotu w starszych portfelach, nawet w sytuacji gdyby bieżące rynkowe rentowności obligacji były niższe. Z uwagi na ograniczony zakres dostępnych na rynku obligacji stało-procentowych portfel aktywów nie jest w stanie dokładnie odzwierciedlać terminów zapadalności zobowiązań ubezpieczeniowych, a co za tym idzie konieczne bywają reinwestycje aktywów w momentach gdy bieżące rentowności rynkowe są niższe od stóp gwarantowanych. Tym samym istnieje ryzyko, że osiągnięte stopy zwrotu będą niższe od stóp gwarantowanych, skutkując brakiem udziału w zyskach.

W zakresie produktów ubezpieczeniowych krótkoterminowych dochody z lokat nie mają przełożenia na kwoty wypłacane ubezpieczonym, gdyż takie produkty nie mają elementu oszczędnościowo-inwestycyjnego. Dlatego w tym zakresie portfel lokat zainwestowany jest łącznie z nadwyżką aktywów ponad rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, dopuszczając istotnie różny ich profil zapadalności i ryzyka stóp procentowych względem profilu zobowiązań.

C.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i dłużników, na które narażona jest Spółka.

Ryzyko kredytowe obejmuje następujące ryzyka:

- ryzyko spreadu kredytowego,
- ryzyko koncentracji aktywów,
- ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

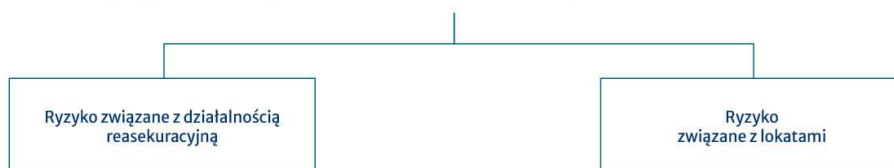
i może być wyróżnione w ramach poszczególnych obszarów działalności Spółki (działalność inwestycyjna, działalność reasekuracyjna).

Ryzyko spreadu kredytowego i ryzyko koncentracji aktywów opisane zostały w punkcie C.2 niniejszego Sprawozdania.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oznacza możliwość poniesienia straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej.

Na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta Spółki składają się następujące rodzaje ryzyk:

Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta

Rysunek 19. Rodzaje ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Na dzień 31 grudnia 2022 roku ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta stanowiło ok. 0,3% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 0,4% w roku poprzednim).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną identyfikowane jest poprzez cokwartałne zestawienia struktury ratingowej wszystkich reasekuratorów oraz badanie największych ekspozycji u pojedynczego reasekuratora.

Ryzyko związane z lokatami

Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta związane z lokatami ograniczane jest na równi z ryzykiem spreadu i koncentracji i w szczególności podlega tym samym limitom.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

W odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z lokatami polityka ostrożnego inwestora ujmuje je łącznie z ryzykiem rynkowym. Ekspozycje są odpowiednio oceniane i kontrolowane, podlegają limitom zależnym od oceny ryzyka kredytowego, co ma zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa. Ponadto ekspozycje te podlegają wszelkim innym limitom i regulacjom związanym z wymaganiami polityki ostrożnego inwestora łącznie z ryzykiem rynkowym, takim jak uwzględnienie struktury terminowej i walutowej (wynikającej ze struktury zobowiązań ubezpieczeniowych), poziomu płynności, dostępności, czy rozproszenia, w tym geograficznego. Spółka nie używa instrumentów pochodnych opartych o ryzyko kredytowe.

Inwestycje służące zabezpieczeniu produktów długoterminowych ze stopą gwarantowaną mają bezpieczny profil ryzyka kredytowego, aby zminimalizować potencjalne zaburzenia stóp zwrotu, w szczególności do wyznaczania udziału w zyskach. W większości są to obligacje skarbowe i gwarantowane przez Skarb Państwa, a pozostała część to papiery dłużne jednostek samorządu terytorialnego lub podmiotów korporacyjnych o wysokiej jakości kredytowej.

Koncentracja ryzyka kredytowego Spółki jest nieznaczna, najistotniejszym jej elementem jest ekspozycja na dwie grupy bankowe, o czym mowa w części C.2. niniejszego Sprawozdania.

METODY POMIARU RYZYKA KREDYTOWEGO

Podstawową miarą ryzyka stosowaną w analizowaniu całościowego ryzyka kredytowego jest VAR. Pomocniczo stosuje się również CVAR, kontrolujący limity grupowe, celem ograniczenia ryzyka zagregowanego na poziomie Grupy Talanx.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 9 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

Tabela 9. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko reasekuratora	Dobór reasekuratorów pod kątem ich sytuacji finansowej oraz ratingu
Ryzyko lokat	Limity na strukturę ratingową lokat oraz na koncentrację w pojedynczą grupę kredytową

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, w narzędziach własnych oraz ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ponadto, kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta, nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie okresu sprawozdawczego metody pomiaru ryzyka kredytowego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.4. Ryzyko płynności

Spółka posiada odpowiednią pulę środków i instrumentów płynnych na zapewnienie bieżących potrzeb płynnościowych. Tym samym ryzyko płynności nie jest identyfikowane jako

istotne, ani nie występują koncentracje tego ryzyka. W tym zakresie nie nastąpiły zmiany w okresie sprawozdawczym.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

W zakresie ryzyka płynności zasada ostrożnego inwestora sprowadza się do określenia płynności poszczególnych instrumentów i monitorowaniu poziomu instrumentów uznanych za płynne. Bieżące monitorowanie płynności odbywa się dwubiegunowo poprzez:

- monitorowanie miesięczne limitu na papiery płynne w portfelu własnym oraz w portfelach UFK,
- monitorowanie kwartalne współczynnika płynności bieżącej.

W zarządzaniu poziomem płynności Spółka nie stosuje podziału na instrumenty notowane na rynkach regulowanych, nieregulowanych bądź nienotowane, lecz ocenia płynność poszczególnych instrumentów niezależnie, na podstawie dostępności potencjalnych kontrahentów i potencjalnych wolumenów obrotu. W szczególności instrumenty notowane na rynkach regulowanych mogą cechować się niską płynnością, zaś instrumenty nienotowane mogą być łatwo zbywalne na rynku międzybankowym.

Dodatkowo Spółka corocznie przeprowadza płynnościową analizę przepływów pieniężnych. Jej wyniki na koniec okresu sprawozdawczego, podobnie jak poprzedniego wskazują, że liczba papierów charakteryzujących się niższą płynnością, wynikająca z obecnych limitów, jest na bezpiecznym poziomie niestanowiącym zagrożenia dla płynności Spółki.

Posiadanie znacznego portfela obligacji skarbowych i dostępu do rynku międzybankowego zapewnia szybki dostęp do płynności w razie zwiększonych potrzeb, poprzez możliwość

natychmiastowej sprzedaży obligacji lub zawarcia transakcji warunkowej sprzedaży z przyrzeczeniem odkupu.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka polega na analizie odpowiednich raportów prezentowanych na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

W trakcie okresu sprawozdawczego metody pomiaru ryzyka płynności oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka płynności.

Oczekiwane zyski z przyszłych składek

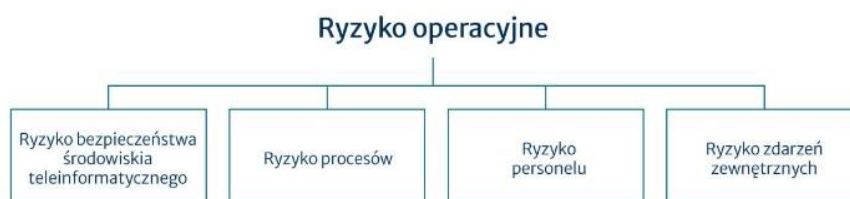
Oczekiwane zyski z przyszłych składek rozumiane są jako różnica pomiędzy najlepszym oszacowaniem obliczonym zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 a najlepszym oszacowaniem obliczonym przy założeniu, że składki związane z obecnymi umowami ubezpieczeń i umowami reasekuracji, które mają być uzyskane w przyszłości, nie są uzyskiwane z jakiegokolwiek innego powodu niż wystąpienie ubezpieczonego zdarzenia, niezależnie od obowiązujących lub umownych praw ubezpieczającego do zakończenia polisy.

Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 333 321 tys. PLN.

Na podstawie analiz opisanych w rozdziale C.4 Spółka w 2022 roku nie identyfikowała ryzyka płynności jako ryzyka istotnego.

C.5. Ryzyko operacyjne

Przez ryzyko operacyjne Spółka rozumie możliwość poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, działań personelu, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Rysunek 20. Rodzaje ryzyka operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2022 roku ryzyko operacyjne stanowiło 12% kapitałowego wymogu wypłacalności (tak jak w roku poprzednim).

Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego

Identyfikacja ryzyka bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego polega na wykrywaniu zagrożeń (błędy, awarie systemów, brak zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, przerwy w ciągłości działania zarówno na

etapie tworzenia, implementacji, jak i bieżącego funkcjonowania), które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki w wyniku jego naruszenia.

Ryzyko procesów

Identyfikacja ryzyka procesów polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- niewłaściwej organizacji procesów,

- niewłaściwego podziału zadań i kompetencji lub braku takiego podziału,
- braku odpowiednich zasobów do realizacji zdefiniowanych procesów.

Ryzyko personelu

Identyfikacja ryzyka personelu polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- niedostępności lub braku odpowiednich kwalifikacji pracowników,
- niezamierzonych lub celowych działań pracowników na szkodę Spółki (np. nieprzestrzeganie standardów etycznych, oszustwa i błędy personelu),
- nadmiernej fluktuacji kadr, nadmiernej absencji pracowników, zmęczenia związanego z długotrwałym niewykorzystaniem urlopu wypoczynkowego.

Ryzyko zdarzeń zewnętrznych

Identyfikacja ryzyka zdarzeń zewnętrznych polega na wykrywaniu zagrożeń o charakterze zewnętrznym, które mogą mieć niekorzystny wpływ na efektywne, bezpieczne i prawidłowe funkcjonowanie Spółki oraz na poziom jej majątku m.in. w wyniku:

- braku możliwości prowadzenia działalności lub zakłócenia działalności przez Spółkę w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych (np. trzęsienia ziemi, pożary, powodzie, akty terroru), braku dostępu do siedziby lub mediów,
- nienależytego wykonywania przez podmiot zewnętrzny outsourcowanych czynności i funkcji,
- zmian w prawie, innych regulacjach zewnętrznych i orzecznictwie oraz błędnego ukształtowania stosunków prawnych czy też niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej,
- celowego działania osób trzecich polegających m.in. na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

W zakresie pomiaru/oceny wszystkich rodzajów ryzyka operacyjnego wykorzystywane są metody eksperckie ilościowe i jakościowe:

- metoda ilościowa jest oparta na danych/ wartościach liczbowych prawdopodobieństwa i wpływu ryzyka na wynik i kapitały Spółki; dokonywana ocena wpływu uwzględnia istniejące mechanizmy kontrolne,
- metoda jakościowa to metoda ekspercka oceny prawdopodobieństwa oraz wpływu ryzyka na Spółkę wg ustalonej skali oceny.

Przy dokonywaniu oceny jakościowej wpływu ryzyka brane są pod uwagę m.in. następujące kryteria:

- reputacja,
- aspekty prawne i regulacyjne,
- poufność,
- przewaga konkurencyjna.

Wyniki identyfikacji i pomiaru/oceny ryzyka operacyjnego są monitorowane i obserwowane w czasie oraz podlegają cyklicznemu raportowaniu do Komitetu Ryzyka, Zarządu Spółki oraz Komitetu Audytu.

Celem nadrzędnym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez:

- wbudowanie w procesy biznesowe odpowiednich mechanizmów i środków kontroli ograniczających ryzyko (system kontroli wewnętrznej),
- zapewnienie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych (m.in. rozbudowa i doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem, odpowiedni dobór kadr, optymalizacja procesów wewnętrznych),
- wdrażanie rozwiązań/standardów Grupy Talanx oraz najlepszych praktyk rynkowych,
- stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających ryzyko (m.in. systemowe kontrole dostępu i uprawnień, automatyzacja procesów, wprowadzenie nowych i lepszych sposobów przetwarzania transakcji elektronicznych, ochrona firmy przed cyberzagrożeniami, ochrona danych przed utratą, kradzieżą, zniszczeniem, bezprawną zmianą lub fałszerstwem),
- gromadzenie i analizę informacji o ryzyku operacyjnym w oparciu o:
 - bazę zdarzeń operacyjnych,
 - zdefiniowane kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) i ich monitoring,
 - ustrukturyzowany proces Risk Scan, którego celem jest w szczególności identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,
 - analizę scenariuszy – Spółka przygotowuje i analizuje scenariusze związane z wystąpieniem określonych zdarzeń zewnętrznych; Spółka nie przeprowadza testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka operacyjnego,
 - analizę rekomendacji audytowych,
 - ocenę ryzyka związanego z outsourcowaniem procesów i czynności,
 - wiedzę ekspercką,
 - analizę otoczenia Spółki,
- opracowanie Planu Ciągłości Działania w celu zabezpieczenia poprawnego funkcjonowania krytycznych dla Spółki procesów w kryzysie operacyjnym.

KONCENTRACJA RYZYKA OPERACYJNEGO

Spółka analizuje ryzyko koncentracji wynikające z outsourcingu. Zgodnie z Zasadami zawierania umów outsourcingowych, jeżeli z danym dostawcą obowiązuje co najmniej jedna umowa uznana za istotną, dla każdej kolejnej umowy outsourcingu z tym dostawcą wymagana jest zgoda Zarządu.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 10 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka operacyjnego.

Tabela 10. Techniki ograniczania ryzyka operacyjnego

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Wbudowanie w bieżącą działalność operacyjną mechanizmów ograniczania i kontroli ryzyka m.in.	
Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego	<ul style="list-style-type: none"> zarządzanie uprawnieniami do systemów w ramach obowiązujących regulacji wewnętrznych, stosowanie zabezpieczeń infrastruktury technologicznej, zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informatycznego, wdrożenie kompleksowego programu uświadamiania z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego, tj. szkolenia e-learningowe oraz cykliczne kampanie informacyjne, wzmocnienie mechanizmów bezpieczeństwa teleinformatycznego.
Ryzyko procesów	<ul style="list-style-type: none"> wewnętrzne regulaminy i instrukcje oraz procedury postępowania, zdefiniowanie w regulaminach organizacyjnych podziału kompetencji i odpowiedzialności, kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności przebiegu procesów, odpowiednia polityka kadrowa, automatyzacja procesów.
Ryzyko personelu	<ul style="list-style-type: none"> odpowiednia polityka rekrutacji, jasne przypisanie pracownikom ustalonych zadań i celów, proces oceny pracowników, system szkoleń, kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności.
Ryzyko zdarzeń zewnętrznych	<ul style="list-style-type: none"> zarządzanie incydentami bezpieczeństwa, opracowanie i testowanie planów ciągłości działania i planów odtworzenia awaryjnego, zabezpieczenie systemów krytycznych, stosowanie mechanizmów przeciwdziałania wyłudzeniom ubezpieczeniowym, określenie zasad wyboru dostawców i oceny ryzyka dla outsourcingowanych czynności, monitoring zmian prawnych i orzecznictwa.

Dla ryzyka operacyjnego monitorowanie skuteczności technik jego ograniczania odbywa się m.in. za pomocą:

- monitoringu kluczowych wskaźników ryzyka,
- monitoringu poziomu zidentyfikowanych zdarzeń operacyjnych oraz ich analizy,
- monitoringu zakresu i skali incydentów bezpieczeństwa,
- testów w obszarze zarządzania ciągłością działania,
- monitoringu ryzyka związanego z outsourcingiem w trakcie trwania umowy,

oraz raportowania wniosków z zastosowania powyższych technik na Komitet Ryzyka.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Poniżej scharakteryzowano pozostałe kategorie ryzyka:

Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne jest związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Biorąc pod uwagę funkcjonujący w Spółce system zarządzania oraz redukcję ryzyka poprzez proces monitorowania realizacji przyjętej strategii, Spółka nie rozpoznaje tego ryzyka jako istotne.

Ponadto w celu ograniczenia ryzyka strategicznego Spółka stosuje m.in. następujące metody:

- efektywny system informacji zarządczej,
- okresową kontrolę projektów strategicznych przez Zarząd Spółki,

- dokumentowanie podjętych decyzji,
- okresową kontrolę realizacji strategii przez Radę Nadzorczą.

W 2022 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka strategicznego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka strategicznego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka strategicznego.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiowane jest w Spółce jako nieosiągnięcie założonych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe obejmuje ryzyko konkurencji.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym.

Zarządzanie ryzykiem biznesowym polega na identyfikacji, analizie i monitorowaniu czynników, które mogą znacząco wpłynąć na sytuację finansową Spółki poprzez zmianę wysokości przychodów lub kosztów Spółki.

Monitoring ryzyka biznesowego odbywa się poprzez analizę przyczyn odchyłań od założeń planistycznych dla wybranych pozycji rachunku wyników.

Spółka ogranicza ryzyko biznesowe poprzez prowadzenie analiz otoczenia biznesowego, w tym działań konkurencji.

W 2022 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka biznesowego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka biznesowego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka biznesowego.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest związane z negatywnym odbiorem wizerunku Spółki przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, regulatorów, organ nadzoru oraz opinię publiczną. Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Spółki oraz ograniczanie prawdopodobieństwa wystąpienia i wysokości straty reputacji.

Spółka ogranicza ryzyko reputacji poprzez ochronę marki i reputacji Spółki, która obejmuje w szczególności następujące działania:

- zapobiegawcze, służące ograniczeniu występowania zdarzeń skutkujących utratą reputacji poprzez systemowe wbudowanie odpowiednich mechanizmów i zasad postępowania w funkcjonujące w Spółce procesy. Zasady te są określone w odpowiednich regulacjach wewnętrznych,
- łagodzące lub minimalizujące niekorzystny wpływ negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych poprzez:
 - realizowanie komunikacyjnych działań ostonowych,
 - monitorowanie mediów: telewizji, radia, prasy, Internetu pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych i dystrybucja informacji w tym zakresie,
 - analizowanie i ocena skutków zdarzeń wizerunkowych,
 - podejmowanie działań minimalizujących negatywne skutki zdarzeń wizerunkowych we współpracy z zewnętrzną agencją PR.

W trakcie 2022 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka reputacji.

W ramach zarządzania ciągłością działania zostały wyłonione procesy krytyczne, których przerwanie może grozić poważnymi konsekwencjami finansowymi i wizerunkowymi. Dla tych procesów został opracowany Plan Ciągłości Działania umożliwiający ich kontynuację w kryzysie operacyjnym.

Ryzyko reputacji jest trudno mierzalne i podlega ocenie jakościowej. Spółka nie identyfikuje wzrostu ekspozycji na ten rodzaj ryzyka.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka reputacji.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka reputacji.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Spółka wyróżnia również ryzyko modeli, ryzyko konkurencji, ryzyko zgodności (opisane w punkcie B.4 niniejszego Sprawozdania).

Najistotniejsze ryzyka nieuwzględniane w formule standardowej.

Do najistotniejszych ryzyk nieuwzględnianych w formule standardowej zaliczyć należy ryzyko kredytowe obligacji skarbowych – ryzyko wynikające z wrażliwości wartości obligacji skarbowych na zmiany w poziomie „spreadów” kredytowych w odniesieniu do struktury terminowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahań ich zmienności powiększone o potencjalną stratę wynikającą z ryzyka niewykonania zobowiązania przez Skarb Państwa. Ryzyko to jest istotne dla Spółki ze względu na fakt, że obligacje skarbowe stanowią proporcjonalnie największą część aktywów Spółki.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Nowo pojawiające się istotne ryzyka (emerging risks)

Spółka analizuje nowo pojawiające się istotne ryzyka. Najważniejsze wśród nich to:

- ryzyko zmian warunków politycznych i prawnych,
- ryzyko zmian na rynkach finansowych, w tym ryzyko globalnego kryzysu,
- ryzyko zmian profilu zachorowalności/śmiertelności populacji.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania kategoriami ryzyk, o których mowa w tym podrozdziale.

W zakresie pozostałych istotnych ryzyk związanych z działalnością lokacyjną Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji innych niż opisane w części C.2 i C.3 niniejszego Sprawozdania.

C.7. Wszelkie inne informacje

Wpływ dynamicznych wzrostów stóp procentowych na zarządzanie ryzykiem stóp procentowych oraz wskaźnik wypłacalności Spółki opisano w rozdziale E.6 niniejszego Sprawozdania.

Ekspansywna polityka monetarna połączona z ekspansywną polityką fiskalną oraz szokami podaźowymi i energetycznymi

w gospodarce światowej, będące skutkiem pandemii COVID-19 oraz agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, doprowadziły do skokowego wzrostu inflacji – we wrześniu 2022 roku osiągnęła wieloletnie maksimum (17,2% r/r), wychodząc znacznie poza dopuszczalny przez bank centralny przedział wahań (2,5% +/- 1 pp.). Spółka monitoruje na bieżąco wpływ sytuacji gospodarczej na przyszłe wyniki finansowe. W szczególności monitoruje wpływ inflacji na poziom kosztów funkcjonowania Spółki. Plan Biznesowy na 2023 rok zakłada wpływ z tytułu inflacji w postaci:

- kosztów utrzymania nieruchomości i administracji, napędzanych silnym wzrostem cen energii i paliw;
- kosztów wynagrodzeń, spowodowanych wyższą indeksacją, wzrostem płacy minimalnej oraz wzrostem kosztów opieki medycznej;
- kosztów IT (w tym: koszty zakupu i utrzymania, koszty bezpieczeństwa IT);
- kosztów marketingu.

W związku z rozwojem sytuacji geopolitycznej oraz napaścią zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, Spółka dokonała analizy ekspozycji na ryzyka tych krajów w działalności ubezpieczeniowej i lokacyjnej oraz podjęła kroki w celu ich zminimalizowania. Jednocześnie Spółka posiada standardowe klauzule dotyczące wyłączeń wojennych w umowach ubezpieczeniowych. Obecnie Spółka nie identyfikuje istotnych ryzyk w swojej działalności związanych z ekspozycją na ryzyka zlokalizowane w Rosji, na Białorusi czy w Ukrainie.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania Zarząd Spółki nie rozpoznaje okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2022 roku.

D. Wycena do celów wypłacalności

Niniejszy rozdział został poświęcony wycenie aktywów i zobowiązań Spółki. W kolejnych częściach opisano sposób wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami Wypłacalności 2 wraz z porównaniem do zasad stosowanych na potrzeby sprawozdania statutowego. W przypadku różnic wyjaśniono, jakie elementy wpływają na odmienne wyceny i ujęcie pozycji na potrzeby Wypłacalności 2 oraz sprawozdania statutowego.

Informacja dotycząca sposobu wyceny aktywów i zobowiązań została podzielona na następujące kategorie: aktywa, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, pozostałe zobowiązania. Dane zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, są wyceniane zgodnie z art. 223 oraz art. 225 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

- aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka. Oznacza to, że są wyceniane w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych,
- rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane są w kwocie będącej sumą najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka,
- zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Niniejsze zasady wyceny na potrzeby Wypłacalności 2 zostały przyjęte zgodnie z wymogami, które określają:

- Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- Rozporządzenie delegowane,
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE (z późn. zmianami),
- Wytyczne w sprawie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (EIOPA-BoS-14/166 PL) opublikowane 2 lutego 2015 roku oraz Wytyczne KNF dotyczące procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- Wytyczne w sprawie ujmowania oraz wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (EIOPA-BoS-15/113 PL) opublikowane 14 września 2015 roku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby sprawozdania statutowego są zgodne z przepisami określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz z wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, m.in.:

- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji,
- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

HIERARCHIA METOD WYCENY

Wycena aktywów i zobowiązań dokonywana jest w sposób hierarchiczny, tzn.:

- przy wykorzystaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych składników aktywów/zobowiązań,
- jeśli korzystanie z cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów/zobowiązań nie jest możliwe, pod uwagę brane są ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów/zobowiązań z zastosowaniem korekt odzwierciedlających różnice,
- jeśli takie same lub podobne aktywa/zobowiązania nie są notowane na aktywnych rynkach, korzysta się z alternatywnych metod wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej), przy czym w maksymalny sposób wykorzystuje się potrzebne do wyceny informacje rynkowe, minimalizując wykorzystanie parametrów specyficznych dla Spółki.

Spółka dokonuje przeglądu metod wyceny możliwych do zastosowania dla poszczególnych aktywów i zobowiązań, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych aktywów oraz zobowiązań.

KRYTERIA OCENY AKTYWNEGO RYNKU

Za aktywny rynek uznaje się rynek, na którym transakcje dotyczące składnika aktywów lub zobowiązań finansowych odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać bieżących informacji na temat cen (np. Bondspot, GPW, rynki zagraniczne), przy czym:

- instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
- ceny są podawane do publicznej wiadomości.

W przypadku gdy dany składnik lokat jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym aktywnym rynku, Spółka dokonuje wyboru rynku głównego na podstawie rodzaju analizowanego aktywa, częstotliwości oraz wolumenu obrotu na danym składniku lokat oraz minimalnych kryteriów kwotowych.

ZMIANY METOD WYCENY W TRAKCIE ROKU

W 2022 roku nie dokonano istotnych zmian w zasadach wyceny dla celów Wypłacalności 2.

D.1. Aktywa

Aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych.

Tabela 11. Zestawienie aktywów spółki na dzień 31 grudnia 2022 roku

AKTYWA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Wartość firmy	0	0	0	
Aktywowane koszty akwizycji	87 053	0	-87 053	
Wartości niematerialne i prawne	50 187	0	-50 187	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25 386	-25 386	0	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	7 786	0	53 316	61 102
Lokaty	859 944	0	-41 611	818 333
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	0	0	0	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	0	0	0	0
Akcje i udziały	797	0	0	797
Dłużne papiery wartościowe	764 458	0	-41 611	722 847
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	4 553	0	0	4 553
Instrumenty pochodne	75	0	0	75
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	90 061	0	0	90 061
Pozostałe lokaty	0	0	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z UFK	663 149	0	-8	663 141
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji	4 451	-9 024	-12 413	-16 986
Depozyty u cedentów	0	0	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	11 869	-5 744	0	6 125
Należności z tytułu reasekuracji biernej	2 168	-2 168	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	7 488	0	-98	7 390
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	10 689	0	-748	9 941
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	1 046	5 367	-1 046	5 367
Aktywa ogółem	1 731 216	-36 955	-139 848	1 554 413

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz w pozostałych aktywach (niewykazywanych w innych pozycjach).

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji aktywów występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje, uznane przez Spółkę, jako nieistotne, nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.1 wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu aktywów na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

Wycena aktywów

AKTYWOWANE KOSZTY AKWIZYCJI

W bilansie statutowym aktywowane koszty akwizycji obejmują poniesione w okresie sprawozdawczym bezpośrednie koszty akwizycji i część pośrednich kosztów akwizycji w udziale przypadającym na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Aktywowane koszty akwizycji nie występują w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2, co powoduje różnicę między bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

Wartości niematerialne i prawne obejmują (z wyłączeniem wartości niematerialnych i prawnych zaliczanych do inwestycji oraz wartości firmy) nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również koszty zakończonych prac rozwojowych.

Do celów statutowych wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe.

Wartości niematerialne i prawne na potrzeby Wypłacalności 2 są ujmowane i wyceniane w wartości innej niż zero tylko wtedy, gdy mogą być sprzedane oddzielnie i jeśli istnieje aktywny rynek dla takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych. Spółka nie identyfikuje wartości niematerialnych i prawnych spełniających powyższe kryteria, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla wartości niematerialnych i prawnych przyjęto wartość zero.

NIERUCHOMOŚCI, MASZYNY I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny obejmują aktywa o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby Spółki. Składniki rzeczowych aktywów trwałych kwalifikuje się

do ujęcia jako składnik aktywów wyłącznie wtedy, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem będą napływać do przedsiębiorstwa i można wiarygodnie określić cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika.

Dla celów Wypłacalności 2, w ramach tej pozycji bilansu Spółka ujmuje również aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne, spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16.

W związku z klasyfikacją umów najmu nieruchomości jako umów leasingu operacyjnego dla celów sprawozdawczości statutowej, tego typu aktywa nie występują w bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Spółka nie posiadała nieruchomości do użytku własnego (innych niż prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości). W związku z powyższym, w tej pozycji aktywów Spółka opisuje rzeczowe składniki aktywów, inne niż nieruchomości oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16.

Do celów statutowych, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości oraz rzeczowe aktywa trwałe inne niż nieruchomości klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2022 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

W pozycji dłużne papiery wartościowe bilansu ekonomicznego wykazano:

- obligacje państwowe (pozycja C0010/R0140 w załączniku nr 1),
- obligacje korporacyjne (pozycja C0010/R0150 w załączniku nr 1).

Pozycja obligacje państwowe bilansu ekonomicznego obejmuje obligacje rządowe, komunalne, obligacje emitowane na szczeblu ponadnarodowym oraz obligacje, które są w pełni, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowane przez rządy centralne, denominowane i finansowane w walucie krajowej tego rządu centralnego, nienotowane oraz notowane na rynku regulowanym lub alternatywnym, natomiast w pozycji obligacje korporacyjne bilansu ekonomicznego wykazywane są notowane oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne.

Na potrzeby sprawozdania statutowego obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej lub według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są korekty dostosowujące wycenę obligacji państwowych i obligacji korporacyjnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

Różnice na dzień 31 grudnia 2022 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe oraz notowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych obligacjach zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

W powyższym przypadku wartość godziwa notowanych obligacji państwowych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) lub najlepszej oferty kupna z rynku Treasury BondSpot Hurtowy z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku, natomiast wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach państwowych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), notowane obligacje korporacyjne (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny dłużnych papierów wartościowych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

W pozycji jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania bilansu ekonomicznego wykazywane są nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie.

Na potrzeby sprawozdania statutowego jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz tytuły uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej.

W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, tytuły uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wszystkie tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie spełniały ww. przesłanki i zostały zaklasyfikowane do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów.

Wartość godziwa tytułów uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny nienotowanych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

DEPOZYTY INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W pozycji depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych bilansu ekonomicznego wykazywane są depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, które nie mogą być wykorzystywane do dokonywania płatności przed upływem określonego terminu i nie mogą zostać wymienione na walutę lub na depozyty zbywalne bez znacznego ograniczenia lub kary.

Na potrzeby sprawozdania statutowego depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są każdorazowo według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, w wartości nominalnej lub kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są dodatkowe korekty dostosowujące wycenę depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej, przy czym na dzień 31 grudnia 2022 roku wycena wg Wypłacalności 2 jest zbliżona do wyceny w sprawozdaniu statutowym.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

AKTYWA DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE, W KTÓRYCH ŚWIADCZENIE JEST USTALANE W OPARCIU O OKREŚLONE INDEKSY LUB INNE WARTOŚCI BAZOWE I UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM

W pozycji aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym bilansu ekonomicznego wykazywane są obligacje państwowe, obligacje korporacyjne, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, należności oraz zobowiązania.

Metody wyceny w wartości godziwej na potrzeby sprawozdania statutowego oraz Wypłacalności 2 powyższych kategorii zostały przedstawione w punkcie dotyczącym lokat, środków pieniężnych, należności i zobowiązań oraz w części dotyczącej alternatywnych metod wyceny odpowiednich składników aktywów.

Ponadto, poza ww. rodzajami aktywów, w skład aktywów dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym wchodzi również akcje notowane oraz instrumenty pochodne (futures, fx swap).

Na potrzeby sprawozdania statutowego akcje notowane oraz instrumenty pochodne (kontrakty futures) wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej.

W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na dzień 31 grudnia 2022 roku, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje notowane zaklasyfikowano do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski. Kontrakty futures klasyfikowane są do kategorii aktywów (lub zobowiązań) wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczona została na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, NewConnect) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku. Wartość godziwa kontraktów futures wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (GPW) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje notowane klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Pozostałe instrumenty pochodne klasyfikowane są do kategorii aktywów (zobowiązań) wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny ww. akcji notowanych i instrumentów pochodnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku różnica w wycenie opisywanej pozycji w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowana w tabeli 11 wynika z odmiennej metodyki wyceny w wartości godziwej aktywów dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, przyjętej na potrzeby sprawozdania statutowego (skorygowana cena nabycia ustalana przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości) oraz na potrzeby Wypłacalności 2 (metoda zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych) w zakresie depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych.

KWOTY NALEŻNE Z UMÓW REASEKURACJI DLA ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z UBEZPIECZEŃ

Kwoty należne z tytułu reasekuracji w bilansie ekonomicznym ustalane są na podstawie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu reasekuracji biernej. Przepływy te dotyczą w szczególności:

- przyszłych rozliczeń z tytułu udziału reasekuratorów w wypłaconych w przyszłości przez ubezpieczyciela odszkodowaniach i świadczeniach,
- przyszłych prowizji reasekuracyjnych,
- przyszłych wymagalnych składek z reasekuracji biernej,
- rozliczeń bieżących z tytułu reasekuracji biernej (z wyłączeniem należności dotyczących świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych).

Opis sposobu ustalania kwot należnych z tytułu reasekuracji został zaprezentowany w części poświęconej rezerwom techniczno-ubezpieczeniowym (punkt D.2).

Różnica poziomu kwot należnych w bilansie ekonomicznym w stosunku do bilansu statutowego wynika z ujęcia w bilansie ekonomicznym przyszłych przepływów z reasekuracji biernej, które dodatkowo podlegają dyskontowaniu stopą wolną od ryzyka, o ile wpływ dyskonta jest istotny.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I OD POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują przeterminowane należności od ubezpieczających, innych ubezpieczycieli i pośredników ubezpieczeniowych oraz inne związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte we wpływach pieniężnych z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Terminem wymagalności, służącym za podstawę do klasyfikacji należności do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, od którego Spółka ma należności.

Do celów statutowych należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują bieżące i przeterminowane należności, które wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych z uwagi na niską wartość oraz brak aktywnego rynku dla należności Spółka stosuje uproszczenie polegające na pozostawieniu wartości z bilansu statutowego. Ze względu na niską wartość tej grupy aktywów wpływ uproszczenia na środki własne Spółki jest nieistotny.

Różnice na dzień 31 grudnia 2022 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (HANDLOWE, INNE NIŻ Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Do pozostałych należności zalicza się kwoty należne od pracowników lub innych kontrahentów niezwiązane z ubezpieczeniami, w tym od podmiotów publicznych oraz depozyty zabezpieczające kontrakty futures.

Do celów statutowych pozostałe należności wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące. Depozyty zabezpieczające kontrakty futures wyceniane są w wartości nominalnej, która stanowi najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej na potrzeby bilansu ekonomicznego.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe należności z uwagi na niską wartość oraz brak aktywnego rynku dla należności Spółka stosuje uproszczenie polegające na pozostawieniu wartości

z bilansu statutowego. Ze względu na niską wartość tej grupy aktywów wpływ uproszczenia na środki własne Spółki jest nieistotny.

Różnice na dzień 31 grudnia 2022 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W pozycji środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych bilansu ekonomicznego wykazywane są banknoty i monety w obiegu powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz depozyty, które mogą być na żądanie wymienione na gotówkę według ich wartości nominalnej i które mogą być bezpośrednio wykorzystywane do dokonywania płatności w formie czeku, przekazu, poprzez polecenie wypłaty przelewu, zapłaty lub inną metodą płatności bezpośredniej bez żadnych opłat ani ograniczeń.

Na potrzeby sprawozdania statutowego oraz na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są każdorazowo w wartości nominalnej, która stanowi najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku różnica w wycenie opisywanej pozycji w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowana w tabeli 11 wynika z faktu, że na potrzeby Wypłacalności 2 środki dotyczące zakładowego funduszu świadczeń socjalnych podlegają wyłączeniu z bilansu.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Pozostałe aktywa obejmują wszystkie aktywa nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu.

W pozycji wykazywane są w szczególności należności bieżące z tytułu reasekuracji biernej dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych (uregulowanych w ujęciu brutto).

Spółka nie identyfikuje rozliczeń międzyokresowych kosztów, które mogłyby zostać zbyte lub przeniesione do innego podmiotu, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla rozliczeń międzyokresowych kosztów przyjęto wartość zero.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe aktywa klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny

pozostałych aktywów został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2022 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę do wartości godziwej należności uwzględnionych w tej pozycji, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4 niniejszego Sprawozdania.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych dla celów wypłacalności jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, natomiast margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

W tabeli 12 pokazano wartości rezerw dla celów wypłacalności oraz wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Kwoty należne z umów reasekuracji zostały zaprezentowane w rozdziale D.1 niniejszego Sprawozdania.

Tabela 12. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na dzień 31 grudnia 2022 roku

REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE (RTU)	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
RTU – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	116 053	33 868	-58 554	91 367
Najlepsze oszacowanie		33 868	-65 624	84 297
Margines ryzyka		0	7 070	7 070
RTU – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	8 572	2 438	-39 424	-28 414
Najlepsze oszacowanie		2 438	-40 311	-29 301
Margines ryzyka		0	887	887
RTU – ubezpieczenia o charakterze ubezpieczeń na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	355 155	45 139	-233 670	166 624
Najlepsze oszacowanie		45 139	-267 409	132 885
Margines ryzyka		0	33 739	33 739
RTU – ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	688 744	3 940	-96 455	596 229
Najlepsze oszacowanie		3 940	-104 815	587 869
Margines ryzyka		0	8 360	8 360
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ogółem	1 168 524	85 385	-428 103	825 806

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności i zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

Najlepsze oszacowanie, będące podstawowym składnikiem rezerw dla celów wypłacalności, obejmuje łącznie najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych oraz pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu brutto, jak również uwzględnia niewymagalne (bieżące) zobowiązania i należności ubezpieczeniowe.

ISTOTNE RÓŻNICE W WYCENIE REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH POMIĘDZY STOSOWANYMI METODAMI NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI 2 I W SPRAWOZDANIU STATUTOWYM

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności obejmują:

- najlepsze oszacowanie równe wartości obecnej oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (zdyskontowanych przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA),
- margines ryzyka.

Na potrzeby sprawozdania dla celów wypłacalności zastosowano pełny model przepływów pieniężnych obejmujący efekt

rezygnacji z umów ubezpieczeniowych, bieżące założenia o poziomach umieralności, szkodowości i kosztach. Natomiast do celów sprawozdawczości nie wszystkie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone są w oparciu o model przepływów pieniężnych (przykładowo rezerwy funduszowe wyznaczone są w oparciu o liczbę jednostek i cenę jednostki), zaś rezerwy tworzone w oparciu o model przepływów pieniężnych (przykładowo rezerwa matematyczna) nie uwzględnia efektu rezygnacji z umów ubezpieczeniowych i opiera się na założeniach o poziomach umieralności, szkodowości i kosztach z momentu zawarcia polisy. Ponadto do dyskonta przyszłych przepływów pieniężnych zastosowano stopy procentowe wolne od ryzyka ogłaszane przez EIOPA (w sprawozdawczości statutowej do wyceny rezerw ubezpieczeń na życie stosowana jest tzw. stopa techniczna).

Margines ryzyka jako składnik rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych według zasad Wypłacalności 2 nie występuje w sprawozdawczości statutowej.

Poniższe zestawienie zawiera wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu brutto w podziale na linie biznesowe.

TABELA 13. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2022 ROKU W PODZIALE NA LINIE BIZNESOWE

LINIE BIZNESOWE	WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2			WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
	RTU DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI	W TYM NAJLEPSZE OSZACOWANIE	W TYM MARGINES RYZYKA	
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	91 367	84 297	7 070	116 053
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	102 912	97 825	5 087	201 225
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	596 229	587 869	8 360	688 744
Pozostałe ubezpieczenia na życie	63 712	35 060	28 652	153 930
Ubezpieczenia zdrowotne	-28 414	-29 301	887	8 572
Razem	825 806	775 750	50 056	1 168 524

Zasady wyceny najlepszego oszacowania ubezpieczeń o charakterze ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

METODY STOSOWANE W KALKULACJI REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH

Na potrzeby Wypłacalności 2 Spółka wycenia rezerwy w wartości godziwej, tj. kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Konsekwencją tego jest sposób liczenia rezerw, który jest sumą dwóch wielkości:

- wartości najlepszego oszacowania, równego sumie zdyskontowanych, ważonych prawdopodobieństwem przepływów pieniężnych powiązanych z umowami ubezpieczeniowymi,
- marginesu ryzyka ustalanego w wysokości zapewniającej taką wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jaką zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejście zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich.

Prognozy dotyczące przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w całym okresie ich trwania.

Margines ryzyka oblicza się przez określenie kosztu pozyskania dopuszczonych środków własnych odpowiadających kapitałowemu wymogowi wypłacalności koniecznemu do pokrycia ryzyka wynikającego z przejętych zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w całym okresie ich trwania.

Obliczenia są dokonywane w oparciu o aktualne i wiarygodne informacje oraz realistyczne założenia.

STOSOWANE METODY AKTUARIALNE

Główną metodą aktuarialną stosowaną przy wyznaczaniu wartości najlepszego oszacowania dla wszystkich linii biznesowych jest metoda ważenia prawdopodobieństwami przepływów pieniężnych obejmujących:

- przyszłe składki z umów obecnych oraz już dokonanych odnowień,
- koszty, jakie zostaną poniesione w związku z obsługą zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji, w tym koszty prowizyjne,
- oczekiwany wzrost kosztów i roszczeń ubezpieczeniowych,
- płatności na rzecz ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz cedentów z umów reasekuracji, w tym z przyszłych premii uznaniowych.

Wyznaczenie przepływów pieniężnych wymaga opracowania założeń w zakresie:

- oczekiwanej śmiertelności – ustalonej na podstawie analizy danych historycznych Spółki dla określonych grup produktów,
- rezygnacji – ustalonych na podstawie analizy danych historycznych Spółki dla określonych grup produktów,
- realizacji świadczeń z dodatkowych ryzyk chorobowych i wypadkowych – ustalonych na podstawie analizy danych historycznych Spółki dla określonych grup produktów,
- oczekiwanego poziomu efektywności w ubezpieczeniach grupowych – ustalonego na podstawie analizy efektywności w bieżącym roku z uwzględnieniem poziomu efektywności za poprzednie lata szkodowe,
- alokacji kosztów na określone grupy produktów – ustalonej na podstawie analizy kosztochłonności procesów zachodzących w Spółce przez pracowników, osoby kierujące poszczególnymi departamentami, a także na podstawie oceny eksperckiej,
- oczekiwanego wzrostu kosztów – ustalonego na podstawie prognozowanego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI).

Wartość rezerw powstaje poprzez dyskontowanie ustalonych w wartości nominalnej przepływów pieniężnych. Dla celów dyskontowania Spółka stosuje stopy procentowe wolne od ryzyka ogłaszane przez EIOPA.

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego nie miały miejsca istotne zmiany w założeniach przyjętych

w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z wyjątkiem zmiany współczynników realizacji świadczeń oraz wyższych wskaźników inflacji.

GRANICA UMOWY

Zastosowane w wycenie najlepszego oszacowania rezerw granice umów ubezpieczenia są zgodne z przepisami Rozporządzenia delegowanego. Oznacza to, że:

- zobowiązanie ubezpieczeniowe rozpoczyna się, gdy Spółka jest już związana umową ubezpieczenia lub jest narażona na ryzyko ubezpieczeniowe,
- zobowiązanie ubezpieczeniowe kończy się, gdy:
 - Spółka posiada jednostronne prawo do wycofania się z umowy,
 - Spółka posiada jednostronne prawo do odmowy przyjęcia składek,
 - Spółka posiada nieograniczone prawo do zmiany składki lub wielkości odszkodowań.

Z powodu tak zdefiniowanego końca umowy nie są modelowane odnowienia w ubezpieczeniach grupowych (Spółka ma prawo zmienić wysokość składki lub zakończyć umowę). Ponadto definicja skróconej granicy ma zastosowanie w przypadku umów z ubezpieczeń z UFK z regularną składką, w których ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) nie ma zauważalnych skutków dla ekonomicznych aspektów umowy.

Kwoty należne z tytułu umów reasekuracji w wartości najlepszego oszacowania

Wartość najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji oblicza się na podstawie udziału reasekuratorów zgodnie z postanowieniami poszczególnych umów reasekuracyjnych.

Kalkulacja wartości najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji jest ustalana w oparciu o modelowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu reasekuracji biernej.

Niepewność związana z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Głównymi czynnikami niepewności przy wycenie rezerw dla linii biznesowych ubezpieczeń na życie są: poziom śmiertelności, poziom realizacji świadczeń z ryzyk dodatkowych, poziom rezygnacji, wielkość kosztów oraz poziom parametrów ekonomicznych (stóp zwrotu, inflacji). Niepewność oceniana jest na niskim poziomie, gdyż wyłączając zdarzenia ekstremalne, występujące z niskim prawdopodobieństwem parametry biometryczne nie podlegają dużym fluktuacjom, natomiast parametry ekonomiczne mimo, że podlegają dużym fluktuacjom, podlegają zjawisku powrotu do średniej.

Głównym źródłem niepewności w rezerwach dla linii biznesowych innych niż w ubezpieczeniach na życie jest założony poziom rentowności dla poszczególnych grup produktów. Jeżeli w rzeczywistości okaże się on niższy od założonego poziomu, rezerwy będą za małe (i odpowiednio, jeżeli okaże się większy – za wysokie). Kolejnym źródłem niepewności jest poziom założonych kosztów, bowiem ich niedoszacowanie może wpłynąć na niedoszacowanie rezerw. Niepewność oceniana jest na niskim poziomie, gdyż ta linia biznesowa jest zdwywersyfikowana i zawiera głównie jednoroczne polisy.

Uproszczenia przyjęte w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA

W celu obliczenia najlepszego oszacowania, Spółka stosuje przede wszystkim metodę projekcji zdyskontowanych przepływów finansowych. Podejście uproszczone, polegające na przybliżeniu najlepszego oszacowania rezerwami na cele rachunkowości, zastosowano dla produktów niemodelowanych, salda należności – zobowiązań nieprzeteterminowanych i rezerw dla polis lub osób (w przypadku polis grupowych) nieaktywnych na dzień bilansowy.

W przypadku produktów związanych z UFK konwersje na ubezpieczenie bezskładkowe są uwzględniane przez Spółkę w wyprowadzeniu założeń dotyczących poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia.

W przepływach produktów związanych z UFK, Spółka zakłada stałą strategię inwestycyjną oraz proporcję alokacji składki. W produktach oszczędnościowych, ze względu na brak materialności, nie uwzględnia się zależności pomiędzy stopami rezygnacji z umów, a stopą zwrotu z inwestycji.

Modelowanie wartości opcji i gwarancji dla portfela produktów tradycyjnych z udziałem w zyskach opiera się o projekcję rezerw, w której założono brak mechanizmu udziału w zyskach. W rzeczywistości udział w zyskach jest konwertowany na sumę ubezpieczenia, tym samym powiększając rezerwę. Ponadto,

udział w zysku jest wypłacany w momencie wypłaty świadczenia, a nie w momencie jego powstania, jak zakłada podejście Spółki. Ze względu na poziom wartości czasowej opcji i gwarancji, wpływ uproszczenia jest niematerialny.

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI MARGINESU RYZYKA

Margines ryzyka jest liczony dla całej Spółki łącznie i alokowany na linie biznesowe kluczem wielkości kapitałowego wymogu wypłacalności w poszczególnych liniach. Stopa kosztu kapitału użyta w wyliczeniu marginesu ryzyka wynosi 6%, zgodnie z art. 39 Rozporządzenia delegowanego.

Profil wygasania kapitałowego wymogu wypłacalności w latach przyszłych jest liczony w sposób dokładny w systemie Prophet z wyłączeniem ryzyka defaultu. Następnie podryzika grupowane są do końcowego kapitałowego wymogu wypłacalności macierzami korelacji.

Opis przyjętej krzywej stopy procentowej

Dla celów związanych z Wypłacalnością 2 Spółka stosuje krzywą terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszaną przez EIOPA.

Korekty dopasowujące oraz środki przejściowe

Korekty dopasowujące oraz z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, a także środki przejściowe dotyczące stóp procentowych wolnych od ryzyka oraz dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, nie mają zastosowania przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w TUnŻ „WARTA” S.A.

Istotne linie biznesowe

Ogólne zasady wyceny najlepszego oszacowania przedstawione są w rozdziale D.2 niniejszego Sprawozdania. Natomiast w tabeli 14 zaprezentowano komentarze do specyficznych dla danej linii biznesu podstaw, metod i założeń wyceny najlepszego oszacowania.

Tabela 14. Zasady wyceny rezerw techniczno-ubezpieceniowych w podziale na linie biznesowe

	METODA WYCENY WYPŁACALNOŚĆ 2	METODA WYCENY SPRAWOZDAWCZOŚĆ STATUTOWA	GŁÓWNE ZAŁOŻENIA WYPŁACALNOŚĆ 2	GŁÓWNE ZAŁOŻENIA SPRAWOZDAWCZOŚĆ STATUTOWA
UBEZPIECZENIA NA WYPADK UTRAŁY DOCHODÓW	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych składek, świadczeń na ryzyka chorobowe i wypadkowe oraz kosztów. Poziom świadczeń wynika ze wskaźników szkodowości. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Główną część rezerw w tej linii biznesowej stanowi rezerwa składki i rezerwa świadczeniowa. Rezerwę składek tworzy się jako składkę przypisaną przypadającą na przyszłe miesiące sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana lub proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w przyszłych miesiącach sprawozdawczych. Rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzy się w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej wielkości przyszłych wypłat świadczeń związanych z zaistniałymi do dnia, na który ustala się rezerwę, zdarzeniami objętymi ochroną ubezpieczeniową, powiększonej o przewidywane koszty związane z wypłatą świadczeń.	Główne założenia dotyczą wskaźników szkodowości oraz kosztów jednostkowych polis (wraz z alokacją na ryzyka dodatkowe).	Przy tworzeniu księgowej rezerwy składki zakładany jest liniowy rozkład szkód w trakcie ochrony ubezpieczeniowej. Dla rezerw szkodowych typu IBNR zakładane są ustalone procenty składki przypisanej.
UBEZPIECZENIA Z UDZIAŁEM W ZYSKACH	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych: składek, świadczeń (zgonu, dożycia, rezygnacja, ryzyka dodatkowe), ewentualnych udziałów w zyskach i kosztów. Poziom świadczeń wynika z tablic trwania życia. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Oprócz rezerwy składek i rezerwy świadczeniowej istotną część rezerwy stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie. Tworzona jest przy zastosowaniu prospektywnej metody aktuarialnej. Sposób jej tworzenia jest zbliżony do metod stosowanych w ramach Wypłacalność 2 – również opiera się na zdyskontowanych przepływach ze składek, świadczeń i kosztów.	Główne założenia dotyczą tablic trwania życia, poziomów rezygnacji oraz kosztów jednostkowych polis.	Oprócz założeń analogicznych jak w linii biznesowej „Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów” przy tworzeniu rezerw do celów rachunkowości zakładany jest brak rezygnacji, tablice trwania życia i koszty pobierane są z momentu rozpoczęcia polisy, zaś stopa dyskontowa jest stała (równa stopie technicznej).
UBEZPIECZENIA ZWIĄZANE Z WARTOŚCIĄ INDEKSU I UBEZPIECZENIA WYMIERNYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych składek, świadczeń (zgonu, dożycia, rezygnacja, ryzyka dodatkowe), kosztów i kick backi. Poziom świadczeń wynika z tablic trwania życia oraz rozwoju funduszu. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Oprócz rezerwy składek, rezerwy świadczeniowej i rezerwy ubezpieczeń na życie istotną część rezerwy stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Tworzy się w wysokości wartości lokaty, dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartej umowy ubezpieczenia na życie, co oznacza, że na jej wartość nie ma wpływu ani rodzaj ani data świadczenia tylko obecna wartość jednostek uczestnictwa.	Główne założenia dotyczą poziomów rezygnacji, opłat za zarządzanie, kickbacków oraz kosztów jednostkowych polis.	Oprócz założeń analogicznych jak w linii biznesowej „Ubezpieczenia z udziałem w zyskach” przyjmowane jest założenie, iż wartość polisy jest równa wartości jednostek uczestnictwa na rachunku ubezpieczonego.
POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA NA ŻYCIĘ	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych składek, świadczeń (zgonu, dożycia, rezygnacja, ryzyka dodatkowe) i kosztów. Poziom świadczeń wynika z tablic trwania życia. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Oprócz rezerwy składek i rezerwy świadczeniowej istotną część rezerwy stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie. Tworzona jest przy zastosowaniu prospektywnej metody aktuarialnej. Sposób jej tworzenia jest zbliżony do metod stosowanych w ramach Wypłacalność 2 – również opiera się na zdyskontowanych przepływach ze składek, świadczeń i kosztów.	Główne założenia dotyczą tablic trwania życia, poziomów rezygnacji oraz kosztów jednostkowych polis.	Oprócz założeń analogicznych jak w linii biznesowej „Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów” przy tworzeniu rezerw do celów rachunkowości zakładany jest brak rezygnacji, tablice trwania życia i koszty pobierane są z momentu rozpoczęcia polisy, zaś stopa dyskontowa jest stała (równa stopie technicznej).
UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych składek, świadczeń (ryzyka chorobowe i wypadkowe, zgonu, rezygnacja) i kosztów. Poziom świadczeń wynika przede wszystkim z tablic prawdopodobieństw zająć poszczególnych zdarzeń. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Oprócz rezerwy składek i rezerwy świadczeniowej istotną część rezerwy stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie. Tworzona jest przy zastosowaniu prospektywnej metody aktuarialnej. Sposób jej tworzenia jest zbliżony do metod stosowanych w ramach Wypłacalność 2 – również opiera się na zdyskontowanych przepływach.	Główne założenia dotyczą tablic prawdopodobieństw zająć poszczególnych zdarzeń, poziomów rezygnacji oraz kosztów jednostkowych polis.	Oprócz założeń analogicznych jak w linii biznesowej „Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów” przy tworzeniu rezerw dla celów rachunkowości zakładany jest brak rezygnacji, tablice prawdopodobieństw zająć poszczególnych zdarzeń i koszty pobierane są z momentu rozpoczęcia polisy, zaś stopa dyskontowa jest stała (równa stopie technicznej).

D.3. Inne zobowiązania

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieceniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Po początkowym ujęciu,

przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Tabela 15. Zestawienie zobowiązań na dzień 31 grudnia 2022 roku

ZOBOWIĄZANIA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Zobowiązania warunkowe	0	0	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	17 167	0	0	17 167
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	814	0	0	814
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0	0	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	-25 386	46 630	21 244
Instrumenty pochodne	0	0	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	52 219	52 219
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	99 129	-91 130	0	7 999
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	5 824	-5 824	0	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	11 660	0	0	11 660
Zobowiązania podporządkowane	50 259	0	-637	49 622
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	8 751	0	-8 751	0
Zobowiązania ogółem	193 604	-122 340	89 461	160 725

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz w pozostałych pasywach (niewykazywanych w innych pozycjach).

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji zobowiązań, występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje uznane przez Spółkę jako nieistotne nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.3.1 wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu zobowiązań na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

Wycena innych zobowiązań

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Pozostałe rezerwy obejmują zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne i są tworzone wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje

konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W szczególności, w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia oraz rezerwy na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Spółka nie identyfikuje różnic w wycenie pozostałych rezerw pomiędzy bilansem statutowym a na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe rezerwy klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis pozostałych rezerw i sposobu ich wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Wartość oraz podział pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Zestawienie pozostałych rezerw

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)	31 GRUDNIA 2022
Rezerwa na urlopy	2 965
Rezerwa na wynagrodzenia	10 531
Rezerwa na przyszłe roszczenia procesowe	1 292
Pozostałe	2 379
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe), razem	17 167

AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Na potrzeby bilansu, zgodnego z wymogami Wypłacalności 2, rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu

ekonomicznego i ich wartością podatkową. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Spółka tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zarówno w bilansie statutowym, jak i bilansie ekonomicznym, są kompensowane i prezentowane w zależności od wyniku w aktywach lub zobowiązaniach (w ujęciu netto). Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego nie podlegają dyskontowaniu.

Wartości oraz źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w tabeli 17.

Tabela 17. Wartość skompensowana DTA/DTL na dzień 31 grudnia 2022 roku

DTA/DTL – WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA	31 GRUDNIA 2022	Struktura wiekowa podatku odroczonego			
		Do roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Niezdefiniowane
Sprawozdanie statutowe	-25 386	-4 098	-1 417	-17 937	-1 934
Instrumenty finansowe	-31 041	25	-7 623	-21 509	-1 934
Aktywowane koszty akwizycji	16 540	5 507	6 861	4 172	0
Odpisy aktualizujące należności	-1 972	-1 972	0	0	0
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	-6 244	-4 989	-655	-600	0
Pozostałe	-2 669	-2 669	0	0	0
Wpływ wyceny Wypłacalność 2	46 630	20 712	16 315	9 603	0
Aktywowane koszty akwizycji	-16 540	-5 507	-6 861	-4 172	0
Wartości niematerialne i prawne	-9 536	-5 319	-3 718	-499	0
Instrumenty finansowe	-7 929	-736	-796	-6 397	0
Rozliczenia międzyokresowe	1 179	-76	655	600	0
Środki trwałe	338	156	174	8	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	78 982	31 932	26 913	20 137	0
Pozostałe	136	262	-52	-74	0
Rezerwy na odroczonego podatku dochodowy Wypłacalność 2	21 244	16 614	14 898	-8 334	-1 934
Kwota niewykorzystanych ulg i strat podatkowych z poprzednich lat, dla których nie uznano aktywów	0				

Różnice dotyczące skompensowanej wartości rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego między bilansem statutowym a ekonomicznym wynikają z zastosowania odmiennych metodyk wyceny aktywów i zobowiązań dla potrzeb sprawozdawczości statutowej i Wypłacalności 2 (co wykazano przy opisie poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań).

Spółka zakłada, że wszystkie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte na dzień 31 grudnia 2022 roku zostaną wykorzystane. Aktywa te dotyczą głównie wyceny instrumentów finansowych.

Analizując przewidywalną realizowalność w czasie aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego oraz założenia Spółki, co do osiągania w kolejnych latach zysków podatkowych, Spółka zakłada realizację całego ujętego aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE INNE NIŻ ZOBOWIĄZANIA WOBEC INSTYTUCJI KREDYTOWYCH

W pozycji zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania wynikające z umów najmu nieruchomości spełniających definicję

kontraktów leasingowych zgodnie z MSSF 16. Obejmują one przewidywane płatności z tytułu umów najmu na rzecz leasingodawców, którzy nie są instytucjami kredytowymi.

Do celów statutowych Spółka klasyfikuje umowy najmu nieruchomości jako umowy leasingu operacyjnego. W związku z tym, zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, Spółka nie rozpoznaje w bilansie zobowiązań z tytułu umów leasingu (o których mowa w MSSF 16), co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego zaprezentowaną w tabeli 15.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania w części *MSSF 16 LEASING*.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują wymagalne kwoty należne ubezpieczającym, zakładom ubezpieczeń oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową (np. pośrednikom), które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Terminem wymagalności, służącym za podstawę do klasyfikacji zobowiązań do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, wobec którego Spółka ma zobowiązanie.

Do celów statutowych zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują bieżące i przeterminowane zobowiązania, które są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2022 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Zobowiązania inne niż ubezpieczeniowe obejmują w szczególności bieżące zobowiązania wobec urzędu

skarbowego, zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych, a także kwoty należne pracownikom i innym kontrahentom.

Do celów statutowych zobowiązania handlowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty. Bieżące zobowiązania podatkowe są wyceniane w kwocie spodziewanej do zapłaty na rzecz organów podatkowych według stóp podatkowych (oraz prawa podatkowego) obowiązujących na dzień bilansowy.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe zobowiązania klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE UWZGLĘDNIONE W PODSTAWOWYCH ŚRODKACH WŁASNYCH

Pozycja obejmuje zobowiązania podporządkowane, które są uwzględnione w podstawowych środkach własnych, jeżeli posiadają one cechy określone w Rozporządzeniu delegowanym, w szczególności otrzymane pożyczki.

Na potrzeby sprawozdania statutowego zobowiązania podporządkowane wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są korekty dostosowujące wycenę zobowiązań podporządkowanych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania podporządkowane klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych do wartości godziwej z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny, wykorzystujących dane oparte na wartościach rynkowych.

Opis sposobu wyceny zobowiązań podporządkowanych uwzględnionych w podstawowych środkach własnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Pozycja obejmuje wszystkie zobowiązania nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu ekonomicznego. W bilansie statutowym pozycja ta obejmowała biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz fundusz prewencyjny, które nie występują w Wypłacalności 2.

Spółka nie identyfikuje biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, które mogłyby zostać zbyte lub przeniesione do innego podmiotu, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla rozliczeń międzyokresowych kosztów przyjęto wartość zero.

Różnice na dzień 31 grudnia 2022 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15.

Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4 niniejszego Sprawozdania.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Na potrzeby Wypłacalności 2 wszystkie aktywa i zobowiązania są prezentowane w wartości godziwej. Zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Spółka przy wycenie aktywów i zobowiązań kieruje się hierarchią wyceny. Jeżeli niemożliwe jest zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, stosuje się alternatywne metody wyceny.

Niniejszy rozdział został poświęcony alternatywnym metodom wyceny aktywów i pozostałych zobowiązań Spółki, które zostały zdefiniowane jako metody wyceny, zgodne z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, inne niż te, które zakładają jedynie stosowanie notowanych cen rynkowych tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań.

Ustalenie wartości godziwej aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny, wymaga od Spółki dokonania estymacji i przyjęcia określonych założeń.

Szacunki i założenia przyjęte do wyceny są oparte na doświadczeniu wynikającym z analizy danych historycznych, danych możliwych do zaobserwowania na rynku oraz szeregu innych czynników, które zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia podlegają okresowej weryfikacji i mogą ulec zmianie, na skutek przyszłych zdarzeń wynikających ze zmian otoczenia.

Szacunki i założenia przyjęte na dzień bilansowy uwzględniają parametry i poziom ryzyka na ten dzień. Zmienność otoczenia gospodarczego stwarza jednak niepewność w zakresie dokonanych wycen, co oznacza, że rzeczywiste wartości aktywów i pozostałych zobowiązań mogą się różnić od wartości ustalonych na dzień bilansowy.

MSSF 16 LEASING

Zgodnie z MSSF 16 Spółka jako leasingobiorca ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania finansowe wynikające z umów leasingu.

Z powodu braku aktywnego rynku dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań wynikających z umów najmu nieruchomości, spełniających założenia MSSF 16, ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej aktywów i zobowiązań z tytułu umów najmu następuje przy wykorzystaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu leasingowego. Do ustalenia wartości godziwej aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka wykorzystuje stopę wolną od ryzyka, powiększoną o ryzyko zmian cen na rynku nieruchomości. Wartość godziwa zobowiązań leasingowych ustalana jest przy użyciu stopy wolnej od ryzyka. Do obliczeń Spółka wykorzystuje stopy wolne od ryzyka publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny opisywanych aktywów oraz zobowiązań z tytułu umów najmu wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami dotyczącymi przewidywanych kwot przepływów pieniężnych, ryzykiem cen nieruchomości, walutowym oraz stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wszystkie prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu umów najmu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

MASZYNY I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Z powodu braku aktywnego rynku dla tego typu aktywów, ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej samochodów oraz środków trwałych z obszaru IT przeprowadzana jest na koniec roku obrotowego. Jako metodę wyceny do wartości godziwej Spółka stosuje podejście kosztowe, odzwierciedlające kwotę, która aktualnie umożliwiłaby odtworzenie wydajności danego składnika aktywów. Wymaga to bazowania na koszcie poniesionym w celu nabycia lub skonstruowania zamiennego składnika aktywów o podobnej użyteczności, skorygowanym o utratę przydatności (tj. fizyczne starzenie się oraz funkcjonalną i ekonomiczną przestarzałość). Pozostałe środki trwałe podlegają corocznej analizie mającej na celu sprawdzenie, czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenia między oczekiwaną wartością godziwą a wartością bilansową netto tych środków, wykazywaną w bilansie statutowym. W przypadku stwierdzenia ww. przesłanek, Spółka dokonuje oszacowania wartości godziwej pozostałych środków trwałych.

W przypadku gdy ustalona, zgodnie z powyższymi zasadami, wartość godziwa środków trwałych nie różni się istotnie od wartości wykazywanej w bilansie statutowym, Spółka może zastosować uproszczenie polegające na braku przeszacowywania wartości środków trwałych na potrzeby bilansu ekonomicznego. Uproszczenie to może dotyczyć środków trwałych innych niż samochody oraz innych niż z obszaru IT. Ze względu na niską wartość tych aktywów, wpływ uproszczenia na środki własne Spółki jest nieistotny.

Ze względu na zmiany zachodzące w otoczeniu, wymagające od Spółki dostosowywania się do nowych warunków, występuje niepewność wyceny aktywów w zakresie zmienności cen i oceny stopnia zużycia i utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wszystkie maszyny i wyposażenie do użytku własnego zostały wycenione przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach państwowych oraz notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

W przypadku notowanych obligacji rządowych, komunalnych oraz obligacji emitowanych na szczeblu ponadnarodowym wartość godziwa wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid pobranych z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych, najlepszych ofert kupna z BondSpot lub cen bid z serwisu Bloomberg.

W przypadku notowanych obligacji rządowych i komunalnych, gdy nie jest możliwe ustalenie ceny na podstawie ww. danych historycznych, do ustalenia wartości godziwej stosowana jest ostatnia cena bid z rynku, na którym obrót danym instrumentem jest najbardziej aktualny, a w przypadku wystąpienia obrotu na więcej niż jednym rynku w tym samym dniu, rynek o największym obrocie. W przypadku braku obrotu na analizowanych rynkach, wartość godziwa wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Jeżeli w przypadku obligacji emitowanych na szczeblu ponadnarodowym niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej w sposób opisany powyżej, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

W przypadku notowanych obligacji, które są w pełni, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowane przez rządy centralne, denominowane i finansowane w walucie krajowej tego rządu centralnego, wycena jest dokonywana na podstawie historycznych cen transakcyjnych. Jeżeli niemożliwe jest

ustalenie wartości godziwej w sposób opisany powyżej, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku (w przypadku papierów walutowych) albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych lub cen bid z serwisu Bloomberg. W przypadku walutowych obligacji korporacyjnych, jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej na podstawie ww. cen historycznych, stosuje się cenę bid określoną przez Bloomberg Valuation Service (BVAL) na ostatni dzień roboczy okresu sprawozdawczego albo w dalszej kolejności – na podstawie analogicznych danych historycznych.

Jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej również w ten sposób, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa nienotowanych obligacji komunalnych oraz nienotowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów skarbowych przesuniętą o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących obligacji państwowych oraz obligacji korporacyjnych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

Nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa nienotowanych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyznaczana jest na podstawie ostatniej ogłoszonej przez fundusz wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa dla ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

DEPOZYTY INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Ze względu na krótki termin zapadalności depozytów ON, stosowane jest uproszczenie polegające na wyznaczeniu wartości godziwej ww. aktywów w wartości nominalnej lub w kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Wartość godziwa pozostałych depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów skarbowych przesuniętą o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

AKTYWA DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE, W KTÓRYCH ŚWIADCZENIE JEST USTALANE W OPARCIU O OKREŚLONE INDEKSY LUB INNE WARTOŚCI BAZOWE I UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Instrumenty pochodne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczana jest na podstawie historycznej ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania danego

aktywa na tymże rynku, z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości lub na podstawie historycznej ceny zamknięcia z rynku, na którym obrót jest najbardziej aktualny.

Wartość godziwa kontraktów typu swap (fx swap) wyznaczana jest zgodnie z modelem zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Krzywe dyskontowe wykorzystywane do wyceny instrumentów pochodnych tworzone są na podstawie kwotowań depozytów i kontraktów IRS publikowanych przez serwis informacyjny.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących akcji notowanych w zakresie zmienności kursów walut oraz ryzyka kredytowego kontrahenta.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących wyżej wymienionych instrumentów pochodnych w zakresie zmienności kursów walut, stóp procentowych oraz ratingów.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny, w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych wyznaczana jest w wartości nominalnej.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Należności bieżące z tytułu reasekuracji biernej dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla wykazywanych w tej pozycji należności, w celu uzyskania ich wartości godziwej Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Polegają one na korygowaniu kwoty wymaganej zapłaty o wartość uwzględniającą stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności oraz sytuację kredytową kontrahenta. Dodatkowo należności z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy podlegają dyskontowaniu stopą wolną od ryzyka, o ile

wpływ dyskonta jest istotny. Do dyskontowania należności Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny opisywanych należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie oceny prawdopodobieństwa zapłaty należności, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta oraz ryzykiem stopy procentowej. Ww. niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wszystkie pozostałe aktywa zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla pozostałych rezerw, do ich wyceny wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Rezerwy tworzone są w wysokości najbardziej wiarygodnego szacunku nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego przy uwzględnieniu ryzyka i niepewności towarzyszącej zdarzeniom i okolicznościom prowadzącym do wypełnienia obowiązku.

W szczególności, w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się: rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwę na wynagrodzenia oraz rezerwę na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Rezerwa na niewykorzystane urlopy przeznaczona jest na pokrycie powstałych, a niezrealizowanych zobowiązań Spółki wobec pracowników z tytułu nabycia prawa do urlopu wypoczynkowego. Rezerwę ustala się dla danego pracownika jako iloczyn ekwiwalentu za 1 dzień urlopu (rozumianego jako przeciętną miesięczną kwotę wynagrodzenia podzieloną przez średnią liczbę dni pracy w miesiącu obliczoną dla danego roku kalendarzowego) i niewykorzystanej liczby dni należnego urlopu wypoczynkowego na podstawie danych z systemu kadrowo-płacowego.

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętym przez Spółkę, aktualnym na dzień bilansowy, poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą się zmienić.

Rezerwy na wynagrodzenia

Spółka tworzy rezerwy na wynagrodzenia obejmujące w szczególności: rezerwę na nagrody uznaniowe dla pracowników podlegających rocznej ocenie okresowej oraz rezerwy na wypłatę premii (w tym premii rocznej dla Członków

Zarządu). Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Spółce zasad premiowania.

Zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, ustalone na dzień 31 grudnia 2022 roku rezerwy na wynagrodzenia są bliskie ich wartości godziwej. Brak informacji na temat ostatecznej realizacji poszczególnych parametrów będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii powoduje, że istnieje niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia.

Rezerwa na pozaubezpieczeniowe sprawy sądowe

Spółka dokonuje analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi pozaubezpieczeniowymi i na tej podstawie podejmuje decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach. Spółka opiera swój szacunek dotyczący wysokości tworzonych rezerw o opinie prawników, dotyczące poszczególnych spraw sądowych pozaubezpieczeniowych.

Stosowane zasady ustalania wysokości w/w rezerw w znacznym stopniu pozwalają na niwelowanie niepewności wyceny rezerw na sprawy sądowe pozaubezpieczeniowe.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wszystkie pozostałe rezerwy zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Zobowiązania wycenia się do wartości godziwej w kwocie wymagalnej zapłaty. W przypadku zobowiązań z przewidywanym terminem spłaty do 12 miesięcy za wartość godziwą przyjmuje się kwoty wymagające zapłaty, natomiast w przypadku zobowiązań z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy, wartość bieżącą kwot wymagających zapłaty, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Korektę uwzględniającą zmianę wartości pieniądza w czasie dokonuje się przy zastosowaniu stóp wolnych od ryzyka. Do dyskontowania zobowiązań Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Zmienność otoczenia gospodarczego powoduje, że wartość zobowiązań ustalona na dzień bilansowy, przy ewentualnej zmianie tych współczynników, może odbiegać od rzeczywistej wartości, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wszystkie powyższe zobowiązania zostały wycenione do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE UWZGLĘDNIONE W PODSTAWOWYCH ŚRODKACH WŁASNYCH

Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny, w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Za wartość godziwą zobowiązań podporządkowanych przyjmuje się wartość bieżącą kwot wymaganej zapłaty. Wartość ta wyznaczana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania zobowiązań Spółka wykorzystuje stopy wolne od ryzyka oraz spread kredytowy. Jako stopę wolną od ryzyka na dzień wyceny przyjęto stopy procentowe publikowane na stronie internetowej EIOPA. Spread kredytowy wyliczony jest tak, by modelowa cena pożyczki na datę emisji była równa cenie emisyjnej. Zgodnie z zasadami wyceny zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 tak wyliczony własny spread kredytowy nie podlega późniejszym zmianom.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących zobowiązań podporządkowanych uwzględnionych w podstawowych środkach własnych w zakresie zmienności stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

D.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

E. Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządzania Kapitałem TUnŻ „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Radę Nadzorczą Spółki oraz Procedura Zarządzania Kapitałem TUnŻ „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Zarząd Spółki stanowią podstawowe dokumenty regulujące zarządzanie kapitałem Spółki.

Głównym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie wypłacalności Spółki przy określonych wymogach kapitałowych, ustalonych zgodnie z obowiązującymi regulacjami, z uwzględnieniem oczekiwanych przez Akcjonariusza wypłat dywidendy.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem przez zarządzanie kapitałem należy rozumieć szereg działań podejmowanych na poziomie operacyjnym, taktycznym i strategicznym.

Działania na poziomie strategicznym realizowane są przez organy zarządzające i nadzorujące Spółkę, natomiast działania na poziomie taktycznym i operacyjnym realizowane są przez wyznaczone przez Zarząd Spółki komórki organizacyjne i komitety.

Pozycja kapitałowa, wymogi kapitałowe i wypłacalność stanowią integralną część Planu Biznesowego zatwierdanego przez Radę Nadzorczą Spółki na wniosek Zarządu Spółki.

Przy ocenie adekwatności kapitałowej Spółka posługuje się współczynnikiem wypłacalności S2, który monitorowany jest kwartalnie przez Zarząd Spółki oraz komórki organizacyjne i komitety przez niego upoważnione. Oczekiwany (w perspektywie Planu) poziom współczynnika przedkładany jest regularnie Radzie Nadzorczej przez Zarząd Spółki.

Ustalone w Spółce przedziały współczynnika wypłacalności S2 zostały przedstawione w rozdziale B.3 niniejszego Sprawozdania.

Spółka, zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem, będzie podejmować dodatkowe działania w przypadku gdy poziom współczynnika spadnie poniżej poziomu „pod obserwacją”, a także gdy spadek do poziomu „pod obserwacją” ma charakter trwały/istotny.

W przypadku nagłego pogorszenia się sytuacji finansowej bądź zagrożenia pogorszeniem sytuacji w ciągu najbliższego roku Spółka może wstrzymać wypłatę dywidendy.

E.1. Środki własne

ŚREDNIOTERMINOWY PLAN ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM

Zgodnie z Procedurą zarządzania kapitałem Spółka sporządza, w 5cioletnim horyzoncie czasowym, średnioterminowy plan zarządzania kapitałem, obejmujący:

- projekcję kapitałów, w tym planowanych przypadków emisji akcji,
- projekcję środków własnych, z uwzględnieniem zmian poszczególnych pozycji w ramach danych kategorii wynikających z dat wymagalności, wykupu czy spłat tych elementów kapitału,
- informację nt. rezultatu projekcji dokonywanych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności,
- informację nt. wpływu emisji, wykupu lub spłaty bądź innej formy wyceny pozycji środków własnych na kwestie związane ze stosowaniem limitów kategorii, o których mowa poniżej,
- informację nt. wpływu zasad podziału wyniku finansowego na środki własne.

ZASADY KLASYFIKACJI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Spółka prowadzi klasyfikację środków własnych, w tym także do poszczególnych kategorii, zgodnie z postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zasady klasyfikacji jak i zarządzania środkami własnymi Spółki nie zmieniły się w trakcie okresu sprawozdawczego.

ŚRODKI WŁASNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO I OKRESU PORÓWNAWCZEGO

Tabela 18 prezentuje zmiany w środkach własnych w okresie sprawozdawczym.

Tabela 18. Zmiany środków własnych w okresie sprawozdawczym

PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE	31 GRUDNIA 2021	ZMIANY	31 GRUDNIA 2022
Kapitał zakładowy	291 693	0	291 693
Nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej udziałów/akcji (agio) powiązana z kapitałem zakładowym	0	0	0
Kapitał zakładowy, wkłady/składki członkowskie lub inne równoważne pozycje BOF w TUW	0	0	0
Podporządkowany fundusz udziałowy w TUW	0	0	0
Nadwyżki środków/funduszy	0	0	0
Akcje uprzywilejowane	19 900	0	19 900
Nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej udziałów/akcji (agio) powiązana z akcjami uprzywilejowanymi	0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	191 025	58 480	249 505
Zobowiązania podporządkowane	0	49 622	49 622
Kwota wartości netto aktywów z tyt. odroczonego podatku dochodowego	0	0	0
Pozostałe elementy zatwierdzone przez Organ Nadzoru jako BOF (niewykazane w innych pozycjach)	0	0	0
Razem	502 618	108 101	610 720
W tym: Kategoria 1 – nieograniczone	482 718	58 480	541 198
W tym: Kategoria 1 – ograniczone	19 900	0	19 900
W tym Kategoria 2	0	49 622	49 622

Głównymi przyczynami wzrostu środków własnych były:

- anulowanie wypłaty dywidendy w roku 2022,
- zysk finansowy netto roku 2022, przy jednoczesnym planowanym braku wypłaty dywidendy w roku 2023,
- wzrost nadwyżek rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej, co zrekompensowało z nadwyżką ubytek środków własnych na skutek wzrostu stóp procentowych w 2022 roku.

OCENA JAKOŚCI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Środki własne Spółki, z wyjątkiem pożyczki podporządkowanej, zaliczają się do podstawowych środków własnych i klasyfikowane są do kategorii 1 (z ang. Tier1), tj. środków o najwyższej jakości jeżeli chodzi o dostępność w przypadku pokrywania potencjalnych strat. Czas trwania wszystkich środków własnych Spółki jest nieograniczony. Pożyczka podporządkowana zalicza się do kategorii 2 (z Ang. Tier 2), a jej czas trwania w momencie zaciągnięcia wynosił 10 lat.

Istotnym składnikiem środków własnych jest rezerwa uzgodnieniowa składająca się z:

- różnic w wycenie pomiędzy bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym, opisanych szerzej w części D niniejszego Sprawozdania,
- innych niż kapitał podstawowy i zapasowy składników kapitałów własnych (np. kapitał z aktualizacji wyceny, wynik roku bieżącego),

- oraz elementów pomniejszających wartość kapitałów ekonomicznych:
 - wartości podatku od aktywów przypadającej do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy,
 - planowanego braku wypłaty dywidendy w roku 2023 w celu wzmocnienia pozycji kapitałowej Spółki.

ISTOTNE ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH W 2022 ROKU

W roku 2022 Spółka anulowała wypłatę dywidendy celem wzmocnienia swojej pozycji kapitałowej.

Dodatkowo Spółka zaciągnęła pożyczkę podporządkowaną w wysokości 50 000 tys. PLN.

Średnioroczny stan środków własnych w 2022 roku wyniósł 556 669 tys. PLN.

Spółka nie posiada środków własnych uzupełniających ani podlegających przepisom przejściowym.

ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA POKRYCIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

W tabeli 19 zaprezentowano kwoty dopuszczone na pokrycie
wymogów kapitałowych:

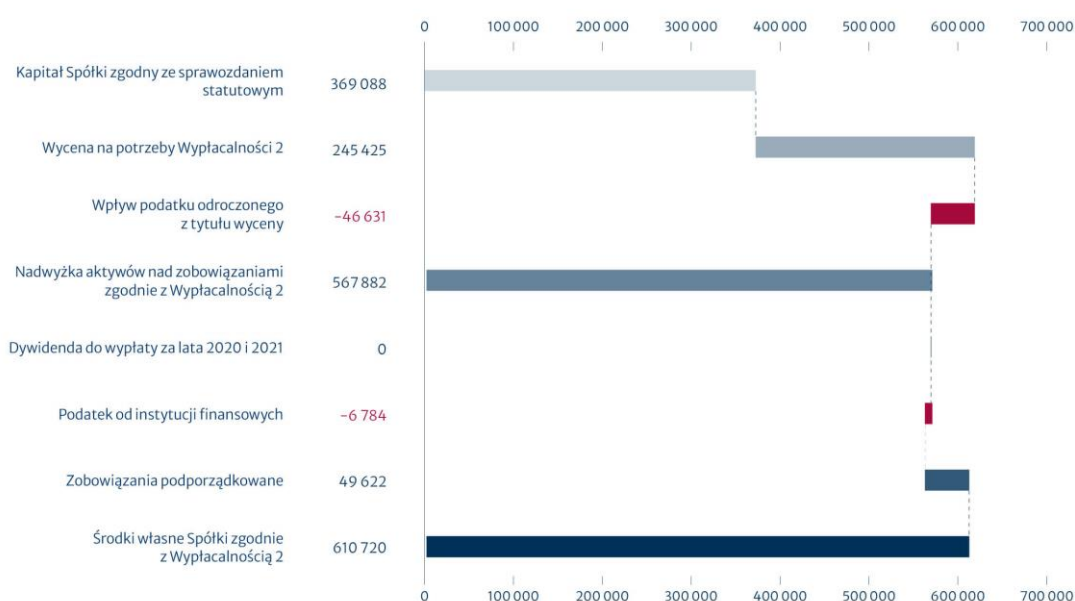
Tabela 19. Środki własne dopuszczone na dzień 31 grudnia 2022 roku

POKRYCIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH	RAZEM	W TYM: KATEGORIA 1 – NIEOGRANICZONE	W TYM: KATEGORIA 1 – OGRANICZONE	W TYM: KATEGORIA 2
Środki własne	610 720	541 198	19 900	49 622
Środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu	610 720	541 198	19 900	49 622
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	586 215	541 198	19 900	25 117

UZGODNIENIE KAPITAŁU WŁASNEGO ORAZ ŚRODKÓW WŁASNYCH SPÓŁKI

Na rysunku 21 zaprezentowano istotne różnice pomiędzy
kapitałem własnym Spółki obliczonym zgodnie z zasadami

sprawozdania statutowego a środkami własnymi Spółki
skalkulowanymi na potrzeby Wypłacalności 2 na dzień 31 grudnia
2022 roku.

Rysunek 21. Kapitał własny a środki własne Spółki

Na łączną różnicę pomiędzy kapitałem własnym a środkami
własnymi Spółki na dzień 31 grudnia 2022 roku wpłynęły:

- różnice w metodyce wyceny aktywów i zobowiązań między sprawozdaniem statutowym a bilansem ekonomicznym (szczegółowo opisane w rozdziałach D.1, D.2 i D.3 niniejszego Sprawozdania), w tym także wyłączenia pozycji niewystępujących w bilansie na potrzeby Wypłacalność 2 w łącznej kwocie 245 425 tys. PLN,
- wpływ podatku odroczonego z tytułu wyżej wskazanych różnic w kwocie -46 631 tys. PLN,
- podatek od aktywów Spółki do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy, licząc od daty bilansowej w kwocie - 6 784 tys. PLN; odliczenie zostało dokonane zgodnie ze Stanowiskiem organu nadzoru z dnia 7 kwietnia 2016 roku (L.dz. DNU/606/259/1/2016/AM).
- zobowiązania podporządkowane w kwocie 49 622 tys. PLN.

OGRANICZENIA WPŁYWAJĄCE NA ŚRODKI WŁASNE

Środki własne Spółki w 2022 roku nie podlegały żadnym ograniczeniom wpływającym na ich dostępność.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku nie dokonano odliczeń od środków własnych w zakresie środków stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

W zakresie środków stanowiących pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności nastąpiło odliczenie części środków zaliczanych do kategorii 2 na skutek limitu 20% minimalnego wymogu wypłacalności, która może być pokryta przez tę kategorię środków własnych, co pokazuje tabela 19.

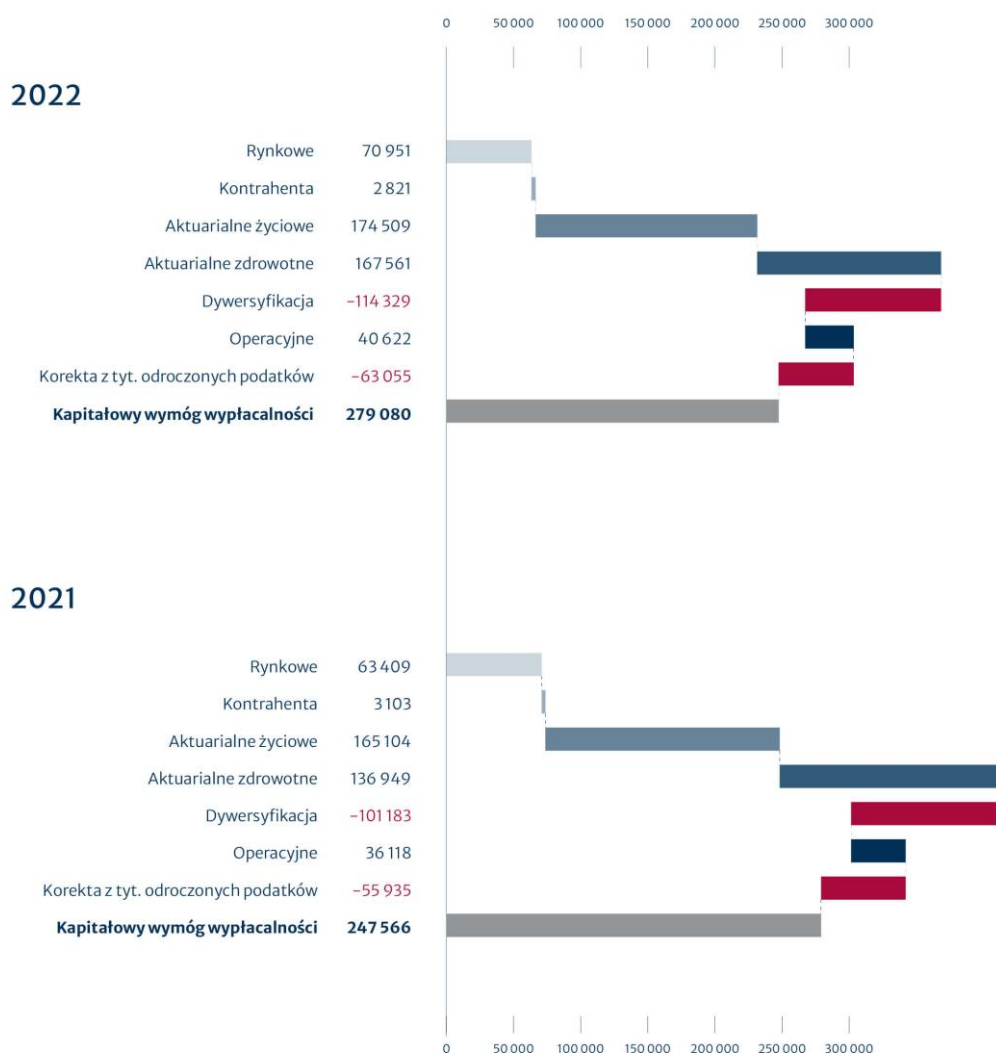
INFORMACJE DOTYCZĄCE ODROczONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH

Wszelkie wymagane informacje na temat odroczonego podatku dochodowego zostały zaprezentowane w rozdziale D.3 niniejszego Sprawozdania.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Kapitałowy wymóg wypłacalności

Na rysunku 22 przedstawiono informację na temat kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego.

Rysunek 22. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Założenia przyjęte do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności są zgodne z Rozporządzeniem delegowanym.

Ryzyko rynkowe w tzw. puli menedżerskiej zostało policzone w sposób uproszczony i możliwie dokładny, pula została podzielona na poszczególne klasy aktywów, celem lepszego odzwierciedlenia ryzyka rynkowego i jego składowych. Przez pulę menedżerską rozumie się zarówno tzw. pulę księgową, jak i nadwyżkę aktywów z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z UFK nad najlepszym oszacowaniem rezerw. Same rezerwy z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z UFK oraz aktywa w wielkości tychże rezerw zostały wyłączone z liczenia kapitałowego wymogu wypłacalności, co stanowi konserwatywne uproszczenie stosowane przez Spółkę.

Przy kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności nie uwzględniono również tzw. transitionary measures, tj. zastąpienia podstawowych środków własnych w okresie przejściowym.

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności została opisana w części C niniejszego Sprawozdania.

ISTOTNE ZMIANY KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI I PRZYCZYNY ZMIAN

Najistotniejszymi zmianami w kapitałowym wymogu wypłacalności były:

- wzrost wymogu na ryzyko katastroficzne w ryzyku aktuarialnym ubezpieczeń życiowych oraz na ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych w wyniku nowej sprzedaży indywidualnych ubezpieczeń na życie,
- wzrost wymogu z tytułu ryzyka rynkowego, głównie wskutek wzrostu wymogu ryzyka stopy procentowej wynikającego z większych szoków nominalnych, co było z kolei efektem wzrostu stóp procentowych.

ZDOLNOŚĆ ODROZCZONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH DO POKRYWANIA STRAT

Korekta z tytułu odroczonego podatku w kapitałowym wymogu wypłacalności (dalej SCR) wyniosła 63 055 tys. PLN i stanowiła

19% kwoty z części SCR brutto (przed korektą) zidentyfikowanego jako stanowiący stratę podatkową.

Z kolei strata podatkowa w wymogu SCR została podzielona na stratę podatkową roku bieżącego i stratę podatkową zachodzącą w przyszłych latach zgodnie z tabelą 20.

Tabela 20. Alokacja podatkowa straty SCR brutto

STRATA PODATKOWA		STRATA NIEPODATKOWA
332 372		9 763
STRATA ROKU BIEŻĄCEGO	STRATA ZACHODZĄCA W PRZYSZŁYCH LATACH	
205 691	126 682	

Strata roku bieżącego podlega rozliczeniu z sumą zysków podatkowych w okresie najbliższych pięciu lat mających swe źródło w:

- zyskach podatkowych Planu Biznesowego zmodyfikowanego po zajęciu tzw. scenariusza krytycznego,
- zyskach / stratach podatkowych z realizacji DTA / DTL ze scenariusza statutowego nieujętych w Planie,
- zyskach / stratach podatkowych z realizacji DTA / DTL wynikających z wyceny Wypłacalność 2 nieujętych w Planie,
- zyskach / stratach podatkowych wynikających z zajęcia straty SCR zachodzących w przyszłych latach,

których suma stanowi podatkową zdolność rozliczeniową straty Spółki.

Spółka ujmuje w zdolności rozliczeniowej tylko te elementy DTA i DTL, które nie zawierają się już w projekcji wyniku podatkowego Planu Biznesowego, celem uniknięcia podwójnego ujmowania.

Finalną kwotą korekty wymogu z tytułu zdolności podatków odroczonego do rozliczenia straty jest mniejsza z wartości:

- część SCR brutto zidentyfikowana jako strata podatkowa,
- podatkowa zdolność rozliczeniowa straty Spółki.

Tabela 21. Podatkowa zdolność rozliczeniowa straty Spółki

ŹRÓDŁA ZYSKU PODATKOWEGO	REALIZACJA ZYSKU PODATKOWEGO W CZASIE				
	Do roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Niezdefiniowane	Razem do 5 lat
Plan finansowy po zajęciu scenariusza krytycznego	12 641	390 505	0	0	403 146
DTA/DTL ze sprawozdania statutowego nieujęte w planie	0	-10 079	-74 239	0	-10 079
DTA / DTL wynikających z różnic w wycenie w bilansie ekonomicznym nieujęte w planie	0	22	0	0	22
Zyski / straty podatkowe wynikające z zajęcia straty SCR zachodzące w przyszłych latach	0	-30 396	-96 285	0	-30 396
RAZEM	12 641	350 051	-170 524	0	362 692

Podstawą wyznaczania przyszłego wyniku podatkowego jest dochód podatkowy z Planu Biznesowego Spółki skorygowany ze względu na zajście scenariusza krytycznego.

Modyfikacje Planu Biznesowego polegają na:

- sprawdzeniu zdolności kontynuowania działalności Spółki po zajściu scenariusza krytycznego,
- korekcie wyniku w okresie przekraczającym horyzont planowania Spółki, polegającej na nieuwzględnieniu nowego biznesu w tym okresie,
- uwzględnieniu efektów w portfelu ubezpieczeniowym
- i inwestycyjnym wynikających ze scenariusza krytycznego,
- zmianie profilu płaconej dywidendy,

- korekcie dochodu z działalności lokacyjnej wynikającej z odmiennego poziomu stóp procentowych i spreadów kredytowych,
- innych efektów, w szczególności możliwych działań dotyczących zwiększenia środków własnych przewidzianych w Polityce Zarządzania Kapitałem oraz Procedurze Zarządzania Kapitałem.

Minimalny wymóg kapitałowy

W tabelach poniżej przedstawiono informację ilościową na temat minimalnego wymogu kapitałowego Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego:

Tabela 22. Formuła liniowa dla ubezpieczeń niezyciowych

UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE	31 GRUDNIA 2021	31 GRUDNIA 2022
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	43 505	51 362
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia OC ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych, transportowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń osobowych	0	0
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń niezyciowych	43 505	51 362

Tabela 23. Formuła liniowa dla ubezpieczeń życiowych

UBEZPIECZENIA ŻYCIOWE	31 GRUDNIA 2021	31 GRUDNIA 2022
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	4 277	2 711
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	-485	-1 326
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowych funduszem kapitałowym	5 416	4 153
Pozostałe ubezpieczenia na życie i reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	646	890
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	75 728	86 431
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń życiowych	85 582	92 859

Tabela 24. Kalkulacja minimalnego wymogu kapitałowego za pomocą formuły standardowej

	31 GRUDNIA 2021	31 GRUDNIA 2022
Liniowy MCR	129 087	144 221
SCR	247 566	279 080
Górny próg MCR	111 405	125 586
Dolny próg MCR	61 892	69 770
Łączny MCR	111 405	125 586
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	17 097	17 423
Minimalny wymóg kapitałowy	111 405	125 586

Największą część minimalnego wymogu kapitałowego stanowi suma na ryzyku (86 431 tys. PLN) pochodząca głównie z ubezpieczeń grupowych. Kolejnymi pod względem ważności składowymi są rezerwy związane z wartością indeksu i funduszem kapitałowym oraz ubezpieczenia zdrowotne.

Tak uzyskany minimalny wymóg kapitałowy w wysokości 144 221 tys. PLN jest następnie obniżony do poziomu 125 586 tys. PLN na skutek ograniczenia górnego (tj. $MCR \leq 45\%$ SCR).

ISTOTNE ZMIANY MINIMALNEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO I PRZYCZYNY ZMIAN

Wzrost minimalnego wymogu kapitałowego wynikał ze wzrostu górnego progu SCR, który zarówno teraz, jak i rok temu wyznaczał ostateczną wielkość MCR. Również MCR wynikający z formuły liniowej wzrósł, głównie na skutek wzrostu sumy na ryzyku jak i wielkości składki w ubezpieczeniach zdrowotnych, co nastąpiło w wyniku dynamicznego wzrostu ubezpieczeń grupowych.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie korzysta z metody wyliczania wymogu kapitałowego akcji bazującej na duracji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

E.4. Różnice pomiędzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym

Spółka pokrywa minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2022 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem minimalnego wymogu kapitałowego w okresie planistycznym.

Niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Spółka pokrywa kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2022 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie planistycznym.

E.6. Wszelkie inne informacje

W czwartym kwartale 2021 i dwóch pierwszych kwartałach 2022 roku doszło do bezprecedensowych wzrostów stóp procentowych, wynikających z narastającej presji inflacyjnej. Stopy wzrosły z poziomu około 1% na początku 2021 roku do poziomu ponad 8% w październiku 2022 roku. Z uwagi na strukturalnie długą pozycję w ryzyku stopy procentowej, Spółka odnotowała w tym okresie istotny spadek środków własnych, a co za tym idzie obniżenie współczynnika wypłacalności.

Celem ustabilizowania bieżącej sytuacji wypłacalnościowej, przy dużej niepewności co do dalszego rozwoju sytuacji na rynku stóp procentowych, w maju 2022 roku podjęto decyzję o anulowaniu płatności dywidendy z wyniku roku 2021. W celu obniżenia ryzyka stopy procentowej, Spółka zmodyfikowała również limity inwestycyjne.

Biorąc pod uwagę pozycję Spółki w tym ryzyku oraz skalę wzrostów wahań stóp w ostatnich dwóch latach, dokonano ponadto rekalkibracji wewnętrznych testów stresu w tym ryzyku ze 150 p.b. szokowego wzrostu do 600 p.b. szokowego wzrostu. Skutkowało to podwyższeniem wewnętrznego poziomu

bezpieczeństwa – docelowego wskaźnika wypłacalności – ze 130% do 150% (szczegóły zawarto w rozdziale C niniejszego Sprawozdania).

Dodatkowo, we wrześniu 2022 roku, Zarząd podjął decyzję o zaciągnięciu pożyczki podporządkowanej

w TUiR „WARTA” S.A. w kwocie 50 mln PLN, która zapewniła powrót wskaźnika wypłacalności do poziomu powyżej 200%. Pożyczka podporządkowana w całości została zakwalifikowana do kategorii 2 środków własnych (Tier 2).

Zastosowane definicje i skróty

- A**
- Akcjonariusz – podmiot posiadający 100% akcji w Spółce – TUIR „WARTA” S.A.
- ALM (z ang. Asset Liability Management) – proces zarządzania ryzykiem niedopasowania wynikającym z rozbieżnej struktury aktywów i zobowiązań.
- Apetyt na ryzyko – wielkość straty negatywnie wpływającej na poziom zysków lub kapitałów, jaką Spółka jest w stanie zaakceptować w realizacji założonych celów i strategii. W Spółce apetyt na ryzyko definiowany jest poprzez budżet ryzyka.
- B**
- Back-test – weryfikacja adekwatności modelu i jego parametrów (stosowany do weryfikacji kalkulacji aktuarialnych).
- BIA (z ang. Business Impact Analysis) – Analiza Wpływu na Biznes.
- Bilans ekonomiczny – zestawienie aktywów i zobowiązań wycenionych zgodnie z wymogami Wypłacalności 2.
- Bilans statutowy – bilans stanowiący integralną część sprawozdania statutowego. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wypłacalności 2, tj. w układzie bilansu ekonomicznego.
- BondSpot S.A. – spółka akcyjna prowadząca polski rynek pozagiełdowy.
- BPV (z ang. Basic Point Value) – wrażliwość pozycji netto (wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych z aktywów i pasywów netto) na wzrost krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy.
- Budżet ryzyka – maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wypłacalności.
- C**
- CMP (z ang. Compliance Monitoring Plan) – plan działania podejmowany przez Departament Compliance zapewniający wykrycie ryzyka naruszenia zasad Compliance na możliwie wczesnym etapie.
- CVAR (z ang. Credit Value at Risk) – miara ryzyka VAR dla ryzyka kredytowego.
- D**
- Data bilansowa – dzień, na który sporządzone zostało sprawozdanie statutowe oraz niniejsze Sprawozdanie.
- Depozyt ON – depozyt, który zostanie rozliczony do końca następnego dnia roboczego po dniu złożenia depozytu.
- DTA (z ang. Deferred Tax Assets) – aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
- DTL (z ang. Deferred Tax Liabilities) – rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
- Duracja – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu.
- Dyrektorzy B-1 – dyrektorzy poszczególnych komórek organizacyjnych w Spółce podległych bezpośrednio jednemu z Członków Zarządu.
- Dyrektywa Wypłacalność 2 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. UE.L.2009.335 z późn. zm.).
- E**
- EIOPA (z ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority) – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.
- F**
- Formuła standardowa – algorytm kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności określony przez Specyfikację Techniczną.
- Funkcje kluczowe – funkcja audytu wewnętrznego, funkcja zgodności z przepisami, funkcja aktuarialna, funkcja zarządzania ryzykiem.
- G**
- GIIF – Generalny Inspektor Informacji Finansowej.
- GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie.
- Grupa Talanx – grupa kapitałowa, której podmiotem dominującym jest Talanx A.G. sprawującym kontrolę m.in. nad HDI International A.G.
- GUS – Główny Urząd Statystyczny.

K

Kapitałowy wymóg wypłacalności (z ang. SCR – Solvency Capital Requirement) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z odpowiednimi zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Specyfikacji Technicznej. Kapitałowy wymóg wypłacalności jest określany jako kapitał ekonomiczny, który zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji musi posiadać dla zagwarantowania, że upadłość nastąpi nie częściej niż raz na 200 przypadków lub, ewentualnie, że istnieje przynajmniej 99,5% prawdopodobieństwo, że zakład nadal będzie w stanie wypełniać swoje zobowiązania wobec ubezpieczających i beneficjentów przez najbliższe 12 miesięcy od daty bilansowej.

Kierownictwo Spółki – Zarząd Spółki, dyrektorzy B-1 oraz dyrektorzy/kierownicy podległych im komórek organizacyjnych (kadra menadżerska, zarządzający komórkami organizacyjnymi).

Kierownik jednostki (w rozumieniu Ustawy o Rachunkowości) – członek zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy – członkowie tego organu, powołani do pełnienia tej funkcji zgodnie z postanowieniami umowy spółki, statutu lub innymi obowiązującymi jednostkę przepisami prawa. Wyłączeniu podlegają pełnomocnicy ustanowieni przez jednostkę.

KNF, organ nadzoru – Komisja Nadzoru Finansowego. KNF wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej UKNF).

Kodeks Spółek Handlowych – ustawa z dnia 15 września 2000 roku Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1526 z późn. zm.).

Komórka organizacyjna – departament, biuro lub centrum w randze departamentu wraz z podległymi komórkami.

Kontrakt IRS (z ang. Interest Rate Swap) – swap stopy procentowej – instrument pochodny, którego przedmiotem jest zawarcie kontraktu wymiany płatności odsetkowych.

Kontrakt Forward – transakcja pochodna polegająca na kupnie lub sprzedaży dobra bazowego w z góry określonym terminie realizacji i za z góry określoną cenę wykonania.

KPI (z ang. Key Performance Indicators) – finansowe i niefinansowe wskaźniki stosowane jako mierniki w procesach pomiaru stopnia realizacji celów organizacji.

KRI (z ang. Key Risk Indicators) – wybrane parametry procesu biznesowego opisujące zmiany profilu ryzyka operacyjnego tego procesu.

L

Limity inwestycyjne – system limitów inwestycyjnych określony przez Zarząd Spółki.

M

Margines ryzyka – część rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów Wypłacalności 2 służąca zapewnieniu, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej strona trzecia zażądałaby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich.

MCEV (z ang. Market Consistent Embedded Value) – miara obrazująca wartość obecną udziału akcjonariuszy w zyskach rozliczanych z aktywów przydzielonych do istniejącego portfela ubezpieczeń po wystarczającym uwzględnieniu zagregowanego ryzyka w istniejącym portfelu ubezpieczeń. Uwzględnienie ryzyka powinno być skalibrowane aby odpowiadać cenie rynkowej za ryzyko o ile jest ona miarodajnie obserwowalna.

Minimalny wymóg kapitałowy (z ang. MCR – Minimum Capital Requirement) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

MSSF 16 – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 w przedmiocie Leasingu (Dz.U.U.E.L.2017.291/1).

N

Najlepsze oszacowanie – oczekiwana wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczona przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka zgodnie z wymogami Dyrektywy Wypłacalność 2 oraz postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

NBP – Narodowy Bank Polski.

NewConnect – zorganizowany rynek akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, prowadzony poza rynkiem regulowanym w formule alternatywnego systemu obrotu.

O

Osoby nadzorujące funkcje kluczowe – dyrektorzy kierujący: Departamentem Audytu Wewnętrznego, Departamentem Compliance, Departamentem Aktuariaty oraz Departamentem Zarządzania Ryzykiem.

P

Plan Biznesowy – średniookresowy plan finansowy opracowywany zgodnie ze Statutem Spółki co roku przez Zarząd Spółki i przedkładany do akceptacji Radzie Nadzorczej Spółki.

Polityka Zarządzania Kapitałem – obowiązująca w Spółce polityka określająca zasady zarządzania kapitałem w Spółce.

Profil ryzyka – skala i struktura ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności.

PUODO – Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

R

Risk Scan – ustrukturyzowany proces identyfikacji i oceny ryzyk, którego celem jest identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, opis mechanizmów kontrolnych dla zidentyfikowanych ryzyk, ocena ryzyk oraz adekwatności mechanizmów kontrolnych, a także opracowanie ewentualnych dodatkowych mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko rezydualne.

Rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) dotyczące kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności – Rozporządzenia ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do:

- procedury zatwierdzania przez organy nadzoru stosowania parametrów specyficznych dla danego zakładu zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/498 z dnia 24 marca 2015 roku),
- wykazów jednostek samorządu regionalnego i władz lokalnych, ekspozycje, wobec których należy traktować jako ekspozycje wobec rządu centralnego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2011 z dnia 11 listopada 2015 roku),
- odchyleń standardowych dla systemów wyrównania ryzyka w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2013 z dnia 11 listopada 2015 roku),
- indeksu akcji wymaganego na potrzeby symetrycznego dostosowania standardowego wymogu kapitałowego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2016 z dnia 11 listopada 2015 roku),
- skorygowanych współczynników służących do obliczania wymogu kapitałowego dla ryzyka walutowego w przypadku walut powiązanych z euro zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2017 z dnia 11 listopada 2015 roku).

Rozporządzenie delegowane – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (Dz.U.U.E.L.2015.12.1 z późn. zm.) wydane na podstawie i uzupełniające Dyrektywę Wypłacalność 2.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U.2016.562).

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U.2017.277).

S

Specyfikacja Techniczna – zasady wyceny i wyznaczania wymogów kapitałowych określone w Rozporządzeniu delegowanym, Rozporządzeniach wykonawczych Komisji (UE) dotyczących kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, a także w uzupełniających interpretacjach organu nadzoru.

Sprawozdanie, SFCR – niniejsze Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej TUnŻ „WARTA” S.A.

Sprawozdanie statutowe – sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzone zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wypłacalności 2.

Statut Spółki, Statut – Statut Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie „WARTA” Spółka Akcyjna, zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie w dniu 8 grudnia 2022 roku, zarejestrowany w dniu 25 stycznia 2022 roku.

Strategia Zarządzania Ryzykiem – dokument opisujący system zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Spółce oraz określający cele strategiczne zarządzania ryzykiem.

Ś

Środki własne (z ang. Own Funds) – środki własne wyznaczone zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. aktywa wolne od obciążeń, dostępne na pokrycie strat wynikających z niesprzyjających wahań w obszarze wykonywanej działalności, zarówno przy założeniu jej kontynuacji, jak i w przypadku jej likwidacji.

T

Treasury BondSpot Hurtowy – hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi oraz bonami skarbowymi.

TUnŻ „WARTA” S.A. – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, dalej także Spółka.

U

UFK – ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej –
Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia
11 września 2015 roku (Dz. U. 2022.2283, z późn. zm.).

Ustawa o rachunkowości – Ustawa o Rachunkowości z dnia 29
września 1994 roku (Dz. U. 2021.217, z późn. zm.).

V

VAR (z ang. Value at risk) – miara ryzyka wyrażająca graniczny
poziom straty wyznaczony przy ustalonym
prawdopodobieństwie jej osiągnięcia.

W

Współczynnik wypłacalności S2 – iloraz środków własnych
i kapitałowego wymogu wypłacalności (pokrycie kapitałowego
wymogu wypłacalności środkami własnymi).

Wypłacalność 2 (S2) – uregulowany prawnie, zgodnie z zapisami
Dyrektywy Wypłacalność 2 i regulacji sporządzonych na jej
podstawie, system monitorowania wypłacalności zakładów
ubezpieczeń. W polskim systemie prawnym zapisy Dyrektywy
Wypłacalność 2 zostały zaimplementowane Ustawą
o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Spis rysunków i tabel

Rysunek 1. Profil ryzyka Spółki – główne moduły	7
Rysunek 2. Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx	9
Rysunek 3. Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe	13
Rysunek 4. Dochody działalności ubezpieczeniowej w podziale na linie biznesowe	14
Rysunek 5. Struktura portfela aktywów	16
Rysunek 6. Wyniki działalności inwestycyjnej	16
Rysunek 7. Struktura organizacyjna Spółki	23
Rysunek 8. Funkcje kluczowe w Spółce	25
Rysunek 9. Model trzech linii obrony	26
Rysunek 10. Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji	30
Rysunek 11. Proces zarządzania ryzykiem	33
Rysunek 12. Katalog rodzajów ryzyka	35
Rysunek 13. Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem	37
Rysunek 14. Funkcja zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki	43
Rysunek 15. Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki	48
Rysunek 16. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej	53
Rysunek 17. Rodzaje ryzyka aktuarialnego	56
Rysunek 18. Rodzaje ryzyka rynkowego	58
Rysunek 19. Rodzaje ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	61
Rysunek 20. Rodzaje ryzyka operacyjnego	62
Rysunek 21. Kapitał własny a środki własne Spółki	88
Rysunek 22. Kapitałowy wymóg wypłacalności	89
Tabela 1. Dane finansowe z działalności ubezpieczeniowej	12
Tabela 2. Dane finansowe z działalności lokacyjnej	15
Tabela 3. Dane finansowe z innych rodzajów działalności operacyjnej	17
Tabela 4. Istotne umowy najmu	17
Tabela 5. Poziomy współczynnik wypłacalności S2	39
Tabela 6. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych	55
Tabela 7. Wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych	56
Tabela 8. Techniki ograniczania ryzyka rynkowego	59
Tabela 9. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego	61
Tabela 10. Techniki ograniczania ryzyka operacyjnego	64
Tabela 11. Zestawienie aktywów spółki na dzień 31 grudnia 2022 roku	68
Tabela 12. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na dzień 31 grudnia 2022 roku	73
Tabela 13. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na dzień 31 grudnia 2022 roku w podziale na linie biznesowe	74
Tabela 14. Zasady wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w podziale na linie biznesowe	77
Tabela 15. Zestawienie zobowiązań na dzień 31 grudnia 2022 roku	78
Tabela 16. Zestawienie pozostałych rezerw	79
Tabela 17. Wartość skompensowana DTA/DTL	79
Tabela 18. Zmiany środków własnych w okresie sprawozdawczym	87
Tabela 19. Środki własne dopuszczone na dzień 31 grudnia 2022 roku	88
Tabela 20. Alokacja podatkowa straty SCR brutto	90
Tabela 21. Podatkowa zdolność rozliczeniowa straty spółki	90
Tabela 22. Formuła liniowa dla ubezpieczeń niezyciowych	91
Tabela 23. Formuła liniowa dla ubezpieczeń życiowych	91
Tabela 24. Kalkulacja minimalnego wymogu kapitałowego za pomocą formuły standardowej	92

Załączniki

ZAŁĄCZNIK 1. POZYCJE BILANSOWE (S.02.01.02)

AKTYWA	WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2	
	C0010	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	61 102
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	818 333
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	797
Akcje i udziały – notowane	R0110	797
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	722 847
Obligacje państwowe	R0140	663 963
Obligacje korporacyjne	R0150	58 884
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	4 553
Instrumenty pochodne	R0190	75
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	90 061
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	663 141
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	-16 986
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń i innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	-3 142
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	-3 142
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-8 485
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	-236
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	-8 249
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	-5 359
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	6 125
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	7 390
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których optacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze optacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	9 941
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	5 367
Aktywa ogółem	R0500	1 554 413

ZOBOWIĄZANIA	WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2	
		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	91 367
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	91 367
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	84 297
Margines ryzyka	R0590	7 070
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	138 210
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-28 414
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	-29 301
Margines ryzyka	R0640	887
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	166 624
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	132 885
Margines ryzyka	R0680	33 739
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	596 229
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	587 869
Margines ryzyka	R0720	8 360
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieceniowe)	R0750	17 167
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	814
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	21 244
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	52 219
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	7 999
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	11 660
Zobowiązania podporządkowane	R0850	49 622
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	49 622
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	986 531
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	567 882

ZAŁĄCZNIK 2. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG LINII BIZNESOWYCH (S.05.01.02)

		Linie biznesowe w odniesieniu do: ZOBOWIĄZAŃ UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIAMI INNYMI NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (BEZPOŚREDNIA DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA ORAZ REASEKURACJA CZYNNA PROPORCJONALNA)								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	472 136	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130									
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	2 632	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0200	0	469 504	0	0	0	0	0	0	0
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	471 091	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230									
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	2 560	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0300	0	468 531	0	0	0	0	0	0	0
Linie biznesowe w odniesieniu do: ZOBOWIĄZAŃ UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIAMI INNYMI NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (BEZPOŚREDNIA DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA ORAZ REASEKURACJA CZYNNA PROPORCJONALNA)										
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	238 367	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330									
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	1 103	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0400	0	237 264	0	0	0	0	0	0	0
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430									
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	0	164 530	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe koszty	R1200									
Koszty ogółem	R1300									

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bepośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna)			Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem C0200
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	
SKŁADKI PRZYPISANE									
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	0	0					472 136
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130				0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	0	0	0	0	0	0	2 632
Netto	R0200	0	0	0	0	0	0	0	469 504
SKŁADKI ZAROBIONE									
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	0	0					471 091
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230				0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	0	0	0	0	0	0	2 560
Netto	R0300	0	0	0	0	0	0	0	468 531

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bepośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna)			Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem C0200
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA									
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	0	0					238 367
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330				0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	0	0	0	0	0	0	1 103
Netto	R0400	0	0	0	0	0	0	0	237 264
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH									
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430				0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	0	0	0	0	0	0	0	164 530
Pozostałe koszty	R1200								1 201
Koszty ogółem	R1300								165 731

	Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie							Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniami na życie	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Rentyz umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu	Rentyz umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami innymi	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie		
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300	
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto	R1410	32 075	37 798	85 169	551 296	0	0	0	0	706 338
Udział zakładów reasekuracji	R1420	1 756	460	1 434	3 930	0	0	0	0	7 580
Netto	R1500	30 319	37 338	83 735	547 366	0	0	0	0	698 758
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto	R1510	31 550	37 392	85 156	548 684	0	0	0	0	702 782
Udział zakładów reasekuracji	R1520	1 740	450	1 428	3 862	0	0	0	0	7 480
Netto	R1600	29 810	36 942	83 728	544 822	0	0	0	0	695 302
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto	R1610	7 073	22 951	187 332	383 027	0	0	0	0	600 383
Udział zakładów reasekuracji	R1620	799	99	403	1 947	0	0	0	0	3 248
Netto	R1700	6 274	22 852	186 929	381 080	0	0	0	0	597 135
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Brutto	R1710	-106	-7 336	210 472	-14 327	0	0	0	0	188 703
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	-106	-7 336	210 472	-14 327	0	0	0	0	188 703
Koszty poniesione	R1900	20 259	12 172	17 972	169 950	0	0	0	0	220 353
Pozostałe koszty	R2500									9 034
Koszty ogółem	R2600									229 387

ZAŁĄCZNIK 3. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG KRAJU (S.05.02.01)

Składki przypisane brutto dotyczące kraju siedziby reprezentują ponad 90% łącznych składek przypisanych brutto, dlatego formularz S.05.02.01 nie jest wymagany.

**ZAŁĄCZNIK 4. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH
O CHARAKTERZE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (S.12.01.02)**

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowej ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami	Reasekuracja czynna	Ogółem (ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0			0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030	97 825		0	587 869		35 060	0	0	0	720 754
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-938		0	-5 359		-7 311	0	0	0	-13 608
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	98 763		0	593 228		42 371	0	0	0	734 362
MARGINES RYZYKA	R0100	5 087	8 360			28 652			0	0	42 099
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH											
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0			0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	102 912	596 229			63 712			0	0	762 853

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpśrednia działalność ubezpieczeniowa)	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA							
NAJLEPSZE OSZACOWANIE							
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030		-29 301	0	0	0	-29 301
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080		-236	0	0	0	-236
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090		-29 065	0	0	0	-29 065
MARGINES RYZYKA	R0100	887			0	0	887
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH							
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	-28 414			0	0	-28 414

ZAŁĄCZNIK 5. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.17.01.02)

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA										
NAJLEPSZE OSZACOWANIE										
Rezerwy skladek										
Brutto	R0060	0	-18 576	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	-3 881	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy skladek netto	R0150	0	-14 695	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY NA ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto	R0160	0	102 873	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	739	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0	102 134	0	0	0	0	0	0	0
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA BRUTTO	R0260	0	84 297	0	0	0	0	0	0	0
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA NETTO	R0270	0	87 439	0	0	0	0	0	0	0
		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
MARGINES RYZYKA	R0280	0	7 070	0	0	0	0	0	0	0
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	0	91 367	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	-3 142	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0	94 509	0	0	0	0	0	0	0

**ZAŁĄCZNIK 6. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH UBEZPIECZEŃ OSOBOWYCH I MAJĄTKOWYCH OGÓŁEM
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.19.01.21)**

OGÓŁEM ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

Rok szkody / rok zawarcia umowy

Z0020 1 – Rok zająścia
szkody

WYPŁACONE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA BRUTTO (NA ZASADZIE NIEKUMULATYWNEJ)

(wartość bezwzględna)		Rok zmiany											W bieżącym roku		Suma lat skumulowana
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +			
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110		C0170	C0180
Wcześ- niejsze lata	R0100											0	R0100	0	0
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		R0160	0	0
N-8	R0170	55 461	17 081	1 632	454	117	16	22	55	0			R0170	0	74 838
N-7	R0180	78 664	21 435	2 054	604	86	47	307	2				R0180	2	103 199
N-6	R0190	91 672	24 705	2 423	1 015	74	87	20					R0190	20	119 996
N-5	R0200	102 262	28 623	3 203	1 141	82	230						R0200	230	135 541
N-4	R0210	112 479	35 849	3 703	1 500	210							R0210	210	153 741
N-3	R0220	127 776	39 317	5 006	1 748								R0220	1 748	173 847
N-2	R0230	126 806	37 835	4 652									R0230	4 652	169 293
N-1	R0240	152 919	44 817										R0240	44 817	197 736
N	R0250	169 400											R0250	169 400	169 400
												Ogółem	R0260	221 079	1 297 591

NIEZDYSKONTOWANE NAJLEPSZE OSZACOWANIE DLA REZERWY NA NIEWYPŁACONE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA BRUTTO

(wartość bezwzględna)		Rok zmiany											Koniec roku (dane zdyskontowane)	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +		
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		C0360
Wcześ- niejsze lata	R0100											36	R0100	34
9	N- R0160	0	0	0	620	343	169	123	146	19	20		R0160	19
8	N- R0170	0	0	1 254	344	191	128	112	51	51			R0170	48
7	N- R0180	0	5 248	1 615	1 018	855	668	255	187				R0180	176
6	N- R0190	43 430	4 842	1 750	747	484	183	214					R0190	201
5	N- R0200	43 142	6 309	2 126	838	580	359						R0200	338
4	N- R0210	54 017	7 209	2 363	922	590							R0210	556
3	N- R0220	62 808	8 725	2 530	923								R0220	872
2	N- R0230	73 902	8 802	2 656									R0230	2 552
1	N- R0240	75 320	10 667										R0240	10 300
N	R0250	90 850											R0250	87 777
												Ogółem	R0260	102 873

ZAŁĄCZNIK 7. WPŁYW ŚRODKÓW W ZAKRESIE GWARANCJI DŁUGOTERMINOWYCH I ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH (S.22.01.21)

Spółka nie stosuje środków dotyczących gwarancji długoterminowych lub przepisów przejściowych, dlatego formularz S.22.01.21 nie jest wymagany.

ZAŁĄCZNIK 8. ŚRODKI WŁASNE (S.23.01.01)

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczone	Kategoria 1 – ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE PRZED ODLICZENIEM Z TYTUŁU UDZIAŁÓW W INNYCH INSTYTUCJACH SEKTORA FINANSOWEGO ZGODNIE Z ART. 68 ROZPORZĄDZENIA DELEGOWANEGO (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	291 693	291 693		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	19 900		19 900	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	249 505	249 505			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	49 622		0	49 622	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
ŚRODKI WŁASNE ZE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH, KTÓRE NIE POWINNY BYĆ UWZGLĘDNIONE W REZERWIE UZGODNIENIOWEJ I NIE SPEŁNIAJĄ KRYTERIÓW KLASYFIKACJI JAKO ŚRODKI WŁASNE WG WYPŁACALNOŚĆ II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
ODLICZENIA						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE OGÓŁEM PO ODLICZENIACH	R0290	610 720	541 198	19 900	49 622	0

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczone	Kategoria 1 – ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
UZUPEŁNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wzywano i który może być wzywany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
UZUPEŁNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE OGÓŁEM	R0400	0			0	0
DOSTĘPNE I DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	610 720	541 198	19 900	49 622	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	610 720	541 198	19 900	49 622	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	610 720	541 198	19 900	49 622	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	586 215	541 198	19 900	25 117	
SCR	R0580	279 080				
MCR	R0600	125 586				
STOSUNEK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO SCR	R0620	218,8%				
STOSUNEK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO MCR	R0640	466,8%				

		C0060	
REZERWA UZGODNIENIOWA			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	567 882	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	6 784	
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	311 593	
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	
REZERWA UZGODNIENIOWA	R0760	249 505	
		C0010	
OCZEKIWANE ZYSKI			
OCZEKIWANE ZYSKI Z PRZYSZYŁYCH SKŁADEK – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	281 300	
OCZEKIWANE ZYSKI Z PRZYSZYŁYCH SKŁADEK – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	52 021	
OCZEKIWANE ZYSKI Z PRZYSZYŁYCH SKŁADEK – OGÓŁEM	R0790	333 321	

ZAŁĄCZNIK 9. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI – DLA PODMIOTÓW STOSUJĄCYCH FORMUŁĘ STANDARDOWĄ (S.25.01.21)

		KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI BRUTTO	PARAMETRY SPECYFICZNE DLA ZAKŁADU	UPROSZCZENIA
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	70 951		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	2 821		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	174 509	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	167 561	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	brak	brak
Dwersyfikacja	R0060	-114 329		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
PODSTAWOWY KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI	R0100	301 513		

OBLICZANIE KAPITAŁOWEGO WYMAGU WYPŁACALNOŚCI		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	40 622
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-63 055
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI Z WYŁĄCZENIEM WYMAGU KAPITAŁOWEGO	R0200	279 080
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI	R0220	279 080
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI BRUTTO		C0110
WYMÓG KAPITAŁOWY DLA PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dwersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

PODEJŚCIE DO STAWKI PODATKOWEJ		TAK/NIE
		C0109
Podjęcie oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	1 – Tak

OBLICZANIE ZDOLNOŚCI ODROCZONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH DO POKRYWANIA STRAT (ang. loss absorbing capacity of deferred taxes, LAC DT)		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-63 055
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-21 244
LAC DT uzasadniona odniesieniem do prawdopodobnego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-41 811
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, rok bieżący	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, lata przyszłe	R0680	0
Maksymalna LAC DT	R0690	-65 006

ZAŁĄCZNIK 10. MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA LUB REASEKURACYJNA PROWADZONA JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE LUB JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.28.01.01)

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie		
		C0010
MCR _{net} Wynik	R0010	51 362

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	87 439	469 504
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0	0
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie		
		C0040
MCR _{net} Wynik	R0200	92 859

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	73 270	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	25 493	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	593 228	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	42 371	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		123 472 883

OGÓLNE OBLICZENIE MCR		
		C0070
Liniowy MCR	R0300	144 221
SCR	R0310	279 080
Górny próg MCR	R0320	125 586
Dolny próg MCR	R0330	69 770
Łączny MCR	R0340	125 586
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 423
		C0070
MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	R0400	125 586